

Van: Noor de Kruif

Verzonden: woensdag 15 april 2020 13:24

Onderwerp: Algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening

Geachte heer/mevrouw,

Conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (artikel 58b) stuurt het dagelijks bestuur de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten en aan provinciale staten van de deelnemende provincies.

Om hieraan uitvoering te geven ontvangt u hierbij de definitieve Kadernota 2021 (vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 10 februari 2020) en het jaarverslag 2019 en het accountantsverslag (als concept behandeld in de vergadering van het dagelijks bestuur op 15 april 2020).

Met vriendelijke groet,

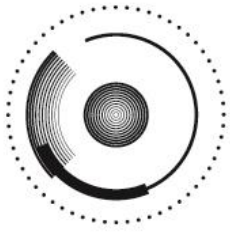
Noor de Kruif

Stafmedewerker Bestuurlijke Zaken en Projecten

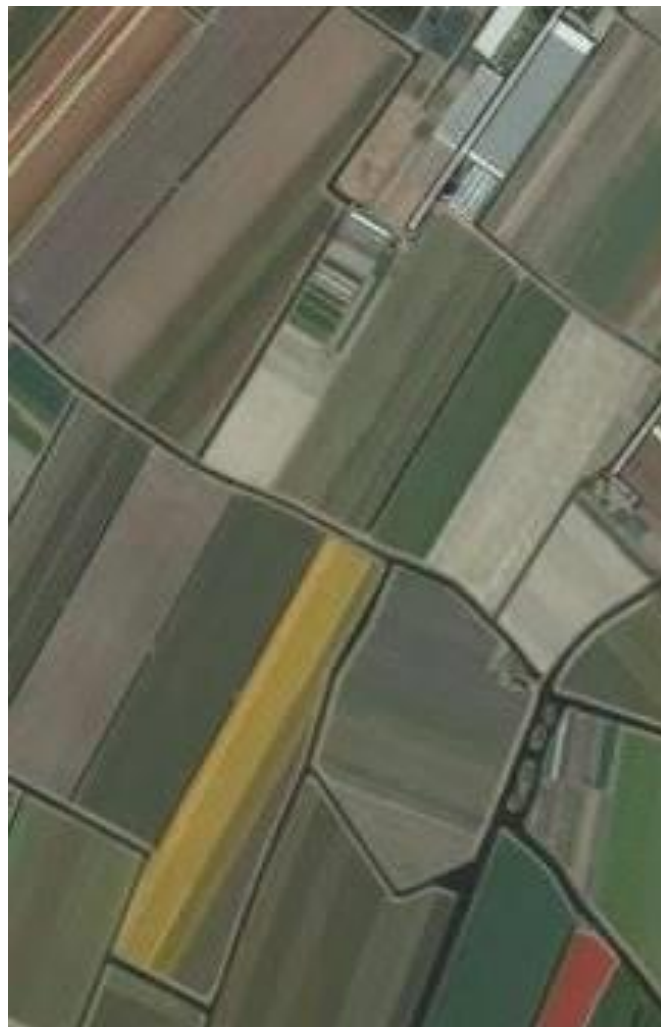
Omgevingsdienst West-Holland

www.odwh.nl

**Omgevingsdienst
West-Holland**

Kadernota 2021

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
1 Beleidsinhoudelijke kaders 2021.....	5
1.1 Algemeen	5
1.2 Realisatie Strategienota 2018-2021.....	5
1.3 Omgevingswet	6
1.4 De bestuurlijke context in 2021	8
1.5 Organisatie	10
2 Financiële Kaders 2021	11
2.1 Indexering	11
2.2 Tarief 2021	12
Ondertekening.....	13
Bijlage: concept Dienstplan 2020	14

Voorwoord

Het beleidsdomein waarop de Omgevingsdienst West-Holland (hierna: de dienst) actief is, is voortdurend in beweging. In 2021 zijn, vooral door de invoering van de Omgevingswet, ingrijpende veranderingen te verwachten. Daarnaast zijn de ambities van zowel hogere als lagere overheden in onze regio op het gebied van klimaat, energie, wonen en het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving aanzienlijk. Dit mede omdat inwoners steeds meer eisen stellen aan de kwaliteit van de leefomgeving.

Doel van deze kadernota is het algemeen bestuur inzicht te bieden in de ontwikkelingen die wij nu voorzien en die de begroting van de Omgevingsdienst op middellange termijn beïnvloeden. Mede aan de hand van deze nota kunnen de deelnemers hun prioriteiten stellen. Tevens kan het algemeen bestuur met deze nota de kaders meegeven aan het dagelijks bestuur voor het opstellen van de Begroting 2021 en de Meerjarenraming 2022 – 2024.

In deze nota wil de dienst een bijdrage leveren aan de verkenning van mogelijkheden voor het – in samenwerking met de deelnemers en andere ketenpartners – leveren van een bijdrage aan het realiseren van de ambities van de deelnemers in 2021. De nota bestaat uit twee delen: beleidsinhoudelijke kaders en financiële kaders. Bij de beleidsinhoudelijke kaders in hoofdstuk 1 gaan wij nader in op de uitvoering van de Strategienota 2018-2021, op de gevolgen van de komst van de Omgevingswet en op de ontwikkelingen in de vijf programma's (Milieu, Ruimtelijke Ordening, Duurzaamheid, Bouwen en Bodem) die de dienst als vast uitgangspunt hanteert. Om deze programma's beter vorm te geven zal de Omgevingsdienst ook de structuur van de organisatie vanaf 1 januari 2020 meer aansluiten op deze programma's.

De financiële kaders zijn in hoofdstuk 2 opgenomen. Deze kaders, die het algemeen bestuur formuleert voor het dagelijks bestuur zijn richtinggevend bij het opstellen van de conceptbegroting voor 2021. We stellen ons voor de conceptbegroting na de vergadering van het dagelijks bestuur van 6 april 2020 aan de gemeenteraden en de Staten toe te zenden. In de vergadering van het dagelijks bestuur van 22 juni 2020 kunnen de dan ontvangen zienswijzen en de mogelijke wijzigingen van de begroting besproken worden. De begroting 2021 leggen we vervolgens, inclusief zienswijzen en een reactie van het dagelijks bestuur, op 12 juli 2020 ter vaststelling voor aan het algemeen bestuur. Later volgt dan concretisering in de werkplannen voor 2021.

De concretisering van de werkplannen voor 2020 in het -vooralsnog concept- Dienstplan 2020 vastgelegd en als bijlage aan deze Kadernota toegevoegd. Samen met de financiële kaders vormt dit Dienstplan de basis voor de begroting 2021.

We hopen met dit document bouwstenen te hebben aangedragen voor een richtinggevend gesprek in het algemeen bestuur, zodat gemeenteraden en staten ook geïnformeerd kunnen worden als daaraan behoefte is.

Marlies Krul-Seen
directeur

1 Beleidsinhoudelijke kaders 2021

1.1 Algemeen

Nederland kent een ongewoon lange periode van economische groei. De middellangetermijnverkenning van het Centraal Planbureau (CPB) gaat voor de komende jaren uit van een (beperkte) voortzetting daarvan. In de samenleving wordt tegelijkertijd de urgentie om initiatieven te nemen ter verbetering van het klimaat en circulariteit steeds sterker gevoeld. Dit is zowel een kans als een beperking. De kans is dat er op veel plaatsen financiële ruimte is om investeringen te doen in duurzaamheid en klimaatvriendelijke initiatieven. Een beperkende factor is dat de druk op de leefruimte in onze regio in 2021 naar verwachting verder zal toenemen. Duurzaamheidsinitiatieven als windmolen- of zonneparken ‘concurreren’ dan met wonen, mobiliteit en economische activiteit in een nu al overbelaste ruimte.

Op Rijksniveau worden maatregelen getroffen die nog niet zo lang geleden als ‘radicaal’ zouden zijn beschouwd, zoals verlaging van de maximumsnelheid op snelwegen. Naar verwachting zullen veel partijen in hun programma’s voor de Kamerverkiezingen op 17 maart 2021 doelstellingen op het gebied van duurzaamheid en klimaat opnemen. Afhankelijk van de uitslag van de formatie van een volgend Kabinet zullen die zich ook vertalen in maatregelen waarvoor lagere overheden gevraagd zullen worden deze ter hand te nemen. Met genoegen zouden wij een bijdrage leveren aan de uitvoering.

Onze regio kent verder vele plekken waar mensen graag werken, wonen of studeren. Het huidige woningaanbod is echter niet voldoende om aan de vraag tegemoet te komen. Maar ‘bouwen’ in is onze regio nog niet zo eenvoudig. De discussie over de gevolgen van het afwijzen van de Raad van State van de PAS-regeling bij de stikstofuitstoot en de gevolgen van de vaststelling van PFAS in de bodem hebben velen hiervan bewust gemaakt. Toch willen deelnemers hun inwoners nieuwe woningen bieden en bedrijven in staat stellen uit te breiden. De ruimte voor bedrijven om uit te breiden is beperkt en herinrichting van bestaande terreinen is een intensief proces. Onze dienst gaat graag met u in gesprek over de manieren waarop we ons kunnen voorbereiden op deze ontwikkelingen.

1.2 Realisatie Strategienota 2018-2021

2021 is het laatste jaar waarin de huidige Strategienota (2018-2021) van toepassing is. De daarin geformuleerde missie is die van een dienst die werkt met deskundigheid en gedrevenheid aan de verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving (milieu en duurzaamheid, veiligheid, gezondheid) in zijn werkgebied en een optimale bijdrage levert aan de ontwikkeling en uitvoering van het beleid van de deelnemers. Dit vanuit de gedachte dat de deelnemers het meest gebaat zijn met een stabiele, (financieel) gezonde dienst, die inhoudelijk klaar is voor de toekomst en bekend staat als een goede samenwerkingspartner en werkgever. De dienst heeft een zelfstandige rol in de afhandeling van taken maar is zich ervan bewust dat zij functioneert in de politieke omgeving van de opdrachtgever.

Omdat de op grond hiervan opgestelde speerpunten in de nota zeer verschillend van karakter zijn, heeft onze dienst de zeven speerpunten in die nota gebundeld volgens drie pijlers, waarover apart aan het bestuur wordt gerapporteerd:

1. Duurzaamheid en energie (op deze thema’s zou de dienst zich in 2021 graag verder profileren)
2. Omgevingswet (de dienst meent aanzienlijke vorderingen te hebben gemaakt, zie hieronder)
3. Ontwikkeling van de dienst (kwaliteit, kennisinstituut, optimale samenwerking in de regio)

Op dit vlak hoopt de dienst in 2021 verdere stappen te kunnen zetten bij het intensiveren en professionaliseren van de samenwerking met de deelnemers en de ketenpartners. De lange termijnvisie is en blijft die van een robuuste organisatie die zijn deelnemers optimaal van dienst is. Omdat 2021 het laatste jaar is van de vigerende Strategienota, zullen wij in dat jaar initiatieven nemen om tot vaststelling van een nieuwe Strategienota voor de jaren 2022-2025 te komen.

1.3 Omgevingswet

2021 is het jaar van de Omgevingswet. Zelfs als de definitieve invoering van de wet onverhoopt toch niet op 1 januari 2021 zou plaatsvinden is de Omgevingswet niet meer weg te denken: hij zit inmiddels in ons denken en handelen, in onze systemen en genen.

De komst van de Omgevingswet markeert een nieuwe fase in het denken over de fysieke leefomgeving. De invoering van de wet en het begin van de uitvoering ervan is een ingrijpende proces, vergelijkbaar met de invoering van de Participatiewet in 2014, of dat zelfs nog overstijgend. De wet heeft grote gevolgen voor zowel overheden die verantwoordelijk zijn voor het beheer van de fysieke leefomgeving als voor inwoners, bedrijven en andere initiatiefnemers. Vanuit onze missie – bijdragen aan het verbeteren en bewaken van de kwaliteit en veiligheid van de leefomgeving in onze regio – hebben we op de Omgevingswet geanticipeerd met een intensief kennis- en competentieprogramma. Dat is al voor 2018 gestart met als doel om de overgang naar de uitvoering van de nieuwe wetgeving in 2021 zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Naar verwachting zal in 2021 duidelijk zijn wat de wensen en behoeften zijn van de deelnemers voor de nieuwe omgevingsvisies en -plannen, hoe de digitalisering (DSO) verloopt en hoe de participatie het best kan worden ingericht. We willen daarbij een professionele en actieve partner zijn en onze deelnemers daar waar nodig ondersteunen. Met dit laatste doen we nu al in een aantal gemeenten ervaring op. Graag gaan we met onze deelnemers in gesprek over de randvoorwaarden die de dienst denkt dat noodzakelijk zijn om deze wet uit te voeren en over uw wensen op dit gebied.

Introductie Omgevingswet

Sinds 2017 bereidt de dienst zich voor op de Omgevingswet. Het Algemeen Bestuur heeft het 'Plan van aanpak implementatie Omgevingswet' vastgesteld. Daarnaast is in 2018 de Omgevingswet als één van de zeven speerpunten opgenomen in de Strategienota. Hiermee is onderschreven dat investeren in de Omgevingswet belangrijk is voor de dienst en haar partners.

Momenteel hebben we nog één jaar om ons voor te bereiden op de Omgevingswet. Klaar zijn voor deze wet is echter een breed begrip. 'Als je net je rijbewijs hebt gehaald, ben je klaar om alleen de weg op te gaan. Maar dan begint het échte rijden pas.' Dit geldt ook voor de Omgevingswet. We bereiden ons samen met opdrachtgevers en ketenpartners gedegen voor, maar vanaf 1 januari 2021 gaan we met elkaar, opdrachtgevers, ketenpartners, bedrijven én inwoners écht meters maken om de Omgevingswet verder in de vingers te krijgen.

Speerpunten

Onderstaande vijf speerpunten zijn in 2017 vastgelegd in het 'Plan van aanpak implementatie Omgevingswet':

- Bijdragen leveren aan gemeentelijke omgevingsvisies en -plannen
- Verankeren in werkprocessen en organisatie
- Aansluiten op Digitaal Stelsel Omgevingswet
- Samenwerken in de keten
- Cultuur, gedrag en competenties

Deze speerpunten dragen er toe bij dat de ODWH op 1 januari 2021 klaar is voor de Omgevingswet. Er staat dan een goede basis voor onze opdrachtgevers en ketenpartners. Opdrachtgevers en ketenpartners bepalen hun eigen tempo en keuzes m.b.t. de voorbereiding op de wet.

Dit betekent voor de dienst het tempo van de voorloper aannemen en liefst een stapje voorlopen. Gelukkig is er nog een overgangstermijn tot 2029, dus dat is het formele moment dat alle partijen met al hun plannen en systemen gereed moeten zijn voor de Omgevingswet.

- *Bijdragen aan omgevingsvisies en -plannen*

In 2024 moeten alle opdrachtgevers een omgevingsvisie hebben en in 2029 een omgevingsplan. Er worden in deze periode waarschijnlijk ook visies en plannen herschreven. Op aanvraag adviseert de Omgevingsdienst opdrachtgevers en ketenpartners om te komen tot optimale producten.

- *Verankeren in werkprocessen en organisatie*

Na 2021 weten wij hoe de Omgevingswet in de praktijk werkt. Dit heeft invloed op de werkprocessen en werkzaamheden. Analyseren, aanscherpen en de werkzaamheden in de organisatie beleggen, zijn na 2021 belangrijke ontwikkelpunten. Ook het goed borgen van de wijziging van het bevoegd gezag voor bodemtaken is een investering die in 2020 wordt ingezet en doorloopt in 2021.

- *Aansluiten op Digitaal Stelsel Omgevingswet*

De verwachting is dat wij ook na 2021 voor uitdagingen komen te staan om het DSO optimaal te laten functioneren. De ODWH wil investeren in datakwaliteit, GEO-GIS-kaartlagen en beslisbomen om de samenleving optimaal te kunnen voorzien van de juiste en volledige informatie.

- *Werkproces en DSO*

In 2020 worden de werkprocessen aangepast. Deze worden flexibel en transparant ingericht, zodat zij eventueel gewijzigd kunnen worden. In januari 2020 is een nieuw zaaksysteem (PowerBrowser) geïmplementeerd bij de dienst. De aansluiting op het DSO vindt daarom begin 2020 plaats. Gezamenlijk met onze opdrachtgevers en ketenpartners moeten wij investeren in datakwaliteit.

- *Samenwerken in de keten*

De Omgevingswet kan alleen efficiënt en effectief uitgevoerd worden als we ons actief inzetten voor de versterking van samenwerking in de keten. Dus dit blijft ook na 2021 een aandachtspunt.

- *Cultuur, gedrag en competenties*

De effecten van anders werken zijn niet direct meetbaar. Daarom is het belangrijk dat er ook na 2021 aandacht is voor cultuur, gedrag en competenties die horen bij het werken onder de Omgevingswet.

Werkwijze

Samen met opdrachtgevers en ketenpartners doen wij ervaring op door te adviseren bij gemeentelijke omgevingsvisies en -plannen. Daarnaast participeren wij in diverse pilots, bijeenkomsten en leerkringen. De opgedane kansen en knelpunten worden gebruikt bij andere opdrachtgevers. Dit leidt tot een breed gedragen werkwijze waar alle partners (opdrachtgevers en ketenpartners) baat bij hebben. Samenwerking vraagt om kennis vergaren en delen. De dienst investeert in de kennis en kunde van haar eigen medewerkers, maar pakt dit in 2019 en 2020 veelal ook gezamenlijk op in de regio. Een voorbeeld hiervan is de training 'Omgevingswet in anderhalve dag' die in 2019 is gestart. Dit is een interbestuurlijk initiatief van ketenpartners en gemeenten uit o.a. de regio West-Holland waar de dienst actief bij betrokken was.

In 2021 werken we écht met de Omgevingswet. De basis staat en vanuit daar gaan we monitoren en bijsturen om optimaal met de nieuwe wetgeving te werken. Investeren blijft dús ook na 2021 nodig.

1.4 De bestuurlijke context in 2021

Programma Milieu

De druk op de leefruimte in onze regio zal de komende jaren alleen nog maar verder toenemen. Bij het nieuwe regime van de Omgevingswet vanaf 2021 zal daarom een deskundige afweging van belangen – inclusief participatie – bij de verlening van milieuvergunningen en toezicht op de naleving ervan een nog grotere rol gaan spelen. Daarnaast is in 2021 in het werkgebied van de dienst een toename van de hoogwaardige bedrijvigheid te verwachten, zoals die op het Biosciencepark. Dat stelt eisen aan de kennis over de gevolgen van activiteiten op het gebied van bijvoorbeeld genetica. Onze regio kent verder een agrarische sector waarop steeds meer (milieu)regels van toepassing zijn en een groeiende horecasector in de binnenstad van Leiden en in de kustplaatsen die in 2021 aandacht zal behoeven.

Het toezicht zal zich naar verwachting in 2021 meer bewegen in de richting van risicogestuurd werken aan de hand van databronnen, binnen het kader van het uitvoeringsbeleid Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) van gemeenten en provincie. De dienst stelt zich voor – in samenwerking met de deelnemers en andere ketenpartners – meer werk te maken van het voorkomen en tegengaan van ondermijning. Deze onderwerpen zullen in de volgende nota VTH aandacht krijgen.

Inwoners stellen steeds meer eisen aan de kwaliteit van de leefomgeving. Zo worden geluidsoverlast en de aanwezigheid van risicovolle stoffen door omwonenden van bedrijven steeds minder geaccepteerd. De dienst streeft ernaar de kennis die nodig is voor toetsing en herbeoordeling van instellingen of inrichtingen (bijzondere voorwaarden) in 2021 verder toegankelijk te maken. Ook het aantal geluidmetingen en daaropvolgende maatregelen, onder meer bij het toenemende aantal evenementen in onze regio, zal naar verwachting toenemen.

Programma Ruimtelijke Ordening

De lijst ruimtelijke vraagstukken in onze regio is schier onuitputtelijk. Een voorbeeld is Schiphol. Wanneer de kabinetsplannen doorgaan om het aantal vliegbewegingen op Schiphol vanaf 2021 boven het huidige maximum van 500.000 vluchten per jaar te laten stijgen, kan de belasting in een aantal woonkernen in onze regio – waar nu al aanzienlijke weerstand bestaat tegen vliegtuiggeluid – verder toenemen. Bij het wegverkeer zijn het de milieueffecten van projecten zoals de verlengde N206 die om aandacht vragen.

Het Rijk wil vanaf 2021 100 miljoen extra reserveren voor woningbouw, en veel gemeenten zijn nu al bezig met woningbouwprogramma's. In 2021 zal deze inhaalslag naar verwachting in volle gang zijn - ervan uitgaand dat adequate langeretermijn-oplossingen zijn gevonden voor de PAS- en PFAS-problematiek. We hebben ons intensief voorbereid op de gevolgen van de komst van de Omgevingswet voor ons werkgebied zodat de dienst samen met de deelnemers de veranderingen het hoofd kan bieden.

Advisering op het gebied van ruimtelijke vraagstukken - en dan vooral op de milieuaspecten bodem, archeologie, lucht, MER, ecologie, geur, geluid, externe veiligheid en duurzaamheid zal dan immers nog steeds plaatsvinden, maar tegen een geheel andere wettelijke achtergrond. Deskundigen verwachten verder dat er vanaf de ingang van de wet een golf aan gerelateerde activiteiten zou kunnen ontstaan, zoals bijvoorbeeld juridische procedures en Wob-verzoeken. Graag stellen wij onze kennis en capaciteit op dit gebied ter beschikking aan de deelnemers.

Programma Duurzaamheid

Gezien de plannen bij deelnemers om toe te werken naar een CO₂- en energie neutrale gemeente is te verwachten dat dit beleidsgebied in 2021 in belang zal toenemen. De Omgevingsdienst wil graag een bijdrage leveren bij het realiseren van deze ambities.

Alarmerend is ook de afname van de biodiversiteit in onze natuurarme en dichtbevolkte regio.

Groene Cirkels Bijenlandschap laat zien dat maatregelen effect hebben: het aantal soorten bijen, waaronder enkele zeldzame, neemt weer toe. Graag gaan wij in gesprek over de mogelijkheden om de activiteiten die de dienst voor u uitvoert op dit gebied uit te breiden.

Maatregelen voor klimaatadaptatie krijgen steeds meer urgentie. Te denken valt aan projecten op het gebied van innovatieve bedrijfsbenadering, het faciliteren van duurzaamheidsfondsen, van circulaire kantoorgebouwen en van de ontwikkeling van duurzame bedrijventerreinen.

Op het gebied van energie staat in onze regio veel te gebeuren, zoals de aanleg van het warmtenet.

We hebben ervaring op dit gebied door de uitvoering van taken op het gebied van energietransitie zoals de betrokkenheid bij de uitvoering van de energietransitie in Holland-Rijnland. Naar verwachting zal in 2021 het toezicht – een gebied waarop de dienst veel ervaring heeft – bij verduurzaming, zoals bij de naleving van de energiebesparingsverplichtingen, toenemen.

Programma Bouwen

‘Bouwen’ is in onze regio met zijn vele economische activiteiten en beperkte natuur niet zo eenvoudig. De discussie over de gevolgen van het afwijzen van de Raad van State van de PAS-regeling bij de stikstofuitstoot en de gevolgen van de vaststelling van PFAS in de bodem heeft velen hiervan bewust gemaakt. Door nieuwe duurzaamheidseisen is dit gebied daarnaast snel in ontwikkeling. De dienst heeft ervaring in de milieuadviesing bij bouwvergunningen, die steeds belangrijker wordt. Daarnaast heb we een kennisbasis door de uitvoering van projecten op het gebied van asbest en gevelsanering.

De gemeente Noordwijk stelt ons in staat ervaring op te doen op het complexe gebied van omgeving gerelateerde vergunningen, variërend van bouw tot sloop, monumenten, welstand en het voeren van juridische bezwaar- en beroepsprocedures volgend uit het vergunningen- en handhavingproces. Door de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging Bouw ontstaat ook hier een nieuwe situatie. Graag delen wij onze kennis en ons inzicht op dit gebied met deelnemers die daar belangstelling voor hebben.

Programma Bodem

Ook voor het programma Bodem heeft de komst van de Omgevingswet vergaande consequenties. Een deel van de taken waarvoor nu nog de provincie het bevoegd gezag¹ is worden overgedragen aan de gemeenten. De dienst bereidt deze overgang voor door de werkzaamheden in beeld te brengen en de werklast daarvan te bepalen. Over de financiële middelen die van het rijk meekomen om deze taken uit te voeren is nog geen duidelijkheid. De dienst zal zich inspannen om aan de gemeenten die deze taken wensen op te dragen aan de dienst een prioritering en uitvoering voor te leggen die past bij de beschikbaar komende middelen.

Klimaatontwikkelingen leiden tot langere periodes van droogte en daarnaast heviger buien met grotere kans op overstromingen. Tegelijkertijd neemt het gebruik van de bodem voor uiteenlopende doeleinden toe: van warmte-opslag tot verkeer. Dat vraagt om ruimtelijke ordening van onze ondergrond.

Daarnaast blijkt die bodem ook nog eens verontrustende hoeveelheden mogelijk toxische stoffen te bevatten, zoals PFAS. Eerder al, bij de uitvoering van het programma Diffuse Loodverontreiniging, bleek hoe gevoelig dit bij de inwoners ligt. Graag leveren wij een bijdrage bij het ontwikkelen van instrumenten en programma's voor verbetering van de kwaliteit van bodem en ondergrond.

¹ Taken op basis van de Wet bodembescherming, verontreinigde locaties

1.5 *Organisatie*

Capaciteit

De middellangetermijnverkenning van het Centraal Planbureau (CPB) gaat uit van een zeer beperkte groei van het bruto binnenlands product (0,4 tot 1,1% per jaar) in de komende jaren. Als belangrijke factor ziet het CPB de geringe groei van het arbeidsaanbod. Dat het arbeidsmarktaanbod voor specialistische werkgebieden zoals milieu en bouw steeds krappere wordt, heeft nu al zijn weerslag op de personeelskosten. Deze krapte zal volgens het CPB in 2021 een nog groter probleem zijn dan die nu al is door de afnemende groei van het arbeidsaanbod. Tegelijkertijd biedt dit een kans. Daar is nu al op te anticiperen door samenwerking, digitalisering, opleiding en regionale samenwerking. De dienst zal met de deelnemers in gesprek gaan over een goede balans tussen een goede uitvoering van alle gewenste taken en de beschikbaarheid van voldoende specialistische medewerkers. Groei is geen doel op zich; het leveren van kwaliteit in de dienstverlening wel.

Strategienota 2022-2025

In 2021 stellen wij ons voor een begin te maken met het faciliteren van het opstellen van de volgende strategische beleidscyclus (2022-2025) door uw bestuur. Centraal zullen vragen staan als: hoe kan de Omgevingsdienst bijdragen aan doelen die de deelnemers willen bereiken? Hoe kan de dienst zich verder ontwikkelen om efficiënt uitvoering te geven aan het door de deelnemers gewenste prestatieniveau? Hoe kunnen we de gedachte van een resultaatgerichte en vraaggestuurde organisatie verder vormgeven met gebruik van de mogelijkheden voor digitaal delen van informatie en datagestuurde werken? In het komende jaar stellen we ons voor met een voorstel voor aanpak voor de inventarisatie voor een volgende strategienota te komen.

2 Financiële Kaders 2021

2.1 Indexering

In de nota Planning en Control 2020-2023 is een jaarlijkse indexering vastgelegd van het uurtarief en de materiële budgetten van de deelnemers op basis van het Financieel Kader Gemeenschappelijke Regelingen Hollands Midden, tenzij het algemeen bestuur vanuit een oogpunt van ordentelijk begroten anders besluit.

Met de “Financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen” beschikken de gemeenten in de regio Hollands-Midden sinds 2010 over een gedragen instrument om met alle gemeenschappelijke regelingen waarin zij deelnemen, uniforme afspraken te maken over indexering en algemene taakstelling voor de op te stellen begrotingen.

De kaderstelling voor de begroting 2021 is op 30 september 2019 in de bestuurlijke klankbordgroep van het bestuurlijk financieel overleg van de gemeenten in Hollands-Midden vastgesteld.

De Provincie Zuid-Holland neemt niet deel in de bovengenoemde commissie en is derhalve niet gebonden aan deze kaderstelling. De Provincie heeft in haar kaderbrief de financiële kaderstelling aangegeven voor de gemeenschappelijke regelingen waarin zij deelneemt. Deze is ruimer geformuleerd dan de kaderstelling die is bepaald in de commissie. Naar het zich laat aanzien zal dit geen aanleiding geven voor conflicten: als wordt voldaan aan de kaders van de commissie, dan blijft de dienst ook binnen de kaders van de provincie.

Samenvatting financiële kaderstelling 2021

1. De toegestane prijsindexatie voor 2021 bedraagt 2,60% voor beloning werknemers en 1,80% voor netto materieel.
2. De prijsindexatie voor 2021 beloning werknemers wordt éénmalig verhoogd met 1,28% . ²

Voorstel is het uurtarief van de deelnemers te indexeren op basis van een gewogen gemiddelde van 75% van de indexering op de salarissen en 25% van de indexering op de materiële component. Dit geeft het volgende indexpercentage voor 2021.

Onderdeel	Indexatiepercentage	Gewogen gemiddelde	Naar rato
Loon	3,88%	75%	2,91%
Materieel	1,28%	25%	0,45%
Indexering 2021			3,36%

Het tarief 2021 is gebaseerd op het herziene tarief van 2020.

² Dit is de doorwerking van de gevolgen van de CAO 2019/2020

2.2 Tarief 2021

Deelnemende gemeenten en Provincie Zuid-Holland³

Conform de indexering genoemd in paragraaf 2.1 is het tarief voor 2021 op de volgende wijze bepaald. We gaan uit van een standaard uurtarief van € 93,02 voor de deelnemende gemeenten en de Provincie Zuid-Holland. Dit is als volgt opgebouwd:

Herzien tarief 2020:	€	90,00
Indexering 3,36%	€	<u>3,02</u>
Tarief 2021	€	93,02

Tabel 1 - Uurtarief deelnemende gemeenten en provincie

	Tarief begroting 2019	Herzien tarief 2019	Herzien tarief 2020	Tarief begroting 2021
Uurtarief	€ 85,50	€ 86,92	€ 90,00	€ 93,02

Overige tarieven

De Omgevingsdienst verstrekt bodeminformatie via het Bodem Informatiepunt (Bip). Vooral makelaars vragen bodeminformatie op. Hiervoor betalen zij een vergoeding per aanvraag.

Tabel 2 – Tarief per aanvraag via Bip.

	Tarief begroting 2019	Herzien tarief 2019	Herzien tarief 2020	Tarief begroting 2021
Tarief per aanvraag*	€ 38,75	€ 39,35	€ 40,75	€ 42,15

* Afgerond tarief

³ Met ingang van 2021 is er nog maar één uurtarief. Het algemeen bestuur heeft ingestemd met het voorstel om de opslag op het uurtarief voor de provincie Zuid-Holland met ingang van 1 januari 2021 op te heffen, door middel van een afkoopsom door de provincie Zuid-Holland.

Ondertekening

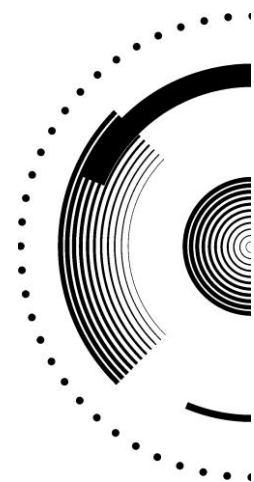
Vastgesteld door het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst West-Holland op 10 februari 2020,

de voorzitter,

De secretaris,

Y. Peters-Adrian

M.E. Krul-Seen

Bijlage: concept Dienstplan 2020

In de Nota Planning en Control 2020-2023, vastgesteld door het algemeen bestuur op 5 november 2018, is een nieuw product geïntroduceerd: het Dienstplan. Het dienstplan vormt samen met de PDC en de kadernota 2021 de basis voor de begroting 2021. De begroting 2021 is op hoofdlijnen. Deze werken we later weer uit in de individuele werkplannen 2021 van de deelnemers.

Het Dienstplan 2020 is een bundeling van de individuele werkplannen 2020 van de deelnemers⁴. Daarmee is het de werkportefeuille van de dienst voor 2020.

Programmastructuur Omgevingsdienst West-Holland

In de onderstaande tabel zijn op het programmaniveau van de dienst de uren van het dienstplan 2020 ten opzichte van de initiële begroting 2020 weergegeven. Het aantal uren neemt met 12.311 uren toe.

Tabel 3: Uren op programmaniveau van het Dienstplan t.o.v. initiële begroting

Omgevingsdienst West-Holland dienstplan 2020			
Programma	Uren		
	Begroting 2020	Werkplan 2020	Mutatie
Milieu	62.500	58.740	-3.760
Ruimtelijke Ordening	21.230	20.452	-778
Duurzaamheid	9.850	11.655	1.805
Bouwen	38.455	48.101	9.646
Bodem	10.985	12.748	1.763
Randvoorwaardelijke taken	19.865	22.285	2.420
Omgevingswet	3.295	4.500	1.205
Totaal uren	166.180	178.481	12.301

* Exclusief de uren die worden gefinancierd uit de subsidiewerkzaamheden.

⁴ Uren in het dienstplan 2020 zijn de uren zoals deze in de concept-werkplannen zijn opgenomen. Het gaat om de uren die op 5 november 2019 bekend zijn. De bespreking van deze concepten kunnen leiden tot aanpassingen op het aantal uren. Op het moment dat de werkplannen definitief verwerken we mogelijke aanpassingen in het dienstplan- voor zover dit tijd technisch nog mogelijk is.

Bijdrage en uren per deelnemer

In de werkplannen per deelnemer zijn ook de uren en de bijdrage van de deelnemers gewijzigd ten opzichte van de initiële begroting. In de onderstaande tabellen zijn de uren en bijdrage van de deelnemers van het dienstplan 2020 weergegeven ten opzichte van de initiële begroting 2020.

Tabel 4: Uren van de deelnemers in het Dienstplan t.o.v. initiële begroting

Omgevingsdienst West-Holland dienstplan 2020			
Deelnemer	Uren		
	Begroting 2020	Werkplan 2020	Mutatie
Hillegom	7.730	7.730	0
Kaag en Braassem	10.340	10.400	60
Katwijk	5.755	5.755	0
Leiden	32.875	32.875	0
Leiderdorp	5.565	5.565	0
Lisse	7.160	7.160	0
Nieuwkoop	10.000	10.128	128
Noordwijk	38.040	50.083	12.043
Oegstgeest	5.075	5.075	0
Teylingen	9.475	9.475	0
Voorschoten	2.830	2.830	0
Zoeterwoude	5.275	5.345	70
Provincie Zuid-Holland	26.060	26.060	0
Eindtotaal	166.180	178.481	12.301

Tabel 5: Bijdrage van de deelnemers in het Dienstplan t.o.v. initiële begroting en begroting na 1ste wijziging

Omgevingsdienst West-Holland dienstplan 2020				
Deelnemer	Initiële Begroting 2020	Begroting na 1e begrotingswijziging 2020	Werkplan 2020	Mutatie
Hillegom	€ 695.484	€ 710.531	€ 707.812	€ -2.719
Kaag en Braassem	€ 926.565	€ 946.611	€ 948.811	€ 2.199
Katwijk	€ 516.020	€ 527.184	€ 528.220	€ 1.036
Leiden	€ 2.977.001	€ 3.041.409	€ 3.031.396	€ -10.013
Leiderdorp	€ 513.706	€ 524.821	€ 521.444	€ -3.376
Lisse	€ 644.999	€ 658.954	€ 656.118	€ -2.836
Nieuwkoop	€ 899.142	€ 918.595	€ 925.772	€ 7.177
Noordwijk	€ 3.737.183	€ 3.818.038	€ 4.893.578	€ 1.075.540
Oegstgeest	€ 469.199	€ 479.350	€ 475.898	€ -3.452
Teylingen	€ 855.024	€ 873.522	€ 869.021	€ -4.502
Voorschoten	€ 261.375	€ 267.030	€ 263.315	€ -3.715
Zoeterwoude	€ 573.403	€ 585.809	€ 603.930	€ 18.121
Provincie Zuid-Holland	€ 2.480.399	€ 2.534.063	€ 3.239.605	€ 705.542
Eindtotaal	€ 15.549.501	€ 15.885.918	€ 17.664.920	€ 1.779.001

Toelichting toename uren werkplan Noordwijk:

De toename in de uren in het dienstplan ten opzichte van de begroting 2020 zijn vooral veroorzaakt door 12.000 uur bij de gemeente Noordwijk. In 2019 heeft de gemeenteraad van Noordwijk het VTH Beleidsplan Bouwen vastgesteld. Het daarin vastgelegde kwaliteitsniveau is de basis voor het werkplan 2020. In het Uitvoeringsplan VTH Bouwen worden de prioriteiten op het gebied van vergunningverlening en toezicht verder uitgewerkt. In het beleid is aangegeven dat voor de uitvoering het landelijk vastgestelde Toetsingsprotocol Vergunningen Bouwen en het Toezichtprotocol Bouwen de basis zijn voor het kwaliteitsniveau. Om meer grip te krijgen op de urenramingen hebben wij de raming voor 2020 gebaseerd op resultaat of output (resp. producten / projecten in combinatie met uren in tegenstelling tot voorgaande werkpannen, waar het accent lag op input (resp. uren). Dit betekent dat in dit werkplan voor het programma Bouwen het resultaat in termen van opgeleverde producten centraal komt te staan, waarmee het gemakkelijker wordt om de jaarlijkse afname van producten en diensten te beoordelen ten opzichte van de jaarlijkse bijdrage. Voor het werkplan 2020 hebben wij voor de raming van de benodigde uren ons gebaseerd op de op de protocollen en daarmee op de bestaande wet- en regelgeving. Wij hebben gerekend met het wettelijk verplichte niveau. Voor de raming van de aantallen te leveren producten in 2020 hebben wij ons gebaseerd op de realisatie tot en met juni 2019 en deze verdubbeld. Om tot een inschatting van het benodigd aantal uren te komen is het aantal producten vermenigvuldigd met de landelijk vastgestelde kentallen per product (PDC). De Omgevingsdienst Midden-Holland werkt met een vergelijkbare systematiek. Als controle hebben wij onze uitkomsten vergeleken met die systematiek. Daar zijn geen significante verschillen uit naar voren gekomen. Naast de extra uren voor Bouwen zijn in het programma Duurzaamheid specifieke opdrachten van de gemeente Noordwijk opgenomen, te weten het project Noordvoort (afronding in 2020) en de ambtelijke vertegenwoordiging bij het Gebiedsprogramma 2016-2020 B(I)oeiende Bollenstreek uit. Voor de financiering zijn tijdelijke afspraken gemaakt met de deelnemer.

Bijlage uit "AB 20191104 8 Begrotingswijziging 2019 en 2020".

Bijlage 1: Berekening indexeringspercentages

Indexering 2019-2021, begroot versus actual

Basis = Jaarlast 2018 = €1.000.000

Afronding	0
Begrote salarislasten 2019	1.000.000
Begrote salarislasten 2018	1.000.000

	Indexering	Index	Stijging	Werkelijk	Actual (jr)		Indexering	Index	Stijging	Werkelijk
2018	dec 2018	83.333		83.333	1.000.000	2018		1.000.000		1.000.000
2019	jan 2019	83.333	0,00%	84.500		2019	0,00%	1.000.000	2,22%	1.022.238
2019	feb 2019	83.333		84.500		2020	3,20%	1.032.000	4,22%	1.065.381
2019	mrt 2019	83.333		84.500		2021	2,60%	1.058.832	3,88%	1.106.724
2019	apr 2019	83.333		84.500		Stijging	5,88%		10,67%	
2019	mei 2019	83.333		84.500						
2019	jun 2019	83.333		84.500		Basis begroting = 2019				1.023.000
2019	jul 2019	83.333		84.500		Salarislasten 2020				1.065.381
2019	aug 2019	83.333		84.500		Stijging t.o.v. begroting 2019				4,14%
2019	sep 2019	83.333		84.500		Verkregen indexering				3,20%
2019	okt 2019	83.333	3,25%	87.246		Benodigde extra indexering 2020				0,94%
2019	nov 2019	83.333		87.246						
2019	dec 2019	83.333		87.246	1.022.238	Salarislasten 2020				1.065.381
2020	jan 2020	86.000	3,20%	88.119		Salarislasten 2021				1.106.724
2020	feb 2020	86.000		88.119		Stijging t.o.v. 2020				3,88%
2020	mrt 2020	86.000		88.119		Verkregen indexering				2,60%
2020	apr 2020	86.000		88.119		Benodigde extra indexering 2021				1,28%
2020	mei 2020	86.000		88.119						
2020	jun 2020	86.000		88.119						
2020	jul 2020	86.000	1,00%	89.000						
2020	aug 2020	86.000		89.000						
2020	sep 2020	86.000		89.000						
2020	okt 2020	86.000	1,00%	89.890						
2020	nov 2020	86.000		89.890						
2020	dec 2020	86.000		89.890	1.065.381					
2021	jan 2021	88.236	2,60%	92.227						
2021	feb 2021	88.236		92.227						
2021	mrt 2021	88.236		92.227						
2021	apr 2021	88.236		92.227						
2021	mei 2021	88.236		92.227						
2021	jun 2021	88.236		92.227						
2021	jul 2021	88.236		92.227						
2021	aug 2021	88.236		92.227						
2021	sep 2021	88.236		92.227						
2021	okt 2021	88.236		92.227						
2021	nov 2021	88.236		92.227						
2021	dec 2021	88.236		92.227	1.106.724					
2022	jan 2022									

Indexering 2019-2021, begroot versus actual

	Indexering		Stijging	Begroot
2019	0,00%		2,22%	0,00%
2020	3,20%		4,22%	4,14%
2021	2,60%	PM	3,88%	3,88%
	5,88%		10,67%	8,18%

**Omgevingsdienst
West-Holland**

Jaarstukken 2019

2 april 2020
Status (versie 0.2)

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	6
JAARVERSLAG 2019	7
1 Inleiding	8
2 Verantwoording activiteiten 2019	9
2.1 Algemeen	9
2.2 Realisatie per deelnemer 2019 in uren	9
2.3 Programma Milieu	10
2.3.1 Wat wilden we bereiken?	10
2.3.2 Wat is er gerealiseerd?	10
2.3.3 Wat heeft het gekost?	11
2.4 Programma ruimtelijke ordening	12
2.4.1 Wat wilden we bereiken?	12
2.4.2 Wat is er gerealiseerd?	12
2.4.3 Wat heeft het gekost?	13
2.5 Programma Duurzaamheid	14
2.5.1 Wat wilden we bereiken?	14
2.5.2 Wat is er gerealiseerd?	14
2.5.3 Wat heeft het gekost?	15
2.6 Programma bouwen	16
2.6.1 Wat wilden we bereiken?	16
2.6.2 Wat is er gerealiseerd?	16
2.6.3 Wat heeft het gekost?	17
2.7 Programma bodem	18
2.7.1 Wat wilden we bereiken?	18
2.7.2 Wat is er gerealiseerd?	18
2.7.3 Wat heeft het gekost?	19
2.8 Programma randvoorwaardelijkE taken	20
2.8.1 Wat wilden we bereiken?	20
2.8.2 Wat is er gerealiseerd?	20
2.8.3 Wat heeft het gekost?	21
2.9 Klanttevredenheid	22
3 Samenvatting resultaat en resultaatbestemming	25
3.1 Het resultaat	25
3.2 Resultaatbestemming	25
3.3 De algemene reserve	26

JAARCIJFERS 2019	27
4 Paragrafen	27
4.1 Lokale heffingen	28
4.2 Weerstandsvermogen	28
4.2.1 Vrije ruimte in de algemene reserve	28
4.2.2 Risico's	29
4.2.3 Bijzonder risico Coronavirus	31
4.2.4 Financiële kengetallen	31
4.3 Onderhoud kapitaalgoederen	32
4.4 Financiering	32
4.5 Bedrijfsvoering	35
4.5.1 Organisatiestructuur	35
4.5.2 Informatisering en automatisering	36
4.5.3 Administratieve organisatie	36
4.5.4 Personeel	37
4.6 staat van investeringen	37
4.7 Verbonden partijen	37
4.8 grondbeleid	37
5 Jaarrekening 2019	38
5.1 Balans per 31 december 2019	38
5.2 toelichting op de balans	40
5.3 Niet uit de balans blijvende verplichtingen	46
5.4 programmarekening 2019	48
5.5 toelichting op de programmarekening	50
5.6 wet normering topinkomens	58
6 Ondertekening	59
Bijlagen	60
Bijlage A: Wet normering topinkomens	61
Bijlage B: SISA-bijlage	64
Bijlage C: toelichting eindafrekening, frictie en cao-lasten	65
Bijlage D: programmarekening naar taakvelden	66
Bijlage E: rapportage kwaliteitscriteria 2.1	67
Bijlage F: controleverklaring	76
SOCIAAL JAARVERSLAG 2019	82
7 Sociaal jaarverslag 2019	83

VOORWOORD

Met genoegen presenteren wij u de Jaarstukken 2019.

In deze jaarstukken legt de Omgevingsdienst West-Holland (verder ODWH) verantwoording af over de behaalde resultaten in 2019 en geeft een financiële onderbouwing van de inzet die voor het behalen van de resultaten nodig is geweest. Tevens rapporteert de ODWH over de ontwikkeling op het gebied van personeel en organisatie in het Sociaal Jaarverslag 2019.

Naast deze jaarstukken hebben wij per deelnemer een inhoudelijke eindrapportage gemaakt over de realisatie van de werkplannen in 2019.

Voor het eerst zijn de jaarstukken van de ODWH opgesteld aan de hand van de nieuwe programmastructuur die ook al in de werkplannen voor 2019 is toegepast. In 2019 hebben wij een organisatieontwikkeling voorbereid om de ODWH meer resultaatgericht te maken, om de deelnemers nog beter van dienst te kunnen zijn en hun wensen goed in de dienst te vertalen. Net voor de Kerst heeft het dagelijks bestuur ingestemd met een nieuwe (matrix)structuur, waarin vraag en aanbod beter op elkaar afgestemd kan worden. Het is de bedoeling dat de nieuwe structuur voor de medewerkers tot een beter inzicht in- en verdeling van de werkvoorraad gaat leiden. De organisatiewijziging heeft vooral gevolgen voor de managementfuncties. Deze worden begin 2020 opnieuw beschreven en vastgesteld, waarna de officiële plaatsing kan plaatsvinden.

2019 was ook het jaar van het nieuwe zaakstelsel. Na een zorgvuldige aanbesteding is PowerBrowser als nieuw zaakstelsel uit de bus gekomen. In 2019 is heel veel tijd en energie gestoken in het voorbereiden van een goede overgang per 1 januari 2020, vooral door de mensen van Informatiemanagement, maar ook de key-users hebben fors bijgedragen aan het passend inrichten van het nieuwe systeem. Verder zijn alle medewerkers in de gelegenheid gesteld om een passende training te volgen. Uiteraard zijn er nu nog zaken die aanleiding geven voor bijstelling en nadere ontwikkeling. Maar de overgang is eigenlijk zeer geruisloos verlopen!

In 2019 is gevolg gegeven aan de wens van de Provincie Zuid-Holland om het verschil in uurtarief dat aan de provincie en aan de overige deelnemers in rekening wordt gebracht op te heffen. Dit verschil in tarief is gebaseerd op de vergoeding van toelages die aan voormalig medewerkers van de provincie uitgekeerd moeten worden. Door het betalen van een afkoopsom die op basis van een evenwichtige verdeling van risico's is berekend, stelt de provincie de ODWH in staat om vanaf 2021 met één uurtarief te werken.

Voor wat betreft de verbetering van de bedrijfsvoering op de langere termijn is in 2019 een belangrijke stap gezet, door het aangaan van een nieuw huurcontract voor een ander pand tegen substantieel betere voorwaarden dan die we nu hebben. Uiteraard brengt dit besluit ook extra kosten met zich mee: tijdelijk dubbele huurlasten en kosten voor verhuizing en gebruiksklaar maken. Dat maakt dat 2020 een pittig jaar wordt, met name financieel. Maar daarna dalen onze huisvestingslasten aanzienlijk.

2019 was geen eenvoudig jaar, maar we zijn blij dat we het jaar met een klein plusje hebben kunnen afronden!

Marlies Krul-Seen
Directeur Omgevingsdienst West-Holland

JAARVERSLAG 2019

1 INLEIDING

2019 was op veel gebieden een enerverend jaar voor de ODWH. Thema's die landelijk in het nieuws kwamen, hadden hun effect op ons werk. De stikstofproblematiek leidde tot grote fluctuaties in ons werk bij het programma Ruimtelijke Ordening. Bij het programma Bodem waren onderwerpen als de PFAS-problematiek en de verontreiniging door kunstgrasvelden actueel.

De groei van de economie in onze regio met zijn intensieve bewoning en agrarisch, industrieel en toeristisch gebruik legt een toenemende druk op de beleidsterreinen waarvoor wij actief zijn. Zo was bij het programma Bouwen het aantal vergunningaanvragen aanzienlijk hoger dan gepland was. Bij het programma Milieu vroegen diverse hardnekkige overtreders aandacht en moest bestuursdwang worden ingezet. Verschillende beslissingen werden aangevochten bij de Raad van State, waarbij de ODWH overigens steeds in het gelijk werd gesteld.

Bij het programma Duurzaamheid legden projecten als energieloket en meldingsplicht bedrijven een aanzienlijk beslag op de capaciteit.

Ten aanzien van de Omgevingswet is in 2019 het programma, ter voorbereiding op de ingrijpende veranderingen die deze wet in 2021 met zich mee zal brengen, verder geïntensiveerd. De Omgevingsacademie, opgezet in nauwe samenwerking met de gemeente Voorschoten, bleek zeer succesvol in het bijscholen van milieukundigen bij deelnemers en het ontwikkelen van toezichthouders tot omgevingsadviseurs.

Voor wat betreft de pijler organisatie en bedrijfsvoering uit de strategienota was 2019 een jaar van investeren in de toekomst. De noodzaak tot aanbesteden van het zaakstelsel bood de kans om op 1 januari 2020 een nieuw zaakstelsel in te voeren dat in toenemende mate ook bij gemeenten wordt gebruikt en beter aansluit bij toekomstige ontwikkelingen. De bedrijfsvoering werd verbeterd door meer aandacht te besteden aan het inkoopbeleid, door projecten te starten ter versterking van de onderlinge samenwerking en door effectief tijdschrijven en rapporteren door te voeren. Het plan voor de organisatieontwikkeling om de resultaatgerichtheid van de organisatie- en de transparantie naar de deelnemers te bevorderen, is in december door het dagelijks bestuur goedgekeurd. Verder is in september het besluit genomen om een huurcontract voor een nieuwe locatie te tekenen. Medio 2020 is de verhuizing naar de nieuwe locatie gepland, met als doel om de medewerkers een goede werkomgeving te bieden, naast het realiseren van een aanzienlijke kostenbesparing op de iets langere termijn.

Terwijl het algemeen bestuur in het begin van 2019 heeft ingestemd met een verhoging van de formatie - conform de nieuwe nota Planning en Control in een voorgeschreven verhouding met de begroting - hebben we in 2019 toch nog relatief veel inhuur gehad. Dat was het gevolg van krapte op de arbeidsmarkt, waardoor het invullen van met name specialistische functies niet eenvoudig was, maar ook van een heel forse en vrij plotselinge toename van de omvang van de bouwtaken voor Noordwijk. Daarnaast werd de ODWH in 2019 geconfronteerd met relatief veel langdurig zieke medewerkers, van wie de vervanging vaak noodzakelijk was. Het gevolg hiervan was dat we in de loop van het jaar rekening moesten gaan houden met een dreigend negatief exploitatieresultaat. Ook het toewerken naar de invoering van het nieuwe zaakstelsel per 1 januari jongstleden vroeg om de inzet van meer uren. Dat heeft gemaakt dat we een productie van gemiddeld ca 4% meer hebben gerealiseerd dan was begroot in de werkplannen. Omdat voor de definitieve overgang naar het nieuwe zaakstelsel aan het eind van het jaar een periode van bevriezen van het oude systeem nodig was, was het in die periode niet mogelijk om alle werkzaamheden efficiënt uit te voeren. Om die reden hebben we vanaf 15 december tijdelijk afscheid genomen van de meeste ingehuurd collega's. Met elkaar hebben alle acties uiteindelijk geresulteerd in de realisatie van een beperkt positief exploitatieresultaat over 2019.

2 VERANTWOORDING ACTIVITEITEN 2019

2.1 ALGEMEEN

In de Begroting 2019 werd nog gesproken over vier programma's, te weten Advies, Reguleren, Toezicht en Handhaving en Organisatieontwikkeling. Deze indeling vindt u niet meer in deze vorm terug in de jaarrekening. Om beter aan te sluiten bij het Besluit begroting en verantwoording (BBV) en de werkwijze van de deelnemers is ervoor gekozen in de jaarrekening een nieuwe structuur door te voeren. De ontwikkeling van de ODWH is erop gericht beter aan te sluiten bij de wensen van de deelnemers en meer vraag-gestuurd te werken. Dit heeft geresulteerd in een vijftal programma's:

- Milieu (2.3)
- Ruimtelijk Ordening (2.4)
- Duurzaamheid (2.5)
- Bouwen (2.6)
- Bodem (2.7)

Daarnaast is het oude programma Organisatieontwikkeling omgezet in een bijzonder programma Randvoorwaardelijke taken (2.8). Hierin komen de taken aan de orde die voor alle of verschillende deelnemers uitgevoerd worden.

Tot slot zijn de kritische prestatie indicatoren (2.9) en de klanttevredenheid (2.10) aan de orde.

Voordat per programma de 'W-vragen' (wat wilden we bereiken, wat is er gerealiseerd en wat heeft het gekost) beantwoord worden volgt eerst een overzicht van de totale realisatie per deelnemer in uren (2.2).

2.2 REALISATIE PER DEELNEMER 2019 IN UREN

De tabel hieronder laat per deelnemer de realisatie in de uren zien.

Realisatie per deelnemer											
Programma	(Meerdere items)										
	Uren Werkplan							Uren Prognose			
	Begroting 2019	Werkplan 2019	Offertes 2019	Actueel werkplan 2019	Realisatie 2019	Verschil obv actueel werkplan 2019	% verschil obv actueel werkplan 2019	Prognose 2019	Verschil prognose tov actueel WP 2019	% prognose tov actueel WP 2019	
Hillegom	7.120	7.810	113	7.923	8.536	614	108%	8.493	570	107%	
Kaag en Braassem	9.110	10.440	102	10.542	10.712	170	102%	10.851	309	103%	
Katwijk	4.280	5.875	37	5.912	6.799	887	115%	6.712	800	114%	
Leiden	32.460	33.340	-232	33.108	31.551	-1.557	95%	32.738	-370	99%	
Leiderdorp	5.180	5.665	169	5.834	6.043	209	104%	5.714	-120	98%	
Lisse	6.390	7.325	115	7.440	7.176	-263	96%	7.040	-400	95%	
Nieuwkoop	8.940	10.105	417	10.522	10.258	-264	97%	10.331	-191	98%	
Noordwijk	36.460	39.495	499	39.994	47.097	7.103	118%	45.231	5.237	113%	
Oegstgeest	4.290	5.165	79	5.244	5.270	26	100%	5.059	-185	96%	
Provincie Zuid-Holland	26.030	26.060	252	26.312	26.643	331	101%	25.860	-452	98%	
Teylingen	8.900	9.865	143	10.008	9.720	-288	97%	9.558	-450	96%	
Voorschoten	2.750	2.880	69	2.949	3.065	116	104%	2.949	0	100%	
Zoeterwoude	4.460	5.305	19	5.324	5.449	125	102%	5.724	400	108%	
Eindtotaal	156.370	169.330	1.783	171.113	178.320	7.208	104%	176.261	5.148	103%	

De afrekening met de deelnemers vindt plaats conform de afspraken die vastgelegd zijn in de nota Planning en Control van de ODWH (zie bijlage 3 Toelichting eindafrekening, frictie en cao-lasten).

2.3 PROGRAMMA MILIEU

2.3.1 Wat wilden we bereiken?

Het programma Milieu had voor 2019 de doelstelling om te zorgen dat:

- activiteiten in het werkgebied over een actuele vergunning beschikken, als dat volgens de milieuwetgeving vereist is;
- verplichte meldingen ook inderdaad plaatsvinden
- inrichtingen in het werkgebied van de ODWH de milieuregels naleven (toezicht en handhaving).

2.3.2 Wat is er gerealiseerd?

In 2019 controleerde de ODWH op basis van de projectgerichte en branchegerichte aanpak onder meer afvalwaterlozingen van (glas)tuinbouw, afvalwaterstromen van de industrie, brandveiligheid in de horeca, natte koeltorens en vuurwerkverkooppunten (jaarlijks) in diversen gemeenten. Het ging in totaal om 937 integrale controles en 858 specifieke.

Ondermijning van overheidsbeleid door criminele activiteiten heeft steeds meer de aandacht. De ODWH heeft daarom in 2019 in samenspraak met de deelnemers aandacht besteed aan dit onderwerp en in 2020 zal dit een vervolg krijgen. Ook werd er een begin gemaakt met het inventarisatieproject risicovolle bedrijven. Hiervan is fase 1 inmiddels succesvol afgesloten.

Het intensiever controleren op bepaalde aandachtsgebieden leidde tot een stijging van het aantal zaken dat werd aangevochten bij de Raad van State. Dit deed een aanzienlijk beroep op de medewerkers van het programma en de juristen van de ODWH. De ODWH werd in alle gevallen in het gelijk gesteld.

Bij 111 evenementen werden metingen gedaan naar geluidsoverlast. De piketdienst kwam in 2019 in totaal 22 maal in actie, voornamelijk bij asbestbranden. Er is expertise geleverd bij asbestcalamiteiten en illegale saneringen en opgetreden bij incidenten zoals vloeistoflekkages, toepassen van vervuilde grond en stank- en geluidsklachten bij bedrijfsinrichtingen.

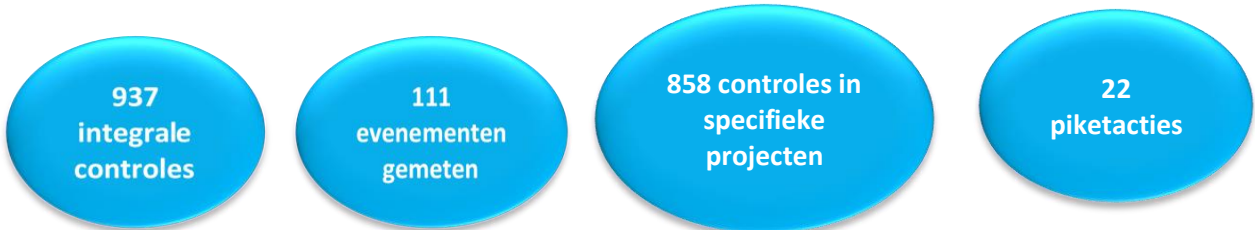
Met melders van klachten is in het afgelopen jaar in 92% van de gevallen binnen drie dagen contact opgenomen.

Controlebrieven worden zoveel mogelijk binnen 11 dagen na de controle verstuurd. Dit is gedeeltelijk gerealiseerd. Als het hierbij om een controle gaat waarin een overtreding is geconstateerd heeft in 98% van de gevallen collegiale toetsing plaatsgevonden.

Als laatste, 88% van de verleende vergunningen is binnen de wettelijke termijn geleverd. Het niet verlenen van een vergunning binnen de wettelijke termijn is regelmatig het gevolg van gerelateerde ruimtelijke ordeningsvraagstukken.

Enkele bijzonderheden in 2019 waren:

2.3.3 Wat heeft het gekost?

Realisatie programma 2019					
	Werkplan 2019	Offertes 2019	Actueel werkplan 2019	Realisatie 2019	Vershil 2019
Programma Milieu					
Totaal uren	62.900	120	63.020	61.919	1.101
Uren x tarief	€ 5.422.735	€ 10.260	€ 5.432.995	€ 5.340.174	€ 92.820
Materieel budget	€ 167.767	€ 192.575	€ 360.342	€ 230.439	€ 129.903
Totaal bijdrage deelnemer	€ 5.590.502	€ 202.835	€ 5.793.337	€ 5.570.613	€ 222.723

2.4 PROGRAMMA RUIMTELIJKE ORDENING

2.4.1 Wat wilden we bereiken?

Doelstelling voor 2019 voor het programma Ruimtelijke Ordening was het adviseren over- en begeleiden van oplossingen voor ruimtelijke vraagstukken, met name op het gebied van milieu.

2.4.2 Wat is er gerealiseerd?

Het programma Ruimtelijke Ordening had in 2019 te maken met een toenemend aantal aanvragen en een capaciteitsprobleem. Dit leidde tot langere adviestijden voor het ROM-advies, hetgeen ongewenst is. Uiteindelijk zijn wel alle uren gerealiseerd.

Los van de bovenstaande constatering was er een ontwikkeling die invloed had op de doorlooptijd van de adviezen. De Raad van State oordeelde in mei 2019 dat het Programma Aanpak Stikstof (PAS) niet meer als basis mocht worden gebruikt voor bouwactiviteiten. Dit leidde tot fluctuaties bij het programma. In het verlengde daarvan leidde dit ook tot meer vragen van de deelnemers op het gebied van stikstofemissies, over hoe zij moesten omgaan met gevolgen van deze uitspraak. Dit vergde extra inzet van de deskundigen binnen het programma. Er werden adviezen uitgebracht en presentaties verzorgd over dit onderwerp voor raadscommissies en ambtelijke werkgroepen.

De ODWH was als adviseur betrokken bij de onderhandeling over de uitbreiding en ontwikkeling van Schiphol. Diversen gemeenten zijn bijgestaan bij het opstellen van zienswijzen op onderwerpbesluiten van de Luchtvaartnota, de Luchtruimherziening en het Luchthaven Verkeer Besluit. Verder heeft de ODWH het initiatief genomen om zijn bestuurders in gesprek te brengen met de belangrijke spelers in het dossier Schiphol zoals de minister en de directie van Schiphol, om de belangen van onze regio onder de aandacht te brengen. Dit heeft ook geleid tot media-aandacht op dit dossier.

Enkele belangrijke projecten waarover in 2019 geadviseerd is, zijn Westend te Roelofarendsveen, Statenhof te Leiderdorp, bestemmingsplan Nieuw Meerzicht te Lisse, de Omgevingsvisies van Lisse en Nieuwkoop, het Omgevingsplan Buitengebied Hillegom, Offem-Zuid te Noordwijk, Centrumvisie Teylingen, bestemmingsplan Bio Divers Papeneiland te Langeraar, bestemmingsplan Poelgeest, diverse ontwikkelingsprojecten in Leiden zoals de Meelfabriek en het Bio Science Park en het omgevingsplan Landelijk Gebied in Zoeterwoude.

Ten behoeve van het programma Ruimtelijke Ordening zijn verscheidene Hogere Waarde-besluiten voorbereid en verleend, en m.e.r.-beoordelingsbesluiten genomen. Verder is als onderdeel van het Schone Lucht Akkoord (SLA) in 2019 overleg gevoerd met de deelnemers over deelname. Doel van het SLA is om in 2030 overal te voldoen aan de advieswaarden van de Wereld gezondheidsorganisatie (WHO). De gemeente Leiden heeft voor deelname getekend, enkele andere gemeenten hebben deelname in overweging genomen.

Enkele bijzonderheden in 2019 waren:

756 adviezen
aan deelnemers

1767 adviezen voor
andere producten ten
behoefte van de
deelnemers

2.4.3 Wat heeft het gekost?

Realisatie programma 2019					
	Werkplan 2019	Offertes 2019	Actueel werkplan 2019	Realisatie 2019	Verschil 2019
Programma Ruimtelijke Ordening					
Totaal uren	21.310	0	21.310	21.517	-207
Uren x tarief	€ 1.826.585	€ -	€ 1.826.585	€ 1.844.383	€ (17.798)
Materieel budget	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal bijdrage deelnemer	€ 1.826.585	€ -	€ 1.826.585	€ 1.844.383	€ (17.798)

2.5 PROGRAMMA DUURZAAMHEID

2.5.1 Wat wilden we bereiken?

Duurzaamheid is speerpunt in de strategienota. Doelstelling voor 2019 voor het programma Duurzaamheid bij de ODWH was om de wettelijke taken op het gebied van energiebesparing uit te voeren en daarnaast verduurzamingsprojecten te faciliteren in opdracht van verschillende deelnemers.

2.5.2 Wat is er gerealiseerd?

Vanuit het Energieakkoord Holland-Rijnland is de ODWH-trekker van de uitvoeringslijn energiebesparing. Er werd aan diverse uitvoeringlijnen gewerkt. Al enkele jaren voert de ODWH-taken uit op het gebied van het digitaal loket voor inwoners met vragen over energiebesparing. In 2019 werd hiervoor een vernieuwde aanpak doorgevoerd. De ODWH heeft bedrijven en gemeenten in zijn werkgebied in het voorjaar van 2019 geïnformeerd over de informatieplicht en energiebesparingsplicht. De respons van in onze regio behoorde tot de hogere in Nederland. In het kader van het meerjarenprogramma Duurzaamheid werden (totdat de bevoegdheid voor de beoordeling op 1 juli 2019 overging naar het Ministerie van EZK) energieaudits ('EED-taken') beoordeeld die bedrijven en instellingen hadden ingevuld.

Een andere activiteiten op het gebied van energiebesparing is die op het gebied van de Regeling reductie Energieverbruik bij Koopwoningen (RRE) die het Rijk eind 2019 heeft opgesteld. Met behulp van deze regeling kunnen gemeenten projecten opzetten om huiseigenaren te stimuleren tot het treffen van kleine energiebesparende maatregelen in huis. De ODWH heeft al zijn deelnemers over deze regeling geïnformeerd en de coördinatie op zich genomen. Naast gemeenten en de ODWH participeren hierin ook het regionaal energieloket (Duurzaam Bouwloket), de energieambassadeurs, wijkinitiatieven en externe deskundigen.

In 2019 werden op het gebied van duurzaamheid door de ODWH verschillende fondsen van gemeenten beheerd en subsidieregelingen uitgevoerd. Op initiatief van de ODWH hebben in de regio verschillende zorgorganisaties, gemeenten, het ministerie van Economische Zaken en het Milieuplatform Zorg in 2016 de lokale Green Deal Zorg ondertekend. Met deze Green Deal is er met elkaar afgesproken om kennis te delen en verduurzaming binnen de zorg te versnellen. Bovendien werd afgesproken om binnen drie jaar minstens het niveau Brons van de Milieuthermometer Zorg te halen. Diversen gemeenten participeerde in het RRE. Voor deze gemeenten was de ODWH de uitvoerende organisatie.

Bij een samenwerkingsproject van de omgevingsdiensten in Zuid-Holland en PZH worden bedrijven met een groot aantal werknemers, een groot wagenpark of eigen of uitbesteed vervoer aangesproken op de duurzaamheidszorgplicht. In 2019 zijn inmiddels drie grote transportbedrijven en PZH-afvalbedrijven bezocht. De ODWH heeft in opdracht van de provincie een driedaagse workshop georganiseerd voor bedrijven in de regio. Doel van dit project ('CIRCO Track') is dat bedrijven hun circulaire kansen in beeld krijgen en met een roadmap naar huis gaan om er direct mee aan de slag te gaan.

Op het gebied van maatregelen voor biodiversiteit had de ODWH in opdracht van de provincie een trekkende rol in heel Zuid-Holland in de uitvoeringstaken bij het project Groene Cirkels

Bijenlandschap. Er werden educatieprojecten uitgevoerd, bijenhôtels geplaatst en een project gestart om van rietmaaisel een grondstof te maken, zoals bio-composiet voor beschoeiingspalen. Klimaatveranderingen en maatregelen om die in te perken krijgen steeds meer impact op onze regio. Ter voorbereiding op de besluitvorming daarover is een start gemaakt met een handboek voor het vergunnen van aanvragen voor grootschalige opwekking van duurzame energie, zoals windturbines en zonneweides. In 2019 werd door de ODWH een eerste inventarisatie uitgevoerd van de gevolgen voor de bodem in onze regio van het dalend grondwaterpeil.

Enkele bijzonderheden in 2019 waren:

2.5.3 Wat heeft het gekost?

Realisatie programma 2019					
	Werkplan 2019	Offertes 2019	Actueel werkplan 2019	Realisatie 2019	Vershil 2019
Programma Duurzaamheid					
Totaal uren	10.995	1.438	12.433	11.434	999
Uren x tarief	€ 944.437	€ 124.001	€ 1.068.438	€ 979.112	€ 89.326
Materieel budget	€ 293.450	€ 125.687	€ 419.137	€ 421.282	€ (2.145)
Totaal bijdrage deelnemer	€ 1.237.887	€ 249.688	€ 1.487.575	€ 1.400.394	€ 87.181

2.6 PROGRAMMA BOUWEN

2.6.1 Wat wilden we bereiken?

Doelstelling voor 2019 voor het programma Bouwen bij de ODWH was het uitvoeren van bouw gerelateerde taken, in het bijzonder de VTH-taken op het gebied van bouwen voor de gemeente Noordwijk, de wettelijke asbesttaken voor de gemeentelijke deelnemers en de BRIKS-taken voor de provincie.

2.6.2 Wat is er gerealiseerd?

Op het gebied van asbest heeft het programma te maken gehad met een uitbreiding van taken. In 2019 hebben Katwijk, Nieuwkoop en Leiden het toezicht op de verwijdering van asbest bij bedrijven neergelegd bij de ODWH. Voor Katwijk geldt dat zij ook de beoordeling van de sloopmeldingen belegd hebben bij de ODWH.

Het toezicht bij asbestverwijdering dat sinds dit jaar voor alle deelnemers wordt uitgevoerd laat een toename zien in het aantal meldingen van saneringen. Dit zijn er 30% meer dan dat de deelnemers in eerste instantie hebben doorgegeven aan de ODWH. Dit heeft zich vertaald in een toename van het aantal uren binnen dit programma. De verschillen per deelnemer zijn besproken en akkoord bevonden door de deelnemers.

Het asbestdakenproject is stil komen te liggen als gevolg van het uitstellen van de besluitvorming over de wetgeving in deze.

Het werkaanbod vanuit de gemeente Noordwijk voor de bouwtaak was in 2019 hoger dan begroot, onder meer omdat het aantal vergunningaanvragen voor bouwactiviteiten 20 procent hoger was dan verwacht (totaal 497 ten opzichte van 400 gepland). De continuering van de groei van de economie was daar ongetwijfeld een factor in.

Omdat de samenwerking tussen de gemeente Noordwijk en de ODWH beter kon, zowel inhoudelijk als procesmatig, is in 2019 in samenwerking met de gemeente Noordwijk een verbeterplan Bouwen geïmplementeerd. Verder werd bij de gemeente Noordwijk in 2019 een bouwloket opgericht en verder geprofessionaliseerd. In een aantal gevallen lukte het, ondanks beperkingen door de PAS-problematiek, door samenwerking van gemeente, ODWH en derde partijen bouwwerkzaamheden toch doorgang te laten vinden, zoals bij een project voor sportvoorzieningen- en gebouwen in Noordwijk.

Ondanks de hoge werkdruk zijn de medewerkers erin geslaagd om, op enkele na, op bijna alle aanvragen binnen de door de wet gestelde termijnen een besluit te nemen. Deze inzet heeft ertoe geleid dat van alle vergunningen slechts 0,3% (2 vergunningen) van rechtswege is verleend, terwijl het landelijk gemiddelde ca 3% is.

Met de gemeente Noordwijk zijn goede afspraken gemaakt over de dekking van de extra ureninzet die het gevolg was van zowel het hogere aantal aanvragen als van het uitvoeren van het verbetertraject.

Enkele bijzonderheden in 2019 waren:

2.6.3 Wat heeft het gekost?

Realisatie programma 2019					
	Werkplan 2019	Offertes 2019	Actueel werkplan 2019	Realisatie 2019	Verschil 2019
Programma Bouwen					
Totaal uren	38.455	225	38.680	44.154	-5.474
Uren x tarief	€ 3.290.461	€ 19.266	€ 3.309.727	€ 3.777.075	€ (467.348)
Materieel budget	€ 113.711	€ 50.000	€ 163.711	€ 157.525	€ 6.186
Totaal bijdrage deelnemer	€ 3.404.172	€ 69.266	€ 3.473.438	€ 3.934.600	€ (461.162)

2.7 PROGRAMMA BODEM

2.7.1 Wat wilden we bereiken?

Doelstelling voor 2019 voor het programma Bodem was het uitvoeren van taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving op bodem en ondergrond, en op de uitvoering van saneringen vanuit het programma Spoed en Nazorg (provinciale taak). Ook het programma diffuse loodverontreiniging maakt deel uit van dit programma.

2.7.2 Wat is er gerealiseerd?

Het programma Bodem kenmerkte zich in 2019 door een stijging van het aantal meldingen Besluit Bodemkwaliteit. In overleg met deelnemers zijn hier extra uren voor beschikbaar gesteld en is alles binnen de afgesproken financiële kaders gebleven.

Verontreiniging van de bodem met PFAS-stoffen heeft in de loop van 2019 meer aandacht gekregen. Per 1 oktober 2019 moet bij hergebruik van grond en baggerspecie worden gemeten hoeveel zogeheten PFAS-stoffen aanwezig zijn in de (water)bodem. De ODWH hanteert de regels voor hergebruik uit het 'Tijdelijk handelingskader hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie'. Periodiek heeft technisch en beleidsmatig overleg plaatsgehad tussen de provincie en de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten. Met onze regiogemeenten werken we aan lokaal en regionaal onderzoek ter voorbereiding op eventueel lokaal en regionaal PFAS-beleid. Een andere stof die in het nieuws was, was het rubbergranulaat dat op sportvelden in gebruik is. De ODWH heeft een Handelingsperspectief opgesteld hoe hier mee om te gaan. Dit is aan de deelnemers ter beschikking gesteld.

Het aantal beschikkingen en meldingen in het kader van de Wet bodembescherming is in het afgelopen jaar toegenomen. Projecten waren Dorpshart Leimuiden, vergunningverlening Wet bodembescherming, start sanering ten behoeve van woningbouw en aanleg van een haventje; sanering en herontwikkeling ten behoeve van woningbouw, Weerlaan 60 te Hillegom; Bloemenweide-Noord fase 2 in Zoeterwoude, 3 BUS-meldingen voor een drietal plekken, sanering en herontwikkeling ten behoeve van woningbouw en de Rijnlandroute. Een aantal van deze projecten loopt door in 2020.

In 2019 zijn stappen gezet in de uitvoering van saneringen op spoedlocaties. Eén spoedlocatie is door derden afgerond, de sanering in eigen beheer (Van Leeuwenpark te Leiderdorp) is gestart. De actieve sanering ter plaatse is in 2019 naar tevredenheid afgerond en geëvalueerd, sindsdien vindt monitoring van het grondwater plaats.

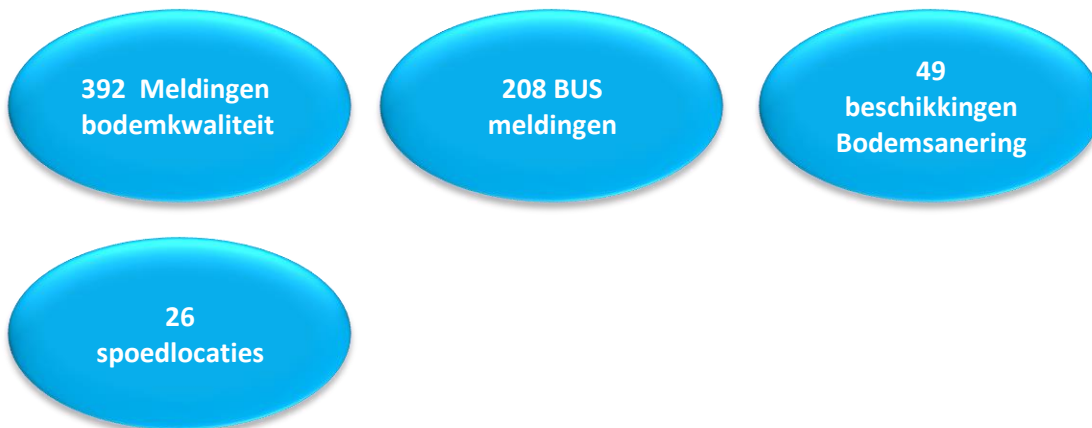
In het kader van het programma diffuse loodverontreiniging in de bodem werden diverse onderzoeken uitgevoerd, zoals die voor lood in speeltuintjes. Waar nodig werden bewonersinformatieavonden georganiseerd.

De Bodemfunctieclassenkaarten van negen deelnemende gemeenten (Hillegom, Lisse, Teylingen, Kaag en Braassem, Nieuwkoop, Oegstgeest, Leiden, Leiderdorp en Zoeterwoude) zijn herzien en up-to-date gebracht. Deze moeten door de diverse colleges nog bestuurlijk worden vastgesteld. Tijdens de gesprekken hierover is ook gesproken over de wenselijkheid om overkoepelend bodembeleid en een bijbehorende bodemkwaliteitskaart voor alle deelnemende gemeentes op te stellen. Hier zal in 2020 verder over gesproken worden, de eerste stappen om tot een gemeenschappelijke bodemkwaliteitskaart te komen zijn al gezet in 2019.

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet zal bij de Wet bodembescherming (Wbb) het bevoegd gezag van PZH naar de gemeente overgaan. Ter voorbereiding neemt ODWH deel aan een provinciaal overleg tussen PZH en de vijf omgevingsdiensten in Zuid-Holland om tot een warme overdracht te komen.

Een andere nieuwe activiteit is het trekken van het Netwerk Bodem en Ondergrond in onze regio. Als voorbereiding op het programma voor 2020 vond in november 2019 in Katwijk een bijeenkomst plaats om de wensen van gemeenten op het gebied van 'ruimtelijke ordening onder het maaiveld' scherper te krijgen.

Enkele bijzonderheden in 2019 waren:

2.7.3 Wat heeft het gekost?

Realisatie programma 2019					
	Werkplan 2019	Offertes 2019	Actueel werkplan 2019	Realisatie 2019	Vershil 2019
Programma Bodem					
Totaal uren	10.985	0	10.985	12.480	-1.495
Uren x tarief	€ 966.157	€ -	€ 966.157	€ 1.094.758	€ (128.601)
Materieel budget	€ (15.000)	€ 694.520	€ 679.520	€ 301.047	€ 378.473
Totaal bijdrage deelnemer	€ 951.157	€ 694.520	€ 1.645.677	€ 1.395.804	€ 249.873

2.8 PROGRAMMA RANDVOORWAARDELIJKE TAKEN

2.8.1 Wat wilden we bereiken?

Doelstelling voor 2019 voor het programma Randvoorwaardelijke taken bij de ODWH was het realiseren van een kwalitatief goed dienstverleningsniveau, het onderhouden van contact met de deelnemers en het bestuur en het afleggen van verantwoording over de uitvoering van de taken van de ODWH aan bestuur en samenleving.

2.8.2 Wat is er gerealiseerd?

Als onderdeel Bestuurscontacten van het programma vond een vijftal op-stap bezoeken plaats van bestuurders naar locaties in onze regio. In februari 2019 vond een bestuurlijke conferentie over het thema bodem plaats. Er werden verder presentaties verzorgd over onze werkzaamheden zoals bij de ledenvergadering van LTO Noord, afdeling Duin- en Bollenstreek.

In het kader van het speerpunt stabiele en (financieel) gezonde ODWH werd de bedrijfsvoering verder verbeterd. In maart 2019 vond de definitieve gunning plaats voor de aanschaf van software voor de uitvoering van VTH&A-taken en zaakgericht werken, aan Genetics BV met het aanbod van Powerbrowser, een integraal systeem voor de registratie van VTH&A-taken en het vastleggen van processen en documenten. Powerbrowser heeft als voordeel dat het enige geografische (GIS) toepassingen heeft en mobiel inzetbaar is. In april is de inrichting van Powerbrowser van start gegaan. Hierbij zijn veel medewerkers (vooral key-users) van de ODWH betrokken, waardoor inhoud en informatietechnologie samenkomen. De toekomst van VTH&A ligt steeds meer in het benutten van de mogelijkheden van digitale gegevens en deze implementatie brengt data-gestuurd werken dichterbij. De inrichting is volgens planning verlopen. Op 1 januari 2020 was Powerbrowser gereed voor productie. In 2020 wordt het systeem doorontwikkeld, onder andere met het oog op de invoering van de Omgevingswet en de aansluiting op het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO).

De ODWH wil ruim voor inwerkingtreding op 1 januari 2021 gereed zijn om de taken op het gebied van de Omgevingswet efficiënt en effectief uit te voeren voor zijn deelnemers. In 2019 is vooral geïnvesteerd in kennisontwikkeling. Zo is er samen met opdrachtgevers en andere diensten een basisopleiding opgezet ('De Omgevingswet in anderhalve dag'). De Leerkringen (Omgevingsplan, Toezicht & Handhaving, Vergunningverlening) zijn uitgebreid met een Leerkring Bouwen. Deze is in samenwerking met de Omgevingsdiensten Zuid-Holland Zuid en Midden Holland gerealiseerd. De vier leerkringen dragen niet alleen bij aan verdere kennisontwikkeling en -deling, maar ook aan een verandering in cultuur, gedrag en aan de ontwikkeling van nieuwe competenties.

Er is een bijdrage geleverd aan diverse omgevingsvisies en omgevingsplannen. De opgedane kennis met gemeenten, provincie en ketenpartners is vastgelegd in een handreiking die met de deelnemers is gedeeld. Dit informeert onze opdrachtgevers hoe wij onze rol in deze nieuwe instrumenten van de Omgevingswet willen en kunnen invullen.

Enkele bijzonderheden in 2019 waren:

2.8.3 Wat heeft het gekost?

Realisatie programma 2019					
Programma Randvoorwaardelijk	Werkplan 2019	Offertes 2019	Actueel werkplan 2019	Realisatie 2019	Vershil 2019
Totaal uren	24.685	0	24.685	26.816	-2.131
Uren x tarief	€ 2.139.399	€ -	€ 2.139.399	€ 2.325.464	€ (186.065)
Materieel budget	€ 191.218	€ 157.460	€ 348.678	€ 306.508	€ 42.169
Totaal bijdrage deelnemer	€ 2.330.617	€ 157.460	€ 2.488.077	€ 2.631.973	€ (143.896)

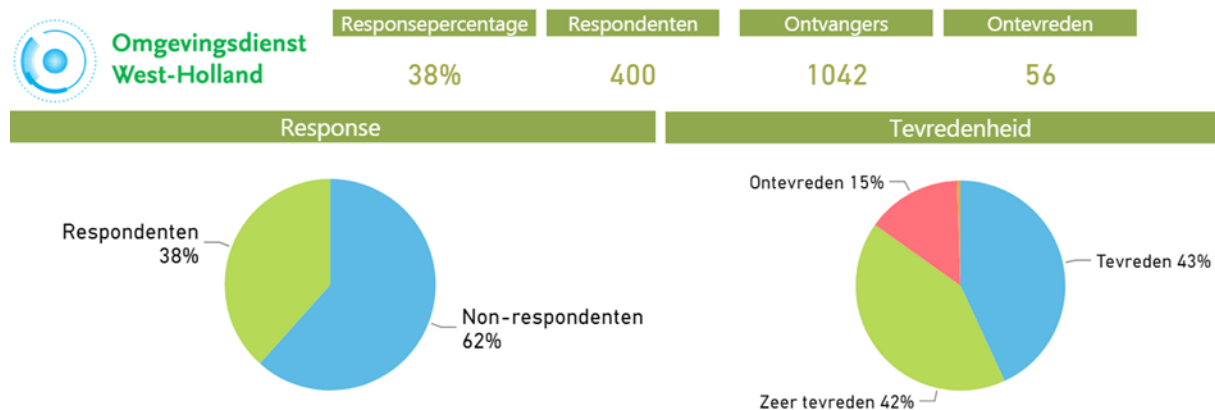
2.9 KLANTTEVREDENHEID

Ook in 2019 heeft de ODWH de klanttevredenheid gemeten met behulp van enquêtes. Hieronder geven wij een overzicht van de reacties die we kregen naar aanleiding van onze klanttevredenheidsenquêtes. We hebben de reacties ingedeeld naar reacties van bedrijven, inwoners en onze opdrachtgevers. Bij een score ontevreden neemt een leidinggevende van de betreffende afdeling altijd contact op met de respondent.

Realisatie Klanttevredenheidcijfers 2019

De tevredenheidsdoelstelling, die ooit is bepaald op 95%, is in 2019 niet gerealiseerd (85%). Het percentage van respons ligt op 38%. Uit ervaring is bekend dat tevreden respondenten vaak niet reageren omdat zij geen bijzonderheden te melden hebben. Als we kijken naar de motivatie van een 'ontevreden'-score dan zien we dat deze regelmatig gerelateerd is aan zaken waarop de ODWH geen invloed heeft, omdat deze in wet- en regelgeving zijn vastgesteld. Ook zijn respondenten soms ontevreden omdat de ODWH een wettige, maar voor hen ongunstige beslissing heeft genomen.

Cijfers inwoners/particulieren totaal 2019

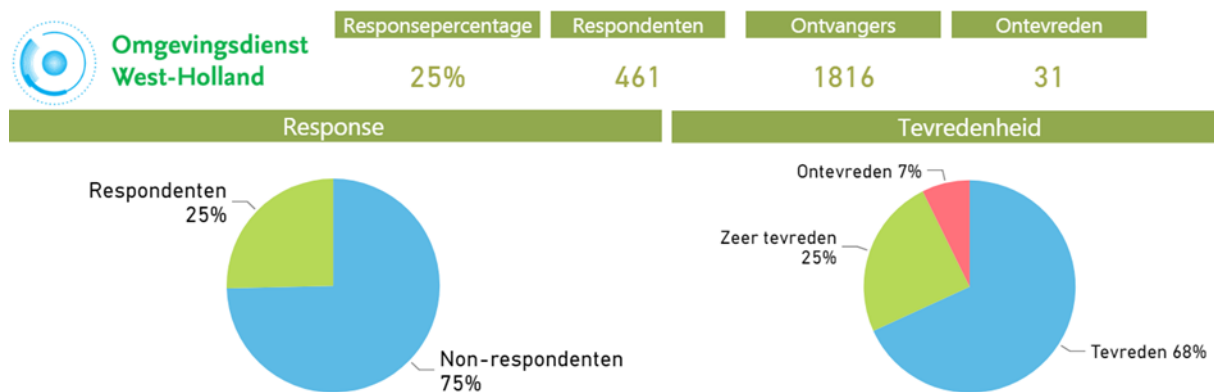
De bovenstaande resultaten hebben betrekking op de producten Omgevingsvergunning Wabo, Duurzaamheidssubsidies, Behandeling BUS-melding, Handhavingstoezicht (bouw) en het Bouwloket Noordwijk.

In totaal hebben wij in 2019 1042 enquêtes verstuurd, waarop we 400 respondenten (38%) hadden. Van deze 400 respondenten was 43% tevreden en 42% zeer tevreden over deze producten en de afhandeling hiervan. 15% (54 respondenten) van de respondenten was ontevreden.

De ontevreden reacties hebben betrekking op de producten Bouwloket, Duurzaamheidssubsidies en Omgevingsvergunning Wabo.

Als motivatie voor de scores *tevreden* en *zeer tevreden* wordt de snelle en nette afhandeling, prettige contact opgegeven. De *ontevreden* scores hebben vaak betrekking op het proces en doorlooptijden.

Bedrijven 2019

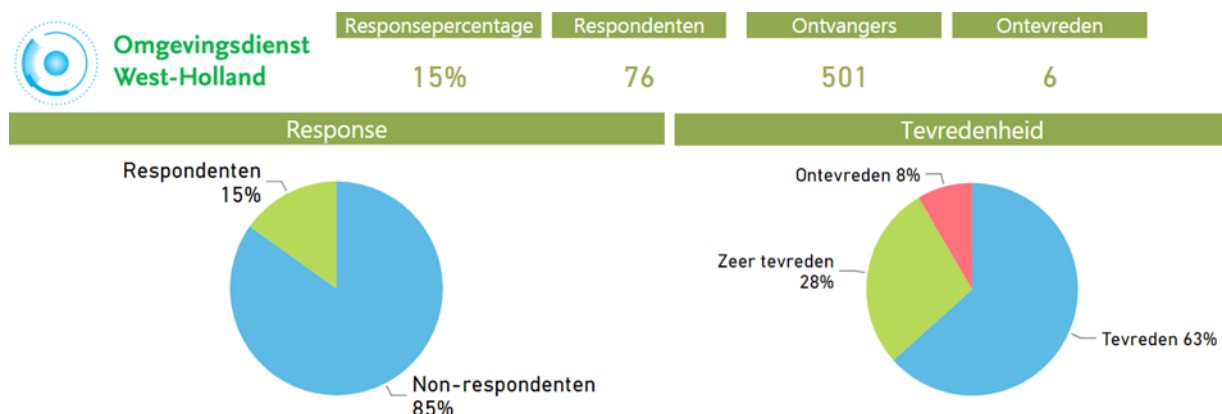

Bovenstaande resultaten hebben betrekking op de producten; Omgevingsvergunning milieu-inrichting, Omgevingsvergunning beperkte milieutoets, Behandeling melding activiteitenbesluit Vuurwerkontbrandingstoestemming, Behandeling vuurwerkmelding, Controle inrichting (preventief) Controle inrichting (repressief), Niet locatie-gebonden controle inrichting, Klachtbehandeling milieu Controle geluidhinder, Toezicht bij asbestverwijdering en Uitvoering bevoegd-gezag-taken m.e.r. Deze taken voeren wij voor alle opdrachtgevers uit.

De tevredenheidsscores laten hier goede scores zien. Van de 461 respondenten is 68% tevreden en 25% zeer tevreden. Slechts 7% is ontevreden. Als argumentatie voor deze scores wordt vaak de deskundigheid, de houding en de goede communicatie van de ODWH genoemd. Als argument voor *ontevredenheid* wordt gegeven dat controles onaangekondigd zijn of dat een aanvraag/melding niet is gehonoreerd.

De ontevreden reacties hebben betrekking op de wet en regelgeving.

Opdrachtgevers 2019

Bovenstaande resultaten hebben betrekking op de producten: Advies milieuaspecten, Relatiebeheer en Bestuurlijk overleg.

In totaal zijn vorig jaar 501 enquêtes verstuurd met een reactiepercentage van 15%, dit 76 respondenten.

De resultaten laten goede scores zien, slechts 8% (6 respondenten) hebben als score ontevreden ingevuld. Deze ontevreden reactie hebben vooral betrekking op de doorlooptijden van adviezen. De ODWH wordt bij de *tevreden* en *zeer tevreden* respondenten geprezen om de gedegen en duidelijke adviezen, deskundigheid, korte lijnen en het meedenkend vermogen.

3 SAMENVATTING RESULTAAT EN RESULTAATBESTEMMING

3.1 HET RESULTAAT

2019 kenmerkt zich door toenames in het werkpakket, met name in de bouwtaken in Noordwijk. Binnen de bestaande formatie was er geen ruimte voor deze extra werkzaamheden en hiervoor hebben we externe medewerkers moeten aantrekken. Gezien de huidige markt voor inhuur hebben deze een gemiddeld hoger uurtarief dan onze eigen medewerkers.

De extra inhuur tezamen met hoger langdurig verzuim (met name in de overhead € 362.000) dan voorzien heeft geresulteerd in een geprognoseerd negatief resultaat van ca. € 50.000 (Burap 2019) met daarbij de opmerking dat de ODWH zou proberen om het tekort in te lopen door bewuste keuzes op het gebied van de interne bedrijfsvoering te maken. Dit is succesvol afgerond en heeft geresulteerd in een positief eindresultaat over 2019 van € 29.327.

Tabel 3.1 – Het resultaat 2019 verdeeld in taakvelden

Realisatie 2019 (bedragen x €1000)	Baten			Lasten			Saldo		
	Begroot	Realisatie	Vershil	Begroot	Realisatie	Vershil	Begroot	Realisatie	Vershil
0.1 Bestuur	-	-	-	34	25	9	-34	-25	-9
0.4 Overhead	31	0	31	3.779	4.110	-331	-3.748	-4.110	362
7.4 Milieubeheer	14.909	15.643	-734	11.852	12.289	-437	3.057	3.354	-297
8.1 Ruimtelijke ordening	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.3 Wonen en bouwen	2.417	2.508	-91	1.678	1.684	-6	739	824	-85
Totaal	17.356	18.151	-795	17.342	18.108	-766	14	43	-29
Bestemming resultaat									
Storting in reserves							-94	-94	-
Onttrekking uit reserves							80	80	-
Taakstelling CAO verhoging 2019							-	-	-
Totaal resultaat							-14	-14	-
Saldo na bestemming							-	29	-29

3.2 RESULTAATBESTEMMING

Tabel 3.2 – Resultaat bestemming

Resultaat bestemming (in euro's)	
Resultaat voor mutaties in reserves	43.327
Toevoegingen aan reserves (+)	94.000
Onttrekkingen aan de reserves (-)	80.000
Afschrijvingskosten verbouwing (bestemmingsreserve)	80.000
Programmaresultaat	29.327

Het programmaresultaat bedraagt € 29.327 (positief), dit is na verwerking van de volgende mutaties in de reserves:

- Toevoeging aan de reserve van € 94.000, zoals afgesproken in P1720, ter verbetering van het weerstandsvermogen.
- Onttrekking van de bestemmingsreserve van € 80.000 ter dekking van de afschrijvingskosten op de verbouwing die is gedaan voor de komst van de provincied medewerkers in 2012.

3.3 DE ALGEMENE RESERVE

Na toevoeging van het resultaat ad. € 29.327 bedraagt de omvang van de algemene reserve eind 2019 € 704.310.

Tabel 3.3 – De algemene reserve

Eigen vermogen (in euro's)	31-12-2019	Toevoegingen 2019	Onttrekkingen 2019	31-12-2018 na bestemming	31-12-2018 voor bestemming
<i>Algemene reserve</i>	704.310	123.327	0	580.983	580.983
Algemene reserve	674.983	94.000	0	580.983	494.625
Exploitatieresultaat 2019	29.327	29.327	0	0	0
Exploitatieresultaat 2018	0	0	0	0	86.358
<i>ODWH bestemmingsreserves:</i>	160.000	0	80.000	240.000	240.000
- Reserve afschrijving verbouwing	160.000	0	80.000	240.000	240.000
Eindsaldo boekjaar:	864.310	123.327	80.000	820.983	820.983

De algemene reserve stijgt in 2019 van € 580.983 naar € 704.310. Van deze stijging is € 94.000 een toevoeging als gevolg van de afspraken van P1720 en € 29.327 de toevoeging van het resultaat van 2019.

JAARCIJFERS 2019

4.1 LOKALE HEFFINGEN

De ODWH heeft niet als taak lokale heffingen op te leggen. Deze taak ligt bij de deelnemende gemeenten.

4.2 WEERSTANDSVERMOGEN

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de ODWH in staat is tegenvallers op te vangen.

4.2.1 Vrije ruimte in de algemene reserve

Na de toevoegingen blijft het weerstandsvermogen, met € 704.310, onder het maximum van 5% van de omzet. Met deze stand van het weerstandsvermogen kunnen de geïnventariseerde risico's van € 445.833 voor 100% gedekt worden. Echter zijn er ontwikkelingen (verhuizing) in 2020 die een vermindering van het weerstandsvermogen tot gevolg hebben. Dit is incidenteel en vanaf 2021 zal het weerstandsvermogen versneld worden opgehoogd tot een optimaal weerstandsvermogen.

Tabel 4.1 – Vrije ruimte in de algemene reserve

Bepaling omvang weerstandsvermogen	Bedrag
Totale baten in 2019	€ 18.151.219
Norm weerstandsvermogen	5%
Maximale omvang algemene reserve	€ 907.561

Bepaling vrije ruimte algemene reserve	Bedrag
Algemene reserve 31-12-2019	€ 704.310
Verschil met risico inventarisatie	€ 445.833
Vrije ruimte in de algemene reserve	€ 258.477

4.2.2 Risico's

In de onderstaande tabellen is de volledige inventarisatie van de risico's nader uitgewerkt. Vervolgens is de verwachte omvang van de risico's ingeschat, rekening houdend met doorgevoerde beheersmaatregelen. Op basis van de spelregels in de nota weerstandsvermogen en risicomangement is de financiële impact van het risico bepaald. De omvang van de risico-impact geeft uiteindelijk de benodigde omvang van de algemene reserve weer.

Naam risico	Omschrijving risico	Programma	Risicocategorie	Speelt vanaf
Ongedekte prijs- loonontwikkelingen niet in de indexering	In het Financieel kader is een indexatie opgenomen voor het jaar t+2. Hierdoor ontstaat het risico op ongedekte loon- en prijsontwikkelingen die plaatsvinden in het jaar t+1, omdat deze kosten pas worden gecompenseerd in het jaar t+2.	Alle	Financieel	2016
Hogere frictiekosten	Risico voor de Omgevingsdienst dat er langer kosten gemaakt dienen te worden voor het laten afvloeien van personeel, zoals het langer betalen van vergoeding in het kader van de WW en de BWW. Hoger dan voorzien in de frictiekosten berekening.	Alle	Financieel	2015
Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen	Deze wet heeft tot gevolg dat als de Omgevingsdienst niet binnen de wettelijke (of redelijke) termijn beslist op een vergunningaanvraag, de aanvrager het bevoegd gezag in kwestie een brief (een soort ingebrekestelling) kan sturen met een aanvraag voor een dwangsom.	Alle	Juridisch	2015
Rechtsgedingen	Risico's die voortvloeien uit rechtsgedingen als gevolg van handelen van de Omgevingsdienst (reguliere taakuitvoering).	Alle	Juridisch	2015
Robuustheid organisatie (organisatorisch)	Heeft de organisatie voldoende kritische massa om haar (wettelijke) taken te kunnen uitvoeren. Het vervullen van de opstaande vacatures is moeilijk.	Alle	Politiek / bestuurlijk	vanaf 2016
Privatisering bouwtaken	Kern voor het Wetsvoorstel Kwaliteitsborging voor het bouwen is dat in de toekomst bouwpartners zelf hun kwaliteitsborging moeten regelen. De invoering van de wet kan gevolgen hebben voor de benodigde capaciteit binnen de ODWH mede afhankelijk van keuzes die gemeenten moeten maken.	Reguleren	Politiek / bestuurlijk	vanaf 2019
Invoering Omgevingswet	De invoering van de Omgevingswet kent momenteel nog veel onzekerheden. Ondanks deze onzekerheden is een planning gemaakt om de voorbereiding zo goed mogelijk voor te bereiden. Mogelijk leidt dit in de toekomst nog tot substantiële onvoorziene kosten.	Alle	Financieel	vanaf 2020
Afschrijvingen op verbouwing na einde huurcontract	Op enkele verbouwingen uit het verleden wordt afgeschreven in een termijn die ligt na de einddatum van het huurcontract. We gaan verhuizen: de restwaarde moet versneld in de kosten worden genomen.	Alle	Financieel	vanaf 2022
Uren stuwmeer	Er is in de jaren een grote hoeveelheid verlofuren opgebouwd door de medewerkers. Verkoop of vervanging kost geld wat niet voorzien is.	Alle	Financieel	Vanaf 2015
Naheffing loonbelasting	Op de vorige leaseovereenkomsten hebben we onvoldoende kunnen bewijzen dat we geen privé kilometers hebben gereden. Mogelijk leidt dit nog tot een naheffing.	Alle	Financieel	Vanaf 2018
Bezuiniging informatisering kosten	Ondanks de steeds toenemende automatiseringsgraad is er een taakstelling op het gebied van de automatisering afgesproken.	Alle	Financieel	Vanaf 2019
Risico te laag weerstandvermogen	Door de verhuizing in 2020 worden kosten naar voren gehaald in 2020. Hierdoor wordt het weerstandsvermogen eenmalig tijdelijk laag. Te laag weerstandsvermogen in 2019 leidt mogelijk tot een te laag weerstandsniveau in 2020.	Alle	Financieel	Vanaf 2020

In onderstaande tabel is de financiële impact van de risico's berekend op basis van de verwachte omvang van het risico. Daarin is rekening gehouden met de kans waarmee het risico zich voor doet, alsmede de zekerheidsfactor. Bij de berekening van de impact is gebruikt gemaakt van de risicomatrix zoals beschreven in de nota weerstandsvermogen. Daarbij zijn de volgende grenzen in omvang en waarschijnlijkheid vastgesteld:

Risicoscore omvang (of verwachtingswaarde) gebaseerd op de netto verwachte omvang van het risico.

Score	Verwachtingswaarde van het risico
1	< € 50.000
2	≥ € 50.000 en < € 100.000
3	≥ € 100.000 en < € 250.000
4	≥ € 250.000 en < € 500.000
5	≥ € 500.000

Risicoscore waarschijnlijkheid (de kans dat een risico zich daadwerkelijk voordoet).

Score	Risicoscore	Kans
1	< 5%	5%
2	< 10%	10%
3	< 25%	25%
4	< 75%	75%
5	< 90%	90%
6	< 95%	95%

Tabel 4.3 – Risico-impact en bepaling hoogte weerstandsvermogen

Naam risico	Minimale omvang	Verwachte omvang	Maximale omvang	Str./ Incid.	Bruto verwachte omvang	Structureel effect maatregelen	Netto verwachte omvang	Risico-score waarschijnlijk-	Kans	Impact
Ongedekte prijs-loonontwikkelingen niet in de indexering	€ -	€ 100.000	€ 300.000	s	€ 200.000	€ -200.000	€ -	3	25%	-
Hogere frictiekosten	€ 75.000	€ 300.000	€ 700.000	l	€ 300.000	€ -95.000	€ 205.000	3	25%	€ 51.250
Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen				S		pm		1	5%	-
Robuustheid organisatie (organisatorisch)				S		pm		1	5%	€ -
Rechtsgedingen				S		pm		1	5%	-
Privatisering bouwteken				l		pm		1	5%	-
Invoering Omgevingswet	€ -	€ 150.000	€ 250.000	l	€ 150.000	pm	€ 150.000	3	25%	€ 37.500
Afschrijvingen op verbouwing na einde huurcontract.	€ -	€ 80.000	€ 80.000	l	€ 80.000	€ -80.000	€ -	1	5%	-
Uren stuwmeer	€ 50.000	€ 83.333	€ 250.000	i	€ 83.333	pm	€ 83.333	3	25%	€ 20.833
Naheffing loonbelasting	€ -	€ 25.000	€ 50.000	l	€ 25.000	€ -	€ 25.000	3	25%	€ 6.250
Bezuiniging informatiseringskosten	€ 50.000	€ 150.000	€ 250.000	s	€ 300.000		€ 300.000	2	10%	€ 30.000
Risico te laag weerstandsvermogen	€ 25.000	€ 400.000	€ 550.000	i	€ 400.000		€ 400.000	4	75%	€ 300.000
Totaal omvang en impact risico's	€ 200.000	€ 1.288.333	€ 2.430.000		€ 1.538.333	€ -375.000	€ 1.163.333			€ 445.833

Bruto omvang = verwachte omvang * 1 (bij incidenteel) of *2 (bij structureel).

Netto verwachte omvang = bruto verwachte omvang – structureel effectmaatregelen.

beheersmaatregelen met structureel effect

Om de financiële impact van de risico's te bepalen moet rekening worden gehouden met de structurele effecten van beheersmaatregelen die zijn getroffen om het risico te verminderen, over te dragen of te vermijden.

In onderstaande tabel staat per geïdentificeerd risico aangegeven welke aanpak is gekozen en welk (structureel) effect de aanpak heeft. De genoemde bedragen maken onderdeel uit van de risico impact berekening uit de vorige paragraaf.

Tabel 4.4 – Aanpak en effect per geïdentificeerd risico

Naam risico	Gekozen aanpak	Toelichting gekozen aanpak	Effect maatregelen	Structureel effect maatregelen
Ongedekte prijs- loonontwikkelingen niet in de indexering	Vermijden	Bij onderbouwing van de verschillen, tussen begroting en realistische, wordt door bestuur verzoek tot compensatie van de deelnemers overwogen.	€ -100.000	€ -200.000
Hogere frictiekosten	Verminderen	Als onderdeel van P1720 wordt een deel van de frictiekosten bij de deelnemers in rekening gebracht.	€ -95.000	€ -95.000
Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen	Accepteren	Termijnen om te beslissen worden nauwlettend bewaakt. Het in 2014 ingerichte ServicebuRO vervult daarbij een belangrijke rol.	pm	pm
Robuustheid organisatie (organisatorisch)	Verminderen	Door het verzorgen van de bouwtaken en het natuurlijk verloop van medewerkers staat de bestaande formatie onder druk. Openstaande vacatures worden moeilijk of niet vervuld. Op dit moment wordt er daardoor meer ingehuurd dan wenselijk is. Door een intensievere arbeidsmarkt benadering wordt geprobeerd om de robuustheid van de organisatie te verbeteren.	pm	pm
Privatisering bouwtaken	Accepteren	Uit een impact analyse van de vereniging BWT die de ODWH heeft uitgevoerd blijkt voornamelijk dat eventuele aanpassingen van de capaciteit kunnen worden opgevangen binnen de huidige formatie.	pm	pm
Afschrijvingen op verbouwing na einde huurcontract.	Vermijden	De afschrijvingen worden vanaf 1-1-2018 versneld afgeschreven. Hierdoor bestaat dit risico niet meer.	€ -80.000	€ -80.000
Bezuiniging informatisering kosten	Verminderen	Door sterke sturing op de uitgaven, kritisch te kijken naar de doelstellingen en door projecten aan te besteden worden bezuinigingen op bestaande diensten gerealiseerd.	pm	pm
Risico te laag weerstandvermogen	Accepteren	Voor 2020 wordt geaccepteerd dat het weerstandsvermogen tijdelijk te laag zou zijn, echter na 2020 zal het weerstandsvermogen versneld worden hersteld	pm	pm
Totaal			€ -275.000	€ -375.000

4.2.3 Bijzonder risico Coronavirus

Na balansdatum is de hele wereld geconfronteerd met het Coronavirus. Tijdens het opstellen van deze jaarrekening kunnen de gevolgen van dit virus voor de ODWH nog niet volledig overzien worden. De ODWH heeft verregaande maatregelen getroffen om onder andere te voorkomen dat werknemers elkaar onderling besmetten en de productie stil komt te vallen. Dit wordt veroorzaakt doordat onduidelijk is hoe lang de bestrijding van het Coronavirus gaat duren en is dus voor ons behoorlijk onzeker. Uiteraard is de ODWH voor de productie wel afhankelijk van de deelnemers. Immers ook de productievraag moet op niveau blijven. Omdat de ODWH de kwartaalbijdragen vooruit factureert, heeft het Coronavirus nauwelijks invloed op de kasstroom. Het is onze verwachting dat onze continuïteit niet in gevaar komt en dat onze liquiditeitspositie voornamelijk voldoende is om aan onze verplichtingen te (kunnen) voldoen.

4.2.4 Financiële kengetallen

Artikel 11 van het BBV bepaalt dat de vijf financiële kengetallen opgenomen moeten worden. Dit zijn kengetallen voor: de netto schuldquote, solvabiliteitsratio, structurele exploitatieruimte, grondexploitatie en belastingcapaciteit. De laatste twee zijn voor de ODWH niet van toepassing.

Jaarverslag jaar 2019 Kengetallen	Verloop van de kengetallen		
	Verslag 2018	Begroting 2019	Verslag 2019
Netto schuldquote	-6%	-2%	-3%
Solvabiliteitsratio	24%	11%	14%
Structurele exploitatieruimte	6%	1%	1%

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft de verhouding weer van de schuldenlast van de ODWH ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De exploitatie was in 2019 beduidend hoger (door extra werkzaamheden) terwijl de druk van de rentelasten en de aflossing op de exploitatie gelijk bleven. Dit leidt tot een schuldquote van -3%.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft de verhouding weer van het eigen vermogen ten opzichte van de totale passiva en geeft aan in welke mate de ODWH het eigen vermogen kan inzetten voor de dekking van de schulden (in hoeverre is de ODWH in staat aan haar financiële verplichtingen te voldoen). Onder het eigen vermogen verstaan we de algemene reserve en de overige bestemmingsreserves.

De opbrengsten voor de Informatieplicht energiebesparende maatregelen is later bekend geworden dan verwacht. Deze opbrengsten waren hoger dan begroot. In de 1^e begrotingswijziging is deze surplus van € 50.000,- toegevoegd aan de reserve om zo de robuustheid van de ODWH verder te vergroten. Dit betekent dat het eigen vermogen ten opzichte van de totale passiva hoger was (aangezien hier geen wijziging in was)

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte geeft antwoord op de vraag of de ODWH voldoende structurele baten heeft om de structurele lasten te dekken. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten.

In 2019 is er een keuze gemaakt inhuur om te zetten in vaste formatie. Vaste formatie heeft een structureel karakter.

4.3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

De paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen bevat op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) in elk geval de volgende kapitaalgoederen: wegen, riolering, water, groen en gebouwen. Voor de ODWH is geen van deze onderdelen van toepassing.

4.4 FINANCIERING

Algemeen

De ODWH is als uitvoeringsinstantie van een Gemeenschappelijke Regeling, volgens de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO), verplicht een financieringsparagraaf op te nemen. Hierin beschrijven we de ontwikkelingen rond de kasgeldlimiet, de ontwikkelingen wat betreft de rente- en risiconorm, de verwachte toe- en/of afname van geldleningen of uitzettingen en het beleid en de uitvoering van de treasury.

Alle deelnemers, zowel deelnemende gemeenten, provincie als contractgemeenten, ontvangen voorschotnota's op basis van de volgende verdeling:

- Eerste kwartaal: 25%
- Tweede kwartaal: 30%
- Derde kwartaal: 25%
- Vierde kwartaal: 20%

Een aantal deelnemers heeft in de loop van het jaar opdracht verstrekt voor aanvullende taken. Wij hebben de voorschotten hier niet op aangepast. Hierdoor wijken het resultaat en het bedrag nog te betalen/ontvangen van die deelnemers af van de betaalde voorschotten.

Rentevisie

De ODWH heeft geen leningen lopen.

Koersrisico

Koersrisico is de kans dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen. De ODWH bezit geen derivaten en van koersrisico is daarom geen sprake.

Valutarisico

Valutarisico is bij de ODWH uitgesloten daar de ODWH niet beschikt over of aanspraken heeft in vreemde valuta.

Rente- en risiconorm

De ODWH heeft geen schulden. Er is geen sprake van een mogelijk renterisico. De rente met betrekking tot de vooruit ontvangen gelden zijn dit jaar verwaarloosbaar te noemen.

Liquiditeitenplanning

Omdat de ODWH met voorschotnota's werkt, waarbij rekening is gehouden met ons uitgavenpatroon, is het minder noodzakelijk een liquiditeitenplanning op te stellen.

Financieringsrisico's

Omdat de deelnemende gemeenten gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het financiële beleid van de ODWH en zich verplicht hebben de tekorten in zijn geheel gezamenlijk te dragen, zijn er geen financieringsrisico's.

Kasgeldlimiet

Jaarlijks geeft het ministerie aan welk bedrag een gemeente mag financieren met kortlopende geldleningen: de kasgeldlimiet. Het betreft een percentage (8,2%) van het totaal van de begroting. Voor 2019 komt de toegestane kasgeldlimiet op € 1.429.777

Deze limiet mogen wij gedurende het begrotingsjaar niet overschrijden. Als wij de kasgeldlimiet structureel overschrijden moeten we de kortlopende schuld omzetten in een langlopende schuld.

Tabel 4.5 – Kasgeldlimiet

Overzicht Kasgeldlimiet	Bedragen in euro's			
	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
Toegestane kasgeldlimiet				
In procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
In bedrag	1.429.777	1.429.777	1.429.777	1.429.777
Omvang vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	5.643.118	3.479.539	3.359.331	3.158.027
Schuld in rekening courant	0	0	0	0
Gestorte gelden door derden < 1 jaar-	0	0	0	0
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
	5.643.118	3.479.539	3.359.331	3.158.027
Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	-	-	-	-
Tegoeden in rekening courant	4.536.559	4.999.433	5.955.845	6.123.735
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	3.010.090	2.510.610	1.268.739	2.570.560
	7.546.650	7.510.043	7.224.584	8.694.295
Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende middelen	1.903.532	4.030.504	3.865.253	5.536.268
Toegestane kasgeldlimiet	1.429.777	1.429.777	1.429.777	1.429.777
Ruimte	3.333.308	5.460.281	5.295.029	6.966.045

4.5 BEDRIJFSVOERING

In deze paragraaf bedrijfsvoering wordt op basis van artikel 14 BBV inzicht gegeven in de stand van zaken en de realisatie van de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering:

4.5.1 Organisatiestructuur

De ODWH is in ontwikkeling. In 2016 heeft een reorganisatie plaatsgevonden om de ODWH weer financieel gezond te krijgen. Parallel hieraan is ook een cultuurveranderingstraject gestart: Dynamisch Samenwerken (DS). Daarin zijn de cultuurwaarden - professioneel, transparant en verbindend – vastgesteld. Resultaten behalen en sturen op output, de mens centraal en vertrouwen herwinnen zijn als uitgangspunten gekozen. Een belangrijk onderdeel van DS was het concept van het nieuwe werken. Per 1 januari 2018 is dit bij de ODWH ingevoerd. Dit leverde een gunstige samenloop op: naast het realiseren van een nieuwe manier van werken leverde dit ook een kostenbesparing op.

De nieuwe wijze van werken heeft een nieuwe impuls nodig, bijvoorbeeld door een andere manier van aansturen door het management die meer gericht is op concrete resultaten, vraaggestuurd werken en door een nieuwe manier van verantwoorden door de medewerkers. De noodzaak voor deze impuls is tevens gegeven door het Medewerkers Onderzoek, waarvan de uitkomsten betrekking hebben op het functioneren van de ODWH en de medewerkers. Dit geeft aanleiding tot een aantal verbeteringen, zoals het verhogen van de resultaatgerichtheid en het verbeteren van de interne samenwerking.

Bovengenoemde ontwikkelingen liggen ten grondslag aan de keuze om de volgende stap te zetten. Daarom is er in 2019 besloten de organisatiestructuur aan te passen met het doel oude patronen te doorbreken en meer resultaatgericht te gaan werken. Belangrijk daarin is het scheiden van de vraag en het aanbod binnen de organisatie in programma's en vakafdelingen en te gaan werken in een matrixstructuur.

Deze organisatiestructuur sluit beter aan bij de programmatische wijze van werken en transparante rapportagemethodiek die bij de overheid steeds meer gebruikelijk is, maar biedt ook beter mogelijkheden voor het goed bedienen van de deelnemers en flexibel inspelen op vragen. Binnen de matrixorganisatie is sprake van dubbele sturing: een medewerker wordt aangestuurd door een vakafdelingmanager en een programmamanager. De vakafdelingmanager is de hiërarchisch leidinggevende en is verantwoordelijk voor de begeleiding en ontwikkeling van de medewerker. De programmamanager is de functioneel leidinggevende en verantwoordelijk voor het realiseren van de resultaten binnen programma's.

We hebben tien ambities voor de ODWH geformuleerd, waar we met behulp van de nieuwe organisatiestructuur naar toe willen werken.

1. De deelnemers beter bedienen;
2. Resultaatgerichtheid verbeteren;
3. Gezamenlijke sturingsfilosofie;
4. Complexiteit en capaciteit beter managen;
5. Beter dienst breed samenwerken, minder 'eilandjes';
6. Werkdruk reguleren;
7. Zorg voor menselijk kapitaal;
8. Ruimte voor innovatie;
9. Kennis beter bewaren en benutten;
10. Kwaliteitszorg verbeteren.

Uitgangspunt bij deze organisatieverandering was dat deze budgetneutraal zou plaats vinden. Het aantal fte dat beschikbaar is voor het management blijft gelijk. Een aantal van de nieuwe managementfuncties zal in deeltijd worden uitgevoerd, al dan niet gecombineerd met andere werkzaamheden.

4.5.2 Informatisering en automatisering

In 2017 is afgesproken de noodzakelijk geworden aanbesteding van het zaakstelsel actief op te pakken. Het resultaat is dat in maart 2019 de ODWH de definitieve gunning heeft uitgesproken voor de aanschaf van software voor de uitvoering van VTH&A taken alsmede Zaakgericht werken en opslag documenten (DMS). De gunning is uitgegaan naar Genetics BV met het aanbod van PowerBrowser, een integraal systeem voor de registratie van VTH&A taken alsmede het vastleggen van processen. Wij beschouwen dit als een belangrijke stap in de verdere ontwikkeling van de ODWH op het gebied van digitalisering. Powerbrowser heeft als voordeel dat het geografische (GIS) toepassingen kent en mobiel inzetbaar is via onder andere een App. In april is de inrichting van Powerbrowser van start gegaan. Hierbij zijn veel medewerkers (vooral key users) van de ODWH betrokken; hierdoor komt inhoud en informatietechnologie samen. De toekomst van VTH&A ligt steeds meer in de kracht van data en deze implementatie brengt datagedreven werken dichterbij. De inrichting is volgens planning verlopen en met ingang van 1 januari 2020 is PowerBrowser in productie genomen. In 2020 wordt Powerbrowser nog doorontwikkeld. De investeringen voor Powerbrowser lopen in 2020 dan ook nog door.

In 2020 staat met name de voorbereiding op de Omgevingswet, en de daarvoor noodzakelijk aansluiting op het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) centraal in de doorontwikkeling.

4.5.3 Administratieve organisatie

Stond 2019 in het tekenen van de implementatie van de nieuwe matrixorganisatie en het nieuwe zaakstelsel, 2020 staat in het teken van herijking van de sturing binnen de ODWH.

4.5.4 Personeel

- **Strategisch personeelsplan**

In 2019 heeft een initiërende schouw van het totale personeelsbestand van de ODWH plaatsgevonden, om in kaart te brengen welke acties moeten worden ondernomen om ook in de toekomst ons werk goed te kunnen blijven uitvoeren. Diverse acties zijn al uitgevoerd en de schouw zal voortaan jaarlijks worden uitgevoerd.

- **Managementdrives**

Na het medewerkersonderzoek in 2018 is in 2019 met behulp van de methode Managementdrives geïnvesteerd in het leggen van de verbinding tussen organisatieontwikkeling, teamontwikkeling en het individueel leiderschap. Managementdrives biedt aan de hand van het persoonlijk profiel inzicht en analyse van de bestaande samenwerking, handvatten voor verbetering en biedt een gemeenschappelijke taal om gedrag bespreekbaar te maken en de kracht van het team en van ieder individu beter te benutten.

- **Wet normalisering rechtspositie ambtenaren**

Voor de invoering van de WNRA per 1 januari 2020 zijn in 2019 voorbereidingen getroffen om een soepele overgang te realiseren. Er is besluitvorming voorbereid rond de aansluiting bij de CAO Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties en er is een Personeelshandboek opgesteld, waarover inmiddels in 2020 overeenstemming is bereikt met het Georganiseerd Overleg en de Ondernemingsraad. Alle medewerkers van de ODWH ontvangen in 2020 een arbeidscontract, zodra de aansluiting bij de werkgeversorganisatie plaats heeft kunnen vinden (vereist besluiten van de individuele deelnemers).

4.6 STAAT VAN INVESTERINGEN

Tabel 4.6 – Staat van investeringen

<i>(in euro's)</i>	<i>Boekwaarde begin boekjaar 2019</i>	<i>Bij: investeringen boekjaar 2019</i>	<i>Af: desinvestering boekjaar 2019</i>	<i>Af: Afschrijvingen boekjaar 2018</i>	<i>Boekwaarde einde boekjaar 2018</i>
Verbouwing Schipholweg	620.622	4.100	0	204.532	420.191
Inventaris, inrichting & apparatuur	355.660	123.328	0	172.030	306.957
Totaal	976.282	127.428	0	376.562	727.148

De afschrijvingen op verbouwingen lopen door na het einde van het huidige huurcontract. Deze verbouwingen worden versneld afgeschreven tot het einde van het huidige huurcontract.

4.7 VERBONDEN PARTIJEN

Deze paragraaf is niet van toepassing op de ODWH.

4.8 GRONDBELEID

Deze paragraaf is niet van toepassing op de ODWH.

5 JAARREKENING 2019

5.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2019

Hierna wordt via de balans met toelichting de financiële verantwoording afgelegd over het in het jaar 2019 gerealiseerde beleid.

Tabel 5.1 – Balans per 31 december 2019

(in euro's)	31 december 2019		31 december 2018	
Vaste activa				
Immateriële vaste activa met economisch nut	0		0	
Materiële vaste activa met economisch nut	727.149		976.282	
Totaal vaste activa	727.149	727.149	976.282	976.282
Vlottende activa				
<i>Uiteenzettingen (rentetypische looptijd < één jaar)</i>				
Vorderingen op openbare lichamen	2.220.280		3.230.984	
Debiteuren	126.351		103.786	
Overige vorderingen	33.955		9.829	
Schatkistbankieren	5.972.253		3.074.790	
	8.352.839	8.352.839	6.419.388	6.419.388
Liquide middelen		151.481		127.670
Overlopende activa		217.867		313.511
Totaal vlottende activa		8.722.187		6.860.570
Totaal activa		9.449.336		7.836.852
Vaste passiva				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	674.983		494.625	
Exploitatieresultaat 2019	29.327		86.358	
Bestemmingsreserves	160.000		240.000	
Totaal vaste passiva	864.310	864.310	820.983	820.983
Voorzieningen				
Voorziening frictielasten reorganisatie	439.533		1.139.800	
		439.533		1.139.800
Vlottende passiva				
<i>Netto vlottende schulden (rentetypische looptijd < één jaar)</i>				
Crediteuren	859.520		885.335	
Overige schulden	1.811.831		1.658.706	
	2.671.351	2.671.351	2.544.041	2.544.041
Overlopende passiva		5.474.142		3.332.028
Totaal vlottende passiva		8.145.493		5.876.069
Totaal passiva		9.449.336		7.836.852

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Besluit Begroting en Verantwoording

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de financiële verordening en de nota Planning & Control 2014-2017 (verlengd in het dagelijks bestuur op 8 mei 2017 tot en met begrotingscyclus 2019). De toegepaste waarderingsgrondslagen voor de activa en passiva zijn ten opzichte van het voorgaande jaar ongewijzigd gebleven.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgings- of vervaardigingsprijs, onder aftrek van de op de economische levensduur gebaseerde afschrijvingen, zoals bedoeld in artikel 64 van het BBV. De materiële vaste activa worden afgeschreven in een termijn en op een wijze, die is vastgesteld door het bestuur in de begroting 2015. Hierin volgt de ODWH zowel het beleid van het BBV als de eigen financiële verordening.

Vlottende activa

De vorderingen, overlopende activa en liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de noodzakelijk geachte voorzieningen, zoals bedoeld in artikel 63 van het BBV.

Vlottende passiva

De vlottende schulden en overlopende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, zoals bedoeld in artikel 48 en 49 van het BBV.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het saldo van de rekening van baten en lasten.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

5.2 TOELICHTING OP DE BALANS

Materiele vaste activa

Tabel 5.3 – Materiële vaste activa

Materiële vaste activa (in euro's)	Verbouwing Schipholweg	Inventaris, inrichting & apparatuur	Totaal
Aanschafwaarde begin 2019	2.510.857	1.502.403	4.013.259
Bij: investeringen boekjaar 2019	4.100	123.328	127.428
Af: desinvestering boekjaar 2019			
Aanschafwaarde einde boekjaar	2.514.957	1.625.731	4.140.687
			0
Afschrijvingen t/m 2018	1.890.234	1.146.743	3.036.977
Afschrijvingen boekjaar 2019	204.532	172.030	376.561
Afschrijvingen t/m einde boekjaar	2.094.766	1.318.773	3.413.538
	0		0
Boekwaarde einde boekjaar 2019	420.191	306.958	727.149
Afschrijvingstermijnen	8-15 jaar	3 - 10 jaar	

Flottende activa

Tabel 5.4 – Vorderingen op openbare lichamen

Vorderingen op openbare lichamen (in euro's)	31-12-2019	31-12-2018
Afrekening gemeente Voorschoten	19.977	0
Afrekening gemeente Leiden frictiekosten en cao-	211.160	178.319
Afrekening gemeente Kaag & Braassem	97.960	85.250
Afrekening gemeente Leiderdorp	60.873	66.219
Afrekening gemeente Lisse frictiekosten en cao-verhoging	42.194	89.599
Afrekening gemeente Nieuwkoop	84.225	176.623
Afrekening gemeente Oegstgeest	33.384	54.400
Afrekening Provincie frictiekosten en CAO-verhoging	177.348	166.322
Afrekening gemeente Teylingen	58.755	167.411
Afrekening gemeente Zoeterwoude	110.337	108.784
Afrekening gemeente Hillegom	120.888	109.400
Afrekening gemeente Katwijk	95.906	24.935
Afrekening gemeente Noordwijk	675.372	127.506
Afrekening gemeente Noordwijkerhout	0	243.994
Nog te ontvangen te verwachte reorganisatielasten	95.885	623.800
Omgevingsdienst Midden-Holland	8.421	0
Gemeente Stichtse Vecht	2.390	0
Gemeente Woerden	2.390	0
Gemeente Zoeterwoude	1.210	0
Gemeente Noordwijkerhout	0	204.981
Gemeente Oegstgeest	0	96.466
Gemeente Leiden	0	143.861
Provincie Zuid-Holland	0	183.719
Gemeente Wassenaar	0	6.625
Update bodemkwaliteit Provincie	2.500	0
Energieakkoord Holland Rijnland	71.564	51.510
Bijenlandschap Leiderdorp	0	100.193
Bijenlandschap subsidie Provincie	19.315	0
Briks DCMR	0	2.550
Energiesubsidie I&M	0	34.619
Subsie IOV 2019	106.588	72.975
Gevelsanering Combiproject Hoge Rijndijk Leiden	32.261	32.261
Gevelsanering Leiden - Kort Rapenburg	76.869	76.869
Legeskosten Kort Rapenburg Leiden	1.794	1.794
Parallelboulevard Noorwijk	10.715	0
Eindsaldo boekjaar:	2.220.280	3.230.984

Frictielasten P1720

Als gevolg van de verslaggevingsregels zijn de te verwachte reorganisatielasten P1720 als voorziening in 2017 geboekt. De vergoeding van deze lasten is gegarandeerd door de deelnemers op basis van een AB besluit. Het restant van deze vergoeding is als vordering opgenomen.

Debiteuren

Er zijn in 2019 geen vorderingen wegens oninbaarheid, op debiteuren afgeboekt.

Overige vorderingen

Tabel 5.5 – Overige vorderingen

Overige vorderingen (in euro's)	31-12-2019	31-12-2018
Voorschotten lonen	13.353	1.377
Te betalen netto lonen	0	4.643
Overige vorderingen	2.598	1.009
Circulaire economie	15.204	0
Tussenrekening VISA	2.800	2.800
Eindsaldo boekjaar:	33.955	9.829

Schatkistbankieren

Tabel 5.6 – schatkistbankieren

Schatkistbankieren (in euro's)	31-12-2019	31-12-2018
Schatkistbankieren	5.972.253	3.074.790
Schatkistbankieren	5.972.253	3.074.790

*Dit is kortlopend gepresenteerd, aangezien het saldo altijd direct opeisbaar is.

Liquide middelen

Op de rekening-courant van de BNG Bank is een kredietfaciliteit verstrekt van € 226.890,-. De ODWH heeft een bankgarantie afgegeven van € 176.089,- voor de huur van het pand aan de Schipholweg in Leiden.

Tabel 5.7 – Liquide middelen

Liquide middelen (in euro's)	31-12-2019	31-12-2018
Kasgelden	254	533
BNG rekening 28.50.93.444	148.811	121.467
VISA	2.416	5.669
Eindsaldo boekjaar:	151.481	127.670

Tabel 5.8 – Drempelbedrag schatkistbankieren

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	250			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	226	226	227	222
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	24	24	23	28
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	17.150			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	17.150			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	20.366	20.591	20.884	20.415
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	226	226	227	222

Overlopende activa

De overlopende activa betreft uitgaven die betrekking hebben op 2020, maar waarvan de facturen eind 2019 zijn ontvangen.

Tabel 5.9 – Overlopende activa

Overlopende activa (in euro's)	31-12-2019	31-12-2018
Huur en servicekosten 1e kwartaal 2020	159.204	156.905
Microsoft rechten 2020	0	82.569
Canon printers	4.709	7.360
Verzekeringen 2020	27.402	27.781
ICT beveiliging 2020	8.091	6.000
ICT software kosten	16.811	17.564
ICT kosten beheer	0	2.132
Opleidingen	0	9.693
Overige	1.650	3.507
Eindsaldo boekjaar:	217.867	313.511

Passiva

Tabel 5.10 – Eigen vermogen

Eigen vermogen (in euro's)	31-12-2019	Toevoegingen 2019	Onttrekkingen 2019	31-12-2018 na bestemming	31-12-2018 voor bestemming
<i>Algemene reserve</i>	704.310	123.327	0	580.983	580.983
Algemene reserve	674.983	94.000	0	580.983	494.625
Exploitatieresultaat 2019	29.327	29.327	0	0	0
Exploitatieresultaat 2018	0	0	0	0	86.358
<i>ODWH bestemmingsreserves:</i>	160.000	0	80.000	240.000	240.000
- Reserve afschrijving verbouwing	160.000	0	80.000	240.000	240.000
Eindsaldo boekjaar:	864.310	123.327	80.000	820.983	820.983

De algemene reserve stijgt in 2019 van € 580.983 naar € 704.310. Hiervan is € 94.000 een toevoeging als gevolg van de afspraken van P1720 en de overige is het resultaat van 2019 van € 29.327 en is toegevoegd aan de algemene reserve.

- Het exploitatieresultaat 2019 bedraagt € 29.327 positief. Na toevoeging van dit resultaat aan de algemene reserve bedraagt de algemene reserve € 704.310. Dit is 3,8% van de in 2019 gerealiseerde omzet. Het maximum van de algemene reserve mag in 2019 € 907.561 bedragen. Dit bedrag is gebaseerd op 5% van de omzet van het betreffende jaar, zoals is vastgesteld in de nota Planning en Control 2014-2017 (verlengd tot en met 2019).
- De bestemmingsreserve betreft de afschrijving op de verbouwing van de Schipholweg. Deze verbouwing is gedaan voor de komst van de provincie-medewerkers in 2012. De onttrekking betreft een vermindering op de afschrijvingskosten van de verbouwing van de Schipholweg.

Voorzieningen

Tabel 5.11 – Voorzieningen

Voorzieningen (in euro's)	31-12-2019	31-12-2018
Voorziening huurcontract 4e etage	343.648	516.000
Voorziening te verwachten reorganisatielasten P1720	95.885	623.800
Eindsaldo boekjaar:	439.533	1.139.800

Het restant van de bestemmingsreserve Alphen aan den Rijn is in 2018 een voorziening geworden. Deze voorziening is getroffen om de huurkosten van de leegstaande vierde verdieping hieruit te kunnen voldoen tot het einde van het huurcontract. Het jaarlijkse bedrag dat vrijvalt is € 172.352.

Als gevolg van de verslaggevingsregels zijn de te verwachten reorganisatielasten P1720 als voorziening in 2017 opgenomen. In 2019 zijn de salariskosten van de boven formatieve medewerkers uit deze voorziening betaald.

Overige schulden

Tabel 5.12 –Overige schulden

Overige schulden		
(in euro's)	31-12-2019	31-12-2018
Afrekening gemeente Leiden	190.931	0
Afrekening gemeente Voorschoten	0	5.305
Afrekening gemeente Lisse	816	0
Afrekening deelnemersbijdrage Provinciale	7.370	94.671
Afrekening advisering Briks-adviezen Provincie	44.150	60.800
Afrekening E-PRTR	375	3.251
Afrekening kwaliteitsverbetering bodemdata Provincie	0	27.658
Afrekening klimaat adaptatie & biodiversiteit Provincie	14.368	0
Afrekening Informatie relateren en geografische kaarten Provincie	8.980	0
Afrekening Werkplan spoed en nazorg Provincie	285.342	605.906
Afrekening Werkplan Bijenlandschap Provincie	15.456	0
Afrekening Werkplan digitale dienstverlening Provincie	151.264	0
Energieakkoord Holland Rijnland	0	20.483
Inhuur december 2019	361.972	235.049
Commissie Bezwaarschriften Leiden	56.732	78.812
Sociale premies	12.344	6.093
Te betalen netto lonen	5.368	0
Te betalen aangifte BTW 4e kwartaal en suppleties	396.457	332.856
Ingehouden levensloop	11.572	9.577
Boetes personeel	271	0
VPB 2016 tot en met 2018	0	9.000
Dwangsommen	118.468	104.568
Tussenrekening Kas	2.800	2.800
Nieuw zaakstelsel Powerbrowser	99.637	0
Overige schulden	27.156	61.878
Eindsaldo boekjaar:	1.811.831	1.658.706

Overlopende passiva

Tabel 5.13 – Overlopende Passiva

Overlopende passiva				
(in euro's)	31-12-2019	-	+	31-12-2018
Regionaal geld wegverkeerslawaaï restant ISV 2*	1.313.007	23.924	0	1.336.931
BSV Subsidies	3.399.857	657.909	2.481.928	1.575.838
Kop op Wijk Provinciale bijdrage	38.343	59.762	25.000	73.105
Vooruitontvangen bedrag ISV3 Bodem Teylingen	218.578	0	0	218.578
Voortuit ontvangen bedrag Duurzaam Leiden	35.906	91.670	0	127.576
Vooruitontvangen bedrag Energiescans	73.451	41.155	114.606	0
Vooruitontvangen afkoop tarief PZH	395.000	0	395.000	0
Eindsaldo boekjaar	5.474.142	874.420	3.016.534	3.332.028

- Tot 2015 was er voor gevelsanering ISV3 budget beschikbaar. Vanaf 1 januari 2015 stelt het Ministerie van I&W subsidie beschikbaar voor geluidsanering voor woningen die op de landelijke saneringsvoorraadlijst staan. Eenmaal per jaar kunnen projecten worden ingediend. De doorlooptijd van een project duurt circa drie jaar. Enkele subsidies worden verplicht opgenomen in de Sisa-verantwoording. Deze vindt u in bijlage 2.
- Het overgebleven ISV3 budget en het overgebleven ISV2 budget blijven bestemd voor gevelsanering. Deze budgetten worden gebruikt voor woningen die niet op de landelijke saneringsvoorraadlijst staan maar wel aan een weg liggen samen met saneringswoningen. Deze woningen zijn tijdens de inventarisatie per abuis niet op de landelijke saneringsvoorraadlijst gezet. Het Ministerie van I&W stelt alleen subsidie beschikbaar als de woning op de saneringsvoorraadlijst staat. Is dit niet het geval dan zijn de kosten voor de gemeente.
- De provincie Zuid-Holland heeft voor de periode 2010-2014 een ISV-deelbudget Bodem aan de gemeente Teylingen beschikbaar gesteld. Om aanspraak te kunnen maken op dit deelbudget is op 9 februari 2012 een bestuursovereenkomst ISV3 Bodem gesloten tussen de provincie en de gemeente. Deze overeenkomst heeft betrekking op de aanpak van de spoedlocaties in de gemeente Teylingen. De sanering van de restverontreinigingen in de Lindenlaan is uitgesteld. Op 18 mei 2017 heeft de ODWH een beschikking ernstig, geen spoed genomen voor de resterende verontreiniging in de Lindenlaan. Hiermee is vastgesteld dat de sanering niet meer met spoed hoeft te worden uitgevoerd. Het gereserveerde budget uit de ISV-3 afspraken wordt vastgehouden voor het saneren van de restverontreiniging ten tijde van de geplande wegconstructie in 2020.
- De gemeente Leiden stimuleert duurzaamheid door middel van een duurzaamheidsfonds. De inwoners van Leiden kunnen bij het fonds terecht voor een energieadvies, subsidies en leningen voor het isoleren en energiezuinig maken van het bouwwerk. De ODWH heeft dit fonds opgezet en vormgegeven en handelt onder mandaat van de gemeente de aanvragen af. Ook verzorgt zij de communicatie en voorlichting voor de gemeente.
- In 2019 is gevolg gegeven aan de wens van de Provincie Zuid-Holland om het verschil in uurtarief dat aan de provincie en aan de overige deelnemers in rekening wordt gebracht op te heffen. Dit verschil in tarief is gebaseerd op de vergoeding van toelages die aan voormalig medewerkers van de provincie uitgekeerd moeten worden. Door het betalen van een afkoopsom € 395.000 die op basis van een evenwichtige verdeling van risico's is berekend, stelt de provincie de ODWH in staat om vanaf 2021 met één uurtarief te werken.

5.3 NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

De ODWH is voor toekomstige jaren eveneens financiële verplichtingen aangegaan die niet zijn opgenomen in een balanspost. Van deze niet uit de balans blijken verplichtingen worden hieronder de belangrijke verplichtingen toegelicht. Onder belangrijke verplichtingen verstaan we alle aangegane overeenkomsten waarbij de totale contractwaarde minimaal € 50.000 bedraagt.

In 2019 en de voorgaande jaren zijn de volgende contracten met een looptijd langer dan één jaar afgesloten. Hierbij is het drempelbedrag voor de totale contractwaarde € 50.000.

Tabel 5.14 – Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Contractpartij	Aard van het contract	Start Contract	Looptijd van het contract	Bedrag per jaar	Bedrag van het contract in totaal (bij onbekende looptijd is een looptijd van 4 jaar genomen)
Exellent	ICT helpdesk en onderhoud en optimalisatie	1-1-2018	31-12-2021	176.000	352.000
Stena	Huur kantoorpand Schipholweg 128 te Leiden	1-1-2012	31-12-2021	614.877	2.459.506
C.V. Leithon	Huur kantoorpand Vondellaan 55 te Leiden	1-4-2020	31-7-2032	426.630	4.907.260
BTC	mobiele abonnementen	8-06-2017	8-06-2020	95.077	237.693
KPN	Telefoon-centrale	16-07-2015	16-07-2020	59.171	147.928
Multilease	Leaseauto's	19-03-2014	1-07-2021	40.078	100.195

Huurovereenkomst

Met Stena Realty B.V. is een huurovereenkomst aangegaan voor kantoorruimte en parkeerplaatsen aan de Schipholweg 128 in Leiden. Het huurcontract loopt tot en met 31 december 2021. De jaarlijkse huur wordt jaarlijks geïndexeerd volgens de consumentenprijsindex, gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek. Door het nieuwe werken maken we efficiënt gebruik van de ruimte en is de vierde verdieping leeg en geschikt voor verhuur aan derden. Tevens is een huurovereenkomst aangegaan voor kantoorruimte en parkeerplaatsen aan de Vondellaan 55 in Leiden. Dit pand zullen we naar verwachting (hangt af van de Coronacrisis) het tweede kwartaal van 2020 gaan betrekken.

5.4 PROGRAMMAREKENING 2019

Hierna wordt via de programmarekening het overzicht van baten en lasten met toelichting de financiële verantwoording afgelegd over het in het jaar 2019 gerealiseerde beleid.

Tabel 5.15 –Programmarekening 2019

Programmarekening 2019 (in euro's)	A Begroting 2019*	B Prognose Burap 2019	C Realisatie 2019	Vershil A-C t.o.v. begroting	Vershil B-C t.o.v. Burap	D Realisatie 2018
Lasten						
Salarissen en sociale lasten	9.158.300	9.800.000	9.805.923	-647.623	-5.923	8.887.948
Inhuur vacatureruimte	3.128.000	3.537.125	3.993.211	-865.211	-456.086	2.848.242
Inhuur ziektevervangning			0	0	0	116.913
Huren en pachten	575.000	590.000	600.426	-25.426	-10.426	613.053
Goederen/diensten primaire proces	1.908.000	1.842.000	1.309.313	598.687	532.687	1.956.886
Overige goederen en diensten	1.673.000	1.570.000	1.374.119	298.881	195.881	1.281.228
Subsidies	500.000	500.000	648.340	-148.340	-148.340	0
VPB	0	3.000	0	0	3.000	0
Afschrijvingen	400.000	385.000	376.561	23.439	8.439	400.068
	17.342.300	18.227.125	18.107.892	-765.592	119.232	16.104.338
Baten						
Huren en pachten	31.000	31.000	31.452	-452	-452	31.026
Bijdrage gemeenten / provincie	16.498.000	16.963.375	16.611.047	-113.047	352.328	15.520.440
CAO verhoging	327.300	327.000	327.300	0		
Overige inkomsten		145.750	443.343	-443.343	-297.593	312.183
Subsidies	500.000	724.000	738.077	-238.077	-14.077	622.577
			0			
	17.356.300	18.191.125	18.151.219	-794.919	39.906	16.486.226
Bijzondere lasten	0	0	0	0	0	-902.388
Bijzondere baten	0	0	0	0	0	5.302
	17.356.300	18.191.125	18.151.219	-1.589.837	39.906	15.589.140
Resultaat voor mutaties in reserves	14.000	-36.000	43.327	-29.327	-79.327	-515.198
Toevoegingen aan reserves	-94.000	-94.000	-94.000	0	0	-273.307
Ottrekkingen aan reserves	80.000	80.000	80.000	0	0	874.863
Programmaresultaat:	0	-50.000	29.327	-29.327	-79.327	86.358

* Inclusief Begrotingswijzigingen

Grondslagen voor de programmarekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten, de financiële verordening en de Nota Planning en Control 2014-2017 (verlengd in het dagelijks bestuur van 8 mei 2017 tot en met de begrotingscyclus 2019). Baten worden verantwoord in het jaar dat zij gerealiseerd zijn. Lasten worden verantwoord in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De toegepaste waarderingsgrondslagen voor de baten en lasten zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Programmaresultaat

De afrekening met de deelnemende gemeenten wordt uitgevoerd conform de afspraken in de Nota Planning en Control 2014-2017. De systematiek houdt voor de deelnemende gemeenten in, dat de kosten van dienstverlening vanuit de ODWH doorbelast worden op basis van de werkelijke uren maal een vooraf vastgesteld uurtarief. Minimaal 95% van de uren van het werkplan wordt aan het einde van het jaar afgerekend.

De ODWH heeft een algemene reserve die dient als buffer. De ODWH streeft naar een weerstandsvermogen van vijf procent.

Baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Alle baten en lasten die betrekking hebben op het boekjaar en ten tijde van het opstellen van de jaarrekening bekend waren, zijn in het jaarverslag verwerkt.

Onder de opbrengsten verstaan we: de bijdragen van de deelnemende gemeenten, de bijdrage van de overige contractpartners, subsidies en overige inkomsten voor diensten die kunnen worden toegerekend aan het verslagjaar. Zij worden verantwoord in het jaar waarin de diensten zijn verricht. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn. Winsten worden slechts meegenomen wanneer ze zijn gerealiseerd.

De afschrijvingen worden lineair berekend op basis van de verwachte levensduur. Als startmoment van de afschrijving geldt de datum van in gebruik neming van het actief.

5.5 TOELICHTING OP DE PROGRAMMAREKENING

Begrotingswijzigingen 2019

In 2019 hebben een tweetal begrotingswijzigingen plaatsgevonden.

Eerste begrotingswijziging:

Op 11 februari 2019 heeft het algemeen bestuur ingestemd met de eerste begrotingswijziging. In deze begrotingswijziging zijn de mutaties als gevolg van het Dienstplan 2019 (en de werkplannen 2019) verwerkt. Daarnaast is met de omschrijving “Taakstelling cao-verhoging 2019” een bedrag van € 301.000 opgenomen voor de verwachte cao-verhoging. Bij het opstellen van de eerste begrotingswijziging was er nog geen financiering voor deze extra kosten begroot.

Tweede begrotingswijziging:

In het algemeen bestuur is afgesproken dat de financiële consequenties van een nieuwe cao voor 2019 en 2020 aan de deelnemers worden voorgelegd zodra de uitkomsten van de cao-onderhandelingen definitief zijn. Deze financiële consequenties zijn zichtbaar gemaakt met een tweede begrotingswijziging. In de eerste begrotingswijziging is het tekort van € 301.000, met de omschrijving “Taakstelling cao-verhoging 2019 (tekort)” opgenomen. Bij de eerste begrotingswijziging was er nog geen dekking voor deze kosten. Met de voorgestelde tweede begrotingswijziging wordt hier invulling aan gegeven en wordt de € 301.000 uit de begroting verschoven naar de “bijdragen gemeenten/ deelnemers” en opgehoogd tot € 327.300.

Coronavirus

Na balansdatum is de hele wereld geconfronteerd met het Coronavirus. Tijdens het opstellen van deze jaarrekening kunnen de gevolgen van dit virus voor de ODWH nog niet volledig overzien worden. De ODWH heeft verregaande maatregelen getroffen om onder ander te voorkomen dat werknemers elkaar onderling besmetten en de productie stil komt te vallen. Dit wordt veroorzaakt doordat onduidelijk is hoe lang de bestrijding van het Coronavirus gaat duren en is dus voor ons behoorlijk onzeker. Uiteraard is de ODWH voor de productie wel afhankelijk van de deelnemers. Immers ook de productievraag moet op niveau blijven. Omdat de ODWH de kwartaalbijdragen vooruit factureert, heeft het Coronavirus nauwelijks invloed op de kasstroom. Het is onze verwachting dat onze continuïteit niet in gevaar komt en dat onze liquiditeitspositie vooralsnog voldoende is om aan onze verplichtingen te (kunnen) voldoen.

Toelichting op de lasten

De werkelijke uitgaven zijn hoger dan de begroting en de prognose van de bestuurlijke rapportage. De verschillen ten opzichte van de begroting per kostencategorie worden hierna toegelicht.

Tabel 5.16 – Salarissen tabel per FTE inhuur en salarissen

Specificatie personeelslasten (in euro's)	Begroting 2019	Formatie in FTE's	Realisatie 2019	Formatie in FTE's	Vershil	Vershil formatie in FTE's	Werkelijk 2018
Salarissen	9.158.300	128	9.805.923	119	-647.623	9	8.887.948
Inhuur vacatureruimte	3.128.000	27	3.993.211	35	-865.211	-8	2.848.242
	12.286.300	155	13.799.134	154	-1.512.834	1	11.853.103

Personeelslasten

De extra uren die nodig zijn om het meerwerk te kunnen realiseren leiden tot een toename van de personeelslasten. De posten salarissen en Inhuur vacatureruimte zijn in dit opzicht communicerende vaten.

- In de begroting 2019 is nog uitgegaan van de gerealiseerde salarislasten 2018. Een deel van de formatie van 116 FTE werd in 2018 nog gerealiseerd met inhuur vacatureruimte van 6 FTE. De gerealiseerde salarislasten 2018 hebben betrekking op 110 FTE. Op deze 110 FTE is de begroting 2019 bepaald.
Eind 2018 is door het bestuur ingestemd met een verhoging van 10 FTE (van 116 naar 126 FTE) en begin 2019 nog verder opgehoogd naar 133,8 (in verband met productieve uren van 1500 uur productief naar 1420 uur productief). Van deze 133,8 zijn 128 opgenomen in de formatie en 27 met inhuur vacatureruimte. In 2019 zijn tot op heden 11 FTE aan vacatures ingevuld. Ook de rest van de formatie zullen we nog invullen, maar gezien de situatie op de arbeidsmarkt kost het tijd om mensen met de juiste kennis en kunde in dienst te krijgen.
- De post inhuur omvat alle uren van ingehuurd medewerkers, onafhankelijk van de oorzaak van inhuren en van de wijze van inzetten en factureren. Zo vallen hieronder bijvoorbeeld ook de kosten van ingezette specialisten, de vervanging bij ziekte (we hebben dit jaar door allerlei verschillende oorzaken relatief veel langdurig zieken), de inzet voor de ontwikkeling van het nieuwe zaakstelsel, naast de inhuur als flexibele schil, onder andere voor de uitvoering van het nog opgedragen meerwerk. Een uitgevoerde analyse laat zien dat 80% van de inhuur de uitvoering van het inhoudelijke opgedragen werk betreft, en de andere 20% is ingezet voor organisatieontwikkeling, overhead en ontwikkeling van het nieuwe zaakstelsel.

Tabel 5.17 – Huren en pachten

Huren en pachten (in euro's)	Begroting 2019 A	Werkelijk 2019 B	Vershil A-B	Werkelijk 2018
Huur Schipholweg (inclusief service kosten)	451.000	445.115	5.885	613.053
Overige huisvestingskosten	124.000	155.311	-31.311	0
Totaal per boekjaar:	575.000	600.426	-25.426	613.053

De overige huisvestingskosten zijn hoger dan begroot:

	Begroting A	Werkelijk 2019 B	Vershil A-B
Onderhoudskosten	5.000	3.432	1.568
Schoonmaakkosten	50.000	61.983	-11.983
Overige huisvestingskosten	21.000	41.937	-20.937
Bewaking		377	-377
Verzekeringen	30.000	27.779	2.221
Belastingen	18.000	19.803	-1.803
	124.000	155.311	-31.311

De overschrijding in de schoonmaakkosten betreft het ramenwassen en de extra incidentele schoonmaakwerkzaamheden. De overschrijding in de overige huisvestingskosten wordt grotendeels veroorzaakt door reparatiewerkzaamheden (airco, toiletunits, nieuwe fietsenrekken, et cetera)

Tabel 5.18 – Overige goederen en diensten

Overige goederen en diensten (in euro's)	Begroting 2019	Werkelijk 2019	Verschil	Werkelijk 2018
	A	B	A-B	
Goederen en diensten primaire proces	1.908.000	1.309.313	598.687	1.956.886
Overige goederen en diensten	1.673.000	1.374.119	298.881	1.281.228
Totaal per boekjaar:	3.581.000	2.683.432	897.567	3.238.115

Overige goederen en diensten primaire proces

Het budget voor goederen en diensten primaire proces laat een verschil zien van € 598.687 ten opzichte van de begroting. Dit zijn voornamelijk in opdracht van deelnemers uitgevoerde projecten. Een groot deel van dit verschil betreft het niet in 2019 uitvoeren van de spoed- en nazorglocaties die zijn opgenomen in het actuele werkplan en het project digitale dienstverlening. Deze staan voor 2020 op de planning.

Tabel 5.19 – Uitsplitsing onderschrijding goederen en diensten primaire proces:

Materieel (in euro's)	Begroting	Realisatie 2019	Verschil 2019
Adviesbureau's	0	17.131	-17.131
Duurzaam Bouwloket	53.430	53.430	0
Duurzaam Zoeterwoude	98.450	165.087	-66.637
Handhavings & onderzoekskosten	110.000	63.906	46.094
Indirecte lozingen	6.000	733	5.267
Inkomsten bodeminformatie	-15.000	-33.291	18.291
Materieel budget Provincie	73.952	41.562	32.390
Materiele kosten EU-omgevingslawaaï	21.767	0	21.767
Milieucommunicatie	30.000	15.388	14.612
Projectkosten	103.966	103.966	0
Archiefkosten	1.300	3.521	-2.221
Energiescans	0	114.606	-114.606
Dwangsommen	0	-41.491	41.491
ODWH/SQUIT/Verseon account 3 medewerkers	12.000	0	12.000
Bevoorschotting subsidieverordening (Noordwijk)	195.000	141.589	53.411
Briks-advisering gemeenten	50.000	5.850	44.150
E-PRTR	7.207	6.825	382
Bijenlandschap	150.000	134.544	15.456
Circulaire economie (± 160 uur)	16.000	16.000	0
Digitale dienstverlening	157.460	6.196	151.264
Werkplan spoed en nazorg	658.600	307.398	351.202
Asbest	0	1.352	-1.352
Geluidsonderzoek / geluidsmeting	0	3.212	-3.212
Klimaat adaptatie & biodiversiteit (160 uur)	14.368	0	14.368
Informatie relateren en geografische kaarten (GIS-kaartmateriaal, 400 uur)	35.920	26.940	8.980
Informatieplicht energiebesparing bijdrage gemeentefonds	67.000	0	67.000
Adviesbureau's (Geelkerken)	60.281	95.629	-35.348
Afronding Begroting	527	0	527
Diversen buiten werkplan	0	59.460	-59.460
Eindtotaal	1.908.228	1.309.541	598.687

Tabel 5.20 – Overige goederen en diensten (eigen bedrijfsvoering)

	Begroting	Werkelijk	Verschil
	A	2019 B	A-B
ICT kosten	890.000	751.942	138.058
Overig	783.000	622.177	160.823
	1.673.000	1.374.119	298.881

Overige goederen en diensten

Het onderdeel overige goederen en diensten omvat het merendeel van de materiële uitgaven van de organisatie, zoals ICT-kosten en overige kosten. Deze overige kosten zijn onder andere autokosten, schoonmaakkosten, salarisadministratie en overige personele kosten (onder meer kosten voor opleidingen, dienstreizen, vergaderingen, outplacement).

Het budget voor overige goederen en diensten kent een voordeel van € 298.881 ten opzichte van de begroting. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door plannen voor de doorontwikkeling van Powerbrowser (nieuwe zaaksysteem) waarbij de uitvoering uitgesteld is naar 2020.

Tabel 5.21 – Afschrijvingskosten

Afschrijvingen (in euro's)	Begroting	Werkelijk	Verschil	Werkelijk
	2019	2019		2018
	A	B	A-B	
Inventaris	14.000	12.225	1.775	13.628
Verbouwingen Schipholweg	202.000	204.531	-2.531	202.885
Automatisering divers	176.000	159.804	16.196	183.555
Afschrijvingskosten primair proces	8.000	0	8.000	0
Totaal per boekjaar:	400.000	376.561	23.438	400.068

Vanwege minder grote investeringen in 2019 dan voorzien, zijn de afschrijvingen in 2019 incidenteel lager dan begroot.

Toelichtingen op de baten

In 2019 zijn de werkelijke baten hoger dan de geraamde baten. Dit is voornamelijk te verklaren door het feit dat de bijdrage van de gemeenten en provincie grotendeels bepaald wordt door de realisatie van de uren (deze waren hoger dan geraamd). Naast genoemde de uren kan er ook sprake zijn van lasten die rechtstreeks voor rekening van één of meerdere deelnemers worden gebracht. In bijlage 3 Samenvatting uren en bijdrage per deelnemer wordt dit nader zichtbaar gemaakt.

Een overzicht per deelnemer vindt u terug in de eindrapportage van 2019 per deelnemer. In deze eindrapportage geven we uitgebreid inzage in de geraamde uren en materiële lasten en de werkelijke uren en materiële lasten. Het saldo vormt de afrekening van meer- en minderwerk per deelnemer. De afwijking tussen de begroting en de realisatie bedraagt € 113.047. Dienstbreed hebben we 104% van de uren gerealiseerd ten opzichte van het werkplan 2019 (inclusief aanvullende offertes).

Tabel 5.22 – Bijdrage gemeenten/ provincie

Bijdrage gemeenten / provincie (in euro's)	Werkelijk 2019
Hillegom	769.693
Kaag en Braassem	960.966
Katwijk	608.337
Leiden	2.788.678
Leiderdorp	537.963
Lisse	650.651
Nieuwkoop	919.906
Noordwijk	4.432.597
Noordwijkerhout	-
Oegstgeest	472.846
Teylingen	878.174
Voorschoten	274.705
Zoeterwoude	649.698
Provincie financiële bijdrage	2.490.380
Provincie Briks	5.850
Provincie Spoedlocaties	307.398
Provincie Bijenlandschap	134.544
Provincie EPTR	6.825
Provincie kwaliteitsverbetering bodemdata	6.196
Provincie circulaire economie	16.000
Provincie Informatie relateren en	26.940
Frictiekosten Provincie	-
Totaal per boekjaar:	16.938.347

- Deze bijdrage is inclusief de cao-verhoging van €327.300

De totale bijdrage van de deelnemers betreft een overschrijding van € 113.047.

Uren	Begroting 2019	Realisatie 2019	Verschil in uren
Milieu	62.900	61.919	981
Ruimtelijke Ordening	21.310	21.517	-207
Duurzaamheid	10.995	11.434	-439
Bouwen	38.455	44.154	-5.699
Bodem	10.985	12.480	-1.495
Randvoorwaardelijke taken	24.685	26.816	-2.131
Totaal aantal en uren	169.330	178.320	-8.990
Totaal in €	14.589.773	15.360.966	-771.193

Materieel	Begroting 2019	Realisatie 2019	Verschil in uren
Materieel	1.908.000	1.249.854	658.146
Totaal in €	1.908.000	1.249.854	658.146

Totaal	Begroting 2019	Realisatie 2019	Verschil in uren
Materieel en uren	16.497.773	16.610.820	-113.047
Totaal in €	16.497.773	16.610.820	-113.047

De overschrijding wordt veroorzaakt door:

De realisatie 2019 versus de begroting (inclusief eerste begrotingswijziging) betreft een overschrijding van € 113.047.

- De Urenoverschrijding van 8.990 uur (€ 771.193). De grootste onder- en overschrijdingen:
 - -981 uren programma Milieu: dit is grotendeels veroorzaakt doordat de behandeling van bezwaren sterk is achtergebleven door het lagere aantal bezwaarzaken in 2019
 - 5.699 uren programma bouwen: dit is grotendeels veroorzaakt door een overschrijding in dit programma voor de gemeente Noordwijk. De overschrijding is het gevolg van enerzijds het grote aantal aanvragen voor een omgevingsvergunning en anderzijds door de bestuurlijke wensen op het gebied van toezicht en handhaving. Tevens is er gewerkt aan het verbeterplan Bouwen. Dit is zowel bestuurlijk als ambtelijk goed ontvangen bij de gemeente. Dit resulteert in initiatieven als het Bouwloket, aanpak BAG achterstanden et cetera.
 - 1495 uren Bodem: overschrijding grotendeels veroorzaakt door een overschrijding in de projecten: Project Zeer Zorgwekkende Stoffen ZZS, Coördinatie bodemsanering – Lubo, bodemenergiesystemen, netwerk bodem en ondergrond, bodemdaling, et cetera.
 - 2.131 uren Randvoorwaardelijk: Deze is grotendeels veroorzaakt door de implementatie van het nieuwe zaakstelsel Powerbrowser.

- De onderschrijding in de materiële lasten van € 658.146. De grootste onder- en overschrijdingen:
 - Een groot deel hiervan betreft het niet in 2019 uitvoeren van de spoed- en nazorglocaties die zijn opgenomen in het actuele werkplan van € 351.202. Dit staat voor 2020 op de planning.
 - De uitvoering met betrekking tot de digitale dienstverlening (project van de provincie) staat ook voor 2020 op de planning.

Materieel (in euro's)	Begroting	Realisatie 2019	Vershil 2019
Adviesbureau's	0	17.131	-17.131
Duurzaam Bouwloket	53.430	53.430	0
Duurzaam Zoeterwoude	98.450	165.087	-66.637
Handhavings & onderzoekskosten	110.000	63.906	46.094
Indirecte lozigen	6.000	733	5.267
Inkomsten bodeminformatie	-15.000	-33.291	18.291
Materieel budget Provincie	73.952	41.562	32.390
Materiele kosten EU-omgevingslawaaai	21.767	0	21.767
Milieucommunicatie	30.000	15.388	14.612
Projectkosten	103.966	103.966	0
Archiefkosten	1.300	3.521	-2.221
Energiescans	0	114.606	-114.606
Dwangsommen	0	-41.491	41.491
ODWH/SQUIT/Verseon account 3 medewerkers	12.000	0	12.000
Bevoorschotting subsidieverordening (Noordwijk)	195.000	141.589	53.411
Briks-advisering gemeenten	50.000	5.850	44.150
E-PRTR	7.207	6.825	382
Bijenlandschap	150.000	134.544	15.456
Circulaire economie (± 160 uur)	16.000	16.000	0
Digitale dienstverlening	157.460	6.196	151.264
Werkplan spoed en nazorg	658.600	307.398	351.202
Asbest	0	1.352	-1.352
Geluidsonderzoek / geluidsmeting	0	3.212	-3.212
Klimaat adaptatie & biodiversiteit (160 uur)	14.368	0	14.368
Informatie relateren en geografische kaarten (GIS-kaartmateriaal, 400 uur)	35.920	26.940	8.980
Informatieplicht energiebesparing bijdrage gemeentefonds	67.000	0	67.000
Adviesbureau's (Geelkerken)	60.281	95.629	-35.348
Afronding Begroting	527	0	527
Eindtotaal	1.908.228	1.250.081	658.147

De overige inkomsten betreft een incidentele overschrijding van € 443.343. Dit komt door:

Tabel 5.23 – Specificatie overschrijding overige inkomsten

Overige inkomsten	Begroting	Werkelijk	Verschil A-B
	A	2019 B	
Energieakkoord Holland Rijnland	0	71.564	-71.564
Briks t.b.v. DCMR	0	31.525	-31.525
Update bodemkwaliteit Provincie	0	101.995	-101.995
Kop op de Wijk	0	25.000	-25.000
Schiphol	0	26.631	-26.631
Bodeminformatie	0	35.038	-35.038
Dwangsommen	0	41.491	-41.491
USZO vergoedingen	0	36.929	-36.929
Divers	0	73.169	-73.169
	0	443.343	-443.343

Tabel 5.24 – Specificatie overschrijding overige subsidie-inkomsten

Subsidies (in euro's)	Werkelijk 2019
Externe Veiligheid	106.588
Subsidie ISV	23.924
Subsidie BSV	510.993
Bijenlandschap	96.573
Totaal per boekjaar:	738.077

De subsidie-inkomsten zijn € 238.077 hoger dan begroot. Alleen de posten Subsidie ISV en BSV zijn opgenomen in de begroting van € 500.000. Op deze subsidies ISV en BSV heeft een overschrijding plaats gevonden ad. € 34.916. De subsidies zijn budgettair neutraal. De lasten zijn opgenomen onder de post salarissen en de post overige goederen en diensten primaire proces.

Tabel 5.25 – Onttrekking aan reserves

Onttrekking aan reserves (in euro's)	Werkelijk 2019
Afschrijvingskosten verbouwing (bestemmingsreserve)	80.000
Totaal per boekjaar:	80.000

De onttrekking uit de bestemmingsreserve afschrijving op de verbouwing van de Schipholweg heeft betrekking op de verbouwing die heeft plaats gevonden vanwege de komst van de provincie medewerkers in 2012.

5.6 WET NORMERING TOPINKOMENS

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan (artikel 2.3 van de WNT). Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op ODWH van toepassing zijnde regelgeving: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector. Een uitgebreid overzicht vindt u in bijlage A Wet Normering Topinkomens.

6 ONDERTEKENING

Aldus vastgesteld door het algemeen bestuur van Omgevingsdienst West-Holland d.d. 11 mei 2020,

De voorzitter,

de secretaris,

Y. Peters-Adrian

M.E. Krul-Seen

BIJLAGEN

BIJLAGE A: WET NORMERING TOPINKOMENS

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan (artikel 2.3 van de WNT). Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op ODWH van toepassing zijnde regelgeving: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Het bezoldigingsmaximum in 2019 voor ODWH is € 194.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2019 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Bedragen x € 1	mevrouw M. Krul
Functiegegevens	directeur
<u>Functiegegevens</u>	
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
<u>Bezoldiging</u>	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	103.082
Beloningen betaalbaar op termijn	18.034
<i>Subtotaal</i>	121.116
Individueel WNT-maximum	194.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	121.116
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
<u>Gegevens 2018</u>	
<u>Functiegegevens 2018</u>	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2018 (in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
<u>Bezoldiging</u>	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	101.402
Beloningen betaalbaar op termijn	16.851
<i>Subtotaal</i>	118.253
Individueel WNT-maximum	189.000
Totaal bezoldiging 2018	118.253

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Niet van toepassing

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2019 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

BIJLAGE B: SISA-BIJLAGE

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 16 januari 2020									
lenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaai	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen	
		Subsidieregeling sanering verkeerslawaai	Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 06
1	lenM/BSK-2016/208849			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
2	lenM/BSK-2016/261564			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3	lenM/BSK-2017/141867			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
4	lenM/BSK-2017/149338			€ 158.249	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
5	lenM/BSK-2017/150375			€ 40.684	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
6	lenW/BSK-2018/218082			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
7	lenW/BSK-2018/222617			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
8	lenW/BSK-2018/276294			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
9	lenW/BSK-2018/9214			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
10	lenW/BSK-2018/98978			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
11	lenW/BSK-2019/106980			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
12	lenW/BSK-2019/120858			€ 80.383	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
13	lenW/BSK-2019/138759			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
14	lenW/BSK-2019/147651			€ 5.145	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
15	lenW/BSK-2019/163270			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
16	lenW/BSK-2019/180811			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
17	lenW/BSK-2019/212041			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
18	lenW/BSK-2019/215788			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
19	lenW/BSK-2019/216921			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
20	lenW/BSK-2019/217727			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
21	lenW/BSK-2019/238534			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
22	lenW/BSK-2019/286			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
23	lenW/BSK-2019/291			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
24	lenW/BSK-2019/46673			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
25	lenW/BSK-2019/48382			€ 10.185	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
26	lenW/BSK-2019/6058			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
27	lenW/BSK-2019/61111			€ 6.150	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
28	lenW/BSK-2019/64349			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
29	lenW/BSK-2019/64357			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van rijksmiddelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail tot en met (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording Ja/Nee		
		Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 10	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 12		
1	lenM/BSK-2016/208849		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
2	lenM/BSK-2016/261564		€ 22.468	€ 0	€ 0	€ 0	Ja		
3	lenM/BSK-2017/141867		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja		
4	lenM/BSK-2017/149338		€ 199.113	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
5	lenM/BSK-2017/150375		€ 95.914	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
6	lenW/BSK-2018/218082		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
7	lenW/BSK-2018/222617		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
8	lenW/BSK-2018/276294		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
9	lenW/BSK-2018/9214		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
10	lenW/BSK-2018/98978		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
11	lenW/BSK-2019/106980		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
12	lenW/BSK-2019/120858		€ 80.383	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
13	lenW/BSK-2019/138759		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
14	lenW/BSK-2019/147651		€ 5.145	€ 0	€ 0	€ 0	Ja		
15	lenW/BSK-2019/163270		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
16	lenW/BSK-2019/180811		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
17	lenW/BSK-2019/212041		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
18	lenW/BSK-2019/215788		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
19	lenW/BSK-2019/216921		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
20	lenW/BSK-2019/217727		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
21	lenW/BSK-2019/238534		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
22	lenW/BSK-2019/286		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
23	lenW/BSK-2019/291		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
24	lenW/BSK-2019/46673		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
25	lenW/BSK-2019/48382		€ 10.185	€ 0	€ 0	€ 0	Ja		
26	lenW/BSK-2019/6058		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
27	lenW/BSK-2019/61111		€ 6.150	€ 0	€ 0	€ 0	Ja		
28	lenW/BSK-2019/64349		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
29	lenW/BSK-2019/64357		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		

BIJLAGE C: TOELICHTING EINDAFREKENING, FRICTIE EN CAO-LASTEN

Opdrachtgever	Onder-/over-schrijding		Aanvullende bijdragen			Bijdrage 2019	Minimale afnameverplichting van 95%	Toetredingskosten	Bijdrage 2019 incl. aanvullende bijdragen	Betaalde voor-schotten	Eind-afrekening 2019 *	FRICTIE-kosten 2019	cao-verhoging 2019	Totale eind-afrekening 2019
	in %	in uren	Bijdrage	Minimale afnameverplichting van 95%	Toetredingskosten									
Hillegom	108%	614	755.170	0	0	755.170	0	0	755.170	679.688	75.482	30.883	14.523	120.888
Kaag en Braassem	102%	170	941.631	0	0	941.631	0	0	941.631	905.240	36.391	42.233	19.336	97.960
Katwijk	115%	887	597.452	0	0	597.452	0	0	597.452	512.431	85.021	0	10.885	95.906
Leiden	95%	-1.557	2.726.285	0	0	2.726.285	0	0	2.726.285	2.917.216	-190.931	148.766	62.393	20.229
Leiderdorp	104%	209	527.158	0	0	527.158	0	0	527.158	504.647	22.511	27.557	10.805	60.873
Lisse	96%	-263	637.017	0	0	637.017	0	0	637.017	637.833	-816	28.560	13.634	41.378
Nieuwkoop	97%	-264	901.128	0	0	901.128	0	0	901.128	878.020	23.108	42.339	18.779	84.225
Noordwijk	118%	7.103	4.352.615	0	0	4.352.615	0	0	4.352.615	3.757.225	595.390	0	79.982	675.372
Oegstgeest	100%	26	462.979	0	0	462.979	0	0	462.979	460.473	2.506	21.011	9.866	33.384
Teylingen	97%	-288	859.789	0	0	859.789	0	0	859.789	859.488	301	40.069	18.385	58.755
Voorschoten	104%	116	269.209	0	0	269.209	0	0	269.209	254.728	14.481	0	5.496	19.977
Zoeterwoude	102%	125	637.764	0	0	637.764	0	0	637.764	559.791	77.973	20.430	11.934	110.337
Provincie Zuid-Holland	101%	331	3.109.571	0	0	2.942.851	0	0	2.942.851	3.470.156	-527.305	126.066	51.282	-349.957
Eindtotaal	#VERW!	7.208	16.777.767	0	0	16.611.047	0	0	16.611.047	16.396.936	214.111	527.915	327.300	1.069.326

* - door ODWH nog te betalen / + door ODWH nog te ontvangen

** inclusief additionele opdrachten (zie eindrapportage Provincie voor specificatie)

Frictielasten 2019

Verdeling deelnemers	Taakstelling P1720
Hillegom	30.883
Kaag en Braassem	42.233
Leiden	148.766
Leiderdorp	27.557
Lisse	28.560
Nieuwkoop	42.339
Oegstgeest	21.011
Teylingen	40.069
Zoeterwoude	20.430
Voorschoten	0
Katwijk	0
Noordwijk	0
Provincie	126.066
Totaal frictiekosten	527.915

BIJLAGE D: PROGRAMMAREKENING NAAR TAAKVELDEN

Programmatoerekening

<i>(bedragen x €1000)</i>	Bestuur	Milieubeheer	Ruimtelijke ordening	Wonen en Bouwen	Overhead	Totaal
Baten						
Deelnemersbijdragen uren		13.233	-	2.434		15.667
Deelnemersbijdrage materieel en projecten		1.271				1.271
Overige inkomsten		401	-	74	0	475
Subsidies		738				738
Totaal Baten		15.643	-	2.508	0	18.151
Lasten						
Personeelskosten		9.775	-	1.592	2.432	13.799
Salarissen & soc lasten		6.947	-	1.131	1.728	9.806
Inhuur		2.829	-	461	704	3.993
Huisvestingskosten					600	600
ICT		143	-	25	584	752
Overige kosten	25	411	-	67	117	621
Projectkosten		1.310	-			1.310
Subsidies		648	-			648
Afschrijvingskosten					377	377
Totaal lasten	25	12.289	-	1.684	4.110	18.108
Saldo Baten en Lasten	-25	3.355	-	824	-4.110	43
Bestemming resultaat						
Storting in reserves						-94
Onttrekking uit reserves						80
Taakstelling CAO verhoging 2019						-
Totaal resultaat						-14
Saldo na bestemming						29

BIJLAGE E: RAPPORTAGE KWALITEITSCRITERIA 2.1

Per 31 december 2019

Samenvatting

Uit deze rapportage blijkt dat de ODWH de kwaliteit van uitvoering borgt zoals beschreven in de Wet VTH. Voor het overgrote deel kan de ODWH zelfstandig voldoen aan de Kwaliteitscriteria 2.1 De systematiek van de wet staat toe dat organisaties mogen afwijken van deze standaardcriteria, indien zij niet zelfstandig kunnen voldoen. Men dient dan te motiveren op welke wijze de kwaliteit van de uitvoering wordt geborgd om te voldoen aan de Wet VTH. In onderstaande tabel staat aangegeven aan hoeveel criteria de ODWH voldoet en bij hoeveel er gemotiveerd wordt afgeweken.

Kwaliteitscriteria 2.1	Voldoet	Versterking nodig	Totaal
Kritische massa	127	18	145
Proces	20	2	22

Voor de onderdelen waar we niet zelfstandig voldoen, zijn de oplossingen beschreven in paragraaf 2.1 en 2.2. Deze oplossingen bestaan voor een groot deel uit samenwerkingsafspraken en inhuur van extra deskundigheid. Deze inhuur voor collegiale toetsen en specifieke klussen is beperkt nodig.

1. Inleiding

Uitvoering van de Wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving is een jaarlijkse rapportageplicht van de ODWH aan haar opdrachtgevers over de kwaliteitscriteria (formeel "Kwaliteitscriteria 2.1") zoals die zijn vastgesteld. Door wisselingen in aantallen bedrijven, controlefrequenties en personeelwisselingen kunnen de resultaten jaarlijks enigszins verschillen. Doel van de rapportage is dat de opdrachtgevers weten of de ODWH voldoet aan deze kwaliteitscriteria, of dat (conform de methodiek) gemotiveerd wordt afgeweken. Het format van de rapportage is vastgesteld in het Algemeen Bestuur (op 31 oktober 2016). De rapportage wordt jaarlijks aan het jaarverslag toegevoegd en kan gebruikt worden door het bevoegd gezag om de kwaliteit van de uitvoering te beoordelen en is bruikbaar voor verslaglegging aan de Gemeenteraad respectievelijk Provinciale Staten.

Begin 2017 werd gestart met een vernieuwing van de VTH kwaliteitscriteria versie 2.1. De versie 2.2 van de kwaliteitscriteria heeft najaar 2018 ter (informele) consultatie voorgelegd. Inmiddels zijn de verbeteringsaanbevelingen doorgevoerd voor 27 deskundigheidsgebieden zoals vermeld in de nieuwste set (2.2) VTH kwaliteitscriteria. In 2019 is de vernieuwing van de kwaliteitscriteria bestuurlijk vastgesteld. En zijn de VTH-kwaliteitscriteria 2.2 op 1 juli 2019 in werking getreden. In 2020 zullen wij overgaan naar deze versie.

2. Stand van zaken

In de volgende paragrafen wordt aangegeven hoe de ODWH per 31 december 2019 voldoet aan de kwaliteitscriteria. De kwaliteitscriteria bevatten criteria voor kritische massa, procescriteria en criteria voor inhoudelijke kwaliteit en prioriteiten (zie achtergrondinformatie in paragraaf 2.3). De beide tabellen geven in een oogopslag de stand van zaken weer. In de begeleidende tekst worden vervolgens acties en afwijkingen toegelicht.

Deelname aan collegiale toetsing vanuit het vakberaad VTH bij alle Omgevingsdiensten. ODWH neemt deel aan het programma collegiale toetsing vanuit het vakberaad VTH. Het doel van de collegiale toets is omgevingsdiensten, gemeenten en provincies te helpen bij het borgen van de kwaliteit die bijvoorbeeld ook vastgelegd is in de verordeningen VTH. Daarin borgen gemeenten en provincies de kwaliteit van de vergunningverlenings-, toezichts- en handhavingstaken. In 2019 zijn de bevindingen uit de toetsing in 2018 opgepakt, waaronder het opstellen en bestuurlijk vaststellen van het (wettelijke verplichte) gemeentelijk uitvoeringsbeleid VTH. Aan dit uitvoeringsbeleid is het onderdeel vergunningen toegevoegd. In de AB vergadering van xx november 2019 is dit beleid bestuurlijk vastgesteld. De collegiale toets bij ODWH wordt in 2020 weer uitgevoerd.

2.1 Stand van zaken kritische massa

Het kunnen voldoen aan de criteria van kritische massa is een dynamisch proces. Bedrijven kunnen vertrekken of andere activiteiten ontwikkelen en medewerkers kunnen de organisatie verlaten of andere functies betrekken. Met behulp van onderstaande tabel geven we voor de verschillende deskundigheidsgebieden aan waar de ODWH voldoet, acties opgestart zijn om te voldoen, waar gemotiveerd wordt afgeweken van de Kwaliteitscriteria, of waar we kwaliteit van de uitvoering borgen door middel van samenwerking/uitbesteding (zie legenda kleurencodes). Het kan ook voorkomen dat de ODWH een bepaalde taak niet uitvoert.

Deskundiheidsgebied					
Generieke deskundigheden	Opleiding	Ervaring	Kennis	Frequentie	Aantal
1 casemanagen					
2 vergunningverlening bouw/RO					
3 vergunningverlening milieu					
3.1 VV Procesindustrie					
3.2 VV Afval					
3.3 VV Agrarisch					
4 toezicht handhaving bouw/RO					
5 toezicht handhaving milieu					
5.1 T&H Procesindustrie					
5.2 T&H Afval					
5.3 T&H Agrarisch					
5.4 T&H BRZO	Uitbesteed aan de DCMR				
6 toezicht handhaving bodem					
7 toezicht handhaving groene wetten	Uitbesteed/uitgevoerd door ZHZ				
Juridische deskundigheden					
8 juridische aspecten VV					
9 Juridische aspecten HH					
10 juridische aspecten afwijkingsbesl.					via Bouwsamenwerking
11 Keten toezicht					
12 BOA milieu, welzijn en infra					
Specialistische deskundigheden					
13 Bouwfysica	Uitbesteed aan extern Bureau				
14 Brandveiligheid	Uitbesteed aan de Brandweer				
15 constructieve veiligheid	Via Bouwsamenwerking Leidser regio uitbesteed aan Leiden				
16 Bouwakoestiek	Uitbesteed aan extern Bureau				
17 sloop en asbest					
18 afvalwater (indirecte lozingen)					
19 Bodem bouwstoffen water					
20 Externe Veiligheid					
21 geluid					
22 Groen en ecologie					
23.1 luchtkwaliteit uitvoeren onderzoek	Uitbesteed aan extern Bureau				
23.2 luchtkwaliteit toets, Rap, VV					
24 Stedenbouw en inrichting	Geen taak van de ODWH				
25 Exploitatie en planeconomie	Geen taak van de ODWH				
26 Cultuurhistorie	Geen taak van de ODWH				

Tabel 1: Criteria van kritische massa

Kleurcodes bij tabel 1:

	wordt voldaan aan de KC 2.1
	Actie's gestart om te voldoen
	gemotiveerde afwijking
	samenwerking/uitbesteedt
	Geen taak ODWH

Toelichting bij Tabel 1:

- Kolommen "opleiding, ervaring en kennis": het huidige oordeel is gebaseerd op eigen onderzoek van de personeelsdossiers en gesprekken met medewerkers. De ODWH is een project gestart om dit oordeel in 2020 onafhankelijk te laten valideren. Hier zijn al ervaringen mee bij omgevingsdiensten buiten de provincie Zuid-Holland.
- Kolom "frequentie":
Geeft aan of wij voldoen aan de minimale frequentie waarmee de taak zelfstandig uitgevoerd dient te worden (bijv. 20 bedrijfscontroles per medewerker per jaar)
- Kolom "aantal":
Geeft aan of wij voldoen aan het minimaal aantal medewerkers met omschreven deskundigheid en frequentie waarover een organisatie dient te beschikken.

2.1.1 Acties gestart om te voldoen (gele vlakken in de tabel)

De genoemde generieke acties bij deze taken richten zich op het op peil brengen van de opleiding, kennis en ervaring van medewerkers. Dit is continu, proces. Inmiddels is ter ondersteuning een strategisch personeelsbeleidsplan vastgesteld die deze acties mede zal initiëren. In 2019 zijn op diverse thema's training verzorgd. Sowieso is dit een dynamisch gegeven afhankelijk van wisselingen in het personeelsbestand.

2.1.2 Gemotiveerd afwijken (blauwe vlakken in de tabel)

De systematiek van de wet staat toe dat organisaties gemotiveerd mogen afwijken van de standaardcriteria. Daar waar een organisatie niet zelfstandig kan voldoen aan de criteria kan men motiveren op welke wijze dit wordt opgelost.

Hieronder wordt per item de motivering weergegeven die wij hanteren om af te wijken van de standaard en hoe we dit oplossen binnen of buiten de organisatie. Het betreft de afwijkingen t.a.v. frequentie en aantallen, dus de blauwe vlakken in de tabel. De nummering verwijst naar de betreffende onderwerpen in de tabel.

De oorzaak dat de ODWH voor een aantal branches niet voldoet aan de criteria voor frequentie van taakuitvoering en aantal gespecialiseerde medewerkers ligt voornamelijk aan het te kleine aantal bedrijven in die branche. Hierdoor kunnen we te weinig "vlieguren" maken. Het betreft de volgende branches. Voor het onderdeel asbest is deze taak overgedragen naar de ODWH en zijn wij in staat om dit zelf uit te voeren.

Ad 3.1) VV Procesindustrie

Frequentie en aantal op puur procesindustrie wordt niet gehaald (te weinig procedures). De ODWH heeft vier procesindustriebedrijven in deze klasse; deze bevinden zich in de gemeente Lisse, Teylingen, Katwijk en Leiden (bevoegd gezag Provincie ZH).

Wat doen we om de kwaliteit te borgen?

Door de vergunningverleners wordt voor de procesindustrie en veiligheid samengewerkt met de DCMR. Aanvullende zijn halverwege 2019 opleidingen verzorgd voor alle medewerkers van toezicht en vergunningverlening milieu voor (externe) veiligheid. Voor nieuwe medewerkers betreft dit een meerdaagse cursus.

Ad 3.2) VV Afval

Frequentie wordt niet gehaald omdat een aantal bedrijven beperkt is.

Wat doen we om de kwaliteit te borgen?

Procedures worden momenteel behandeld door gekwalificeerde inhuur (binnen de begroting). Er is opleiding gegeven aan medewerkers (vast en inhuur (in eigen uren)) en de procedures zullen verdeeld worden over minimaal twee medewerkers. In december 2019 is een nieuwe medewerker

gestart, met ervaring met afval(inrichtingen). Cursussen en opleiding betreffende afval staan ondermeer in 2020 in het teken van de Omgevingswet en afval.

Ook wordt getracht het team vergunningverlening uit te breiden met vaste medewerkers, die zich zullen specialiseren op afval.

Ad 3.3) VV agrarisch

Frequentie en aantal worden niet gehaald vanwege weinig procedures. De ODWH heeft zes agrarische bedrijven in deze klasse. Deze bevinden zich in de gemeente Nieuwkoop (3) en Kaag en Braassem (3).

Wat doen we om de kwaliteit te borgen?

Er zijn voldoende procedures die net buiten deze klasse vallen, maar dezelfde problematiek kennen. Daardoor halen de medewerkers de frequentie wel over een iets breder pakket van bedrijven.

Ad 5.1) T&H Procesindustrie

Frequentie en aantal wordt niet gehaald vanwege te weinig werkaanbod. De ODWH heeft slechts drie procesindustrie bedrijven in deze klasse. Deze bevinden zich in de gemeente Lisse, Teylingen en Leiden (bevoegd gezag Provincie ZH).

Wat doen we om de kwaliteit te borgen?

Per 1 januari 2018 is er een nieuwe samenwerkingsovereenkomst tussen de vijf OD's in Zuid-Holland afgesloten waarin o.a. de kennisborging in opgenomen is. Dit zal nog verder vorm krijgen en zullen wij actief participeren om de kwaliteit borgen.

Ad 5.3) T&H Agrarisch

Frequentie en aantal wordt niet gehaald vanwege weinig controlemogelijkheden. De ODWH heeft zes agrarische bedrijven in deze klasse. Deze bevinden zich in de gemeente Nieuwkoop (3) en Kaag en Braassem (3).

Wat doen we om de kwaliteit te borgen?

Het aantal controlemogelijkheden in deze klasse is te laag, echter er zijn voldoende agrarische controles die net buiten deze klasse vallen maar dezelfde problematiek kennen. Dus de medewerkers halen de frequentie wel over een iets breder pakket van bedrijven.

Als aanvullende oplossing wordt in 2020 in het kader van de samenwerkingsovereenkomst tussen de vijf Zuid-Hollandse OD's een externe collegiale toets uitgevoerd door een andere Omgevingsdienst.

Ad 10) Bouwtaken in de Leidse regio:

Met de gemeenten in de Leidse regio (Zoeterwoude, Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest en Servicepunt 71) is een samenwerkingsovereenkomst afgesloten om voor de bouw gerelateerde taken de kwaliteit te garanderen. De Kwaliteitscriteria 2.2 zijn hier ook het vertrekpunt.

Ad 11) Ketentoezicht

Frequentie en aantal wordt niet gehaald vanwege te weinig relevante onderzoeksmogelijkheden.

Wat doen we om de kwaliteit te borgen?

Doordat het ketentoezicht vaak regio overschrijdend is, wordt ingezet op regionale samenwerking met andere omgevingsdiensten. Er wordt geparticipeerd in regionale onderzoeken. In 2019 is een samenwerkingsproject tussen ODH, ODWH en ODMH gecontinueerd.

Ad 12) BOA (Buitengewoon Opsporings Ambtenaar)

Frequentie wordt niet gehaald, omdat er op dit moment onvoldoende PV (Proces-Verbaal) waardige zaken zijn bij de bedrijven.

Wat doen we om de kwaliteit te borgen?

Deelname aan de BOA-pool die actief is binnen de provincie Zuid-Holland.

Ad 18) Afvalwater (indirecte lozingen)

Frequentie en aantal wordt niet gehaald door een beperkt werkaanbod bij een beperkt aantal bedrijven.

Wat doen we om de kwaliteit te borgen?

De monsternamen en de interpretatie van de data is uitbesteed aan een extern bureau, de hiermee gemaakte kosten zijn nu al opgenomen in het materiële budget.

Meldingen en besluiten worden adequaat behandeld door medewerkers met voldoende kennis en ervaring op dit specifieke onderdeel. In 2018 is een opleidingstraject gestart voor de monsternamen en de bijbehorende interpretatie en is het toezicht geïntensiveerd. Daarnaast heeft de ODWH een speciaal kennis team water en nauwe samenwerking met het Hoogheemraadschap van Rijnland.

Ad20) Externe Veiligheid

Frequentie en aantal wordt niet gehaald vanwege onvoldoende mogelijkheden om QRA's (kwantitatieve risicoanalyses) op te stellen omdat het aantal bedrijven waarvoor deze taak uitgevoerd kan worden te klein is.

Wat doen we om de kwaliteit te borgen?

Via het EV-netwerk binnen de provincie wordt samengewerkt om de benodigde kennis te borgen.

Ad 22) Groen en Ecologie

Frequentie en aantal wordt niet gehaald vanwege onvoldoende aanbod van werkzaamheden.

Wat doen we om de kwaliteit te borgen?

Als aanvullende oplossing is in 2019 een externe collegiale toets uitgevoerd door een andere ODWH dan wel een extern adviesbureau.

2.2 Stand van zaken procescriteria en criteria voor inhoudelijke kwaliteit en prioriteiten

De procescriteria zijn gebaseerd op de dubbele beleidscyclus van de BIG-8. Een toets op de procescriteria is tevens een toets op de inhoudelijke kwaliteit en prioriteiten. In tabel 2 (volgende pagina) wordt beschreven welke oplossingen we kiezen om te zorgen dat we voldoen aan de kwaliteitscriteria.

Tabel 2: Procescriteria en criteria voor inhoudelijke kwaliteit en prioriteiten

	VV	T&H	toelichting
1. Rapportage en Evaluatie			
Verantwoording van prestaties, mensen en middelen			begroting, P&C
Probleem analyse VV (incl afhandelen meldingen)	1		Vergunningenplan ODWH
Probleem analyse T&H			Uitvoeringsbeleid T&H
Vergelijking en auditing			KPI's, werkplannen
2. Strategisch beleidskader			
Prioriteit en meetbare doelstellingen VV	1		Vergunningenplan ODWH
Prioriteit en meetbare doelstellingen T&H			Uitvoeringsbeleid T&H
3. Operationeel beleidskader			
Strategie en Basiswerkwijze			
Beleid RO t.a.v. VV			ligt bij gemeenten
Objectieve criteria beoordelen en beslissen VV	1		Vergunningenplan ODWH
Naleefstrategie T&H			Uitvoeringsbeleid T&H
Toezicht Strategie			Uitvoeringsbeleid T&H
Sanctiestrategie			Uitvoeringsbeleid T&H
Gedooogstrategie			Uitvoeringsbeleid T&H
4. Planning en controle			
Borging Personele en financiële middelen			Begroting ODWH
Uitvoeringsprogramma VV en T&H			Werkplannen
Organisatorische condities			Werkplannen
Kwaliteitsborging	2	2	
5. Voorbereiden			
Protocollen en Werkinstructies VV			zaakgericht werken
Protocollen en Werkinstructies T&H			zaakgericht werken
Protocollen voor communicatie, informatiebeheer			communicatie protocollen
Interne en externe afstemming			P&C cyclus (Burap/perrap)
6. Uitvoering			
Uitvoeringsondersteunende voorzieningen VV en T&H			Werkplannen
Monitoren			
Monitoring			P&C cyclus (burap/perrap)

Kleurcodes in tabel 2:

	voldoet aan de KC 2.1
	Acties gestart om te voldoen
	niet van toepassing
	Geen taak ODWH

Toelichting op Tabel 2: oplossingen voor procescriteria en inhoudelijke kwaliteit

Gele blokjes met cijfers

Niet alle elementen van dit criterium worden gehaald, met name het uitvoeren van interne audits op de interne procedures. De ODWH beschikte over een ISO-certificaat en een kwaliteitsmedewerker om de audits op de beschreven procedures uit te voeren. De ODWH werkt nu zaakgericht. Hiermee zijn de te volgen procedures vastgelegd in een digitale workflow. Een compleet zaakstelsel incl. de PDC en een daarbij behorende beheersorganisatie is in de toekomst voldoende om aan dit criterium te voldoen en dit wordt op dit moment ingericht. In 2019 is de implementatie ter hand genomen van een nieuw VTH-systeem waarin bovenstaande aspecten beter geborgd zijn. In 2020 wordt dit afgerond.

3. Achtergrondinformatie kwaliteitscriteria (Wie schrijft dit, tot nog toe nog rood?)

De kwaliteitscriteria bevatten criteria voor kritische massa, procescriteria en criteria voor inhoudelijke kwaliteit en prioriteiten. Deze worden hieronder beschreven: De kwaliteitscriteria bevatten criteria voor:

1. Kritische massa

Kritische massa criteria geven onder andere aan welke capaciteit, kennis en ervaring tenminste in een organisatie aanwezig moet zijn om de VTH-taken goed uit te voeren.

Op hoofdlijnen bestaat de kritische massa uit de onderstaande elementen.

- Deskundigheid
 - Minimale basisopleiding medewerkers.
 - Minimale jaren werkervaring nodig om zelfstandig de taak uit te kunnen voeren.
 - Minimale aanvullende kennis, in aanvulling op de opleidingen.
- Continuïteit
 - Minimale frequentie waarmee de taak zelfstandig uitgevoerd wordt.
 - Minimaal aantal medewerkers met omschreven deskundigheid en frequentie waarover een organisatie dient te beschikken.
 - Borging waar de taken uitgevoerd moeten worden (binnen overheid of uitbesteed).

2. Procescriteria

Voor de totstandkoming van producten zoals vergunningen, controles en handhavingsacties zijn diverse werkprocessen nodig. Transparantie en bestuurlijke vastlegging spelen daarin een belangrijke rol. De procescriteria samen leiden tot een sluitende cyclus en kwaliteitsborging. Daarbij is de "BIG-8" gehanteerd (beleidslevenscyclus).

3. Criteria voor inhoudelijke kwaliteit en prioriteiten

Deze criteria bepalen de minimale ondergrens binnen de werkprocessen. Het gaat bijvoorbeeld om criteria met betrekking tot de diepgang waarmee getoetst wordt, het gebruik van de landelijke sanctiestrategie en (landelijke) prioriteiten.

Bij het toetsen aan de Kwaliteitscriteria zijn er twee mogelijkheden om de kwaliteitseisen van de Wet VTH te borgen. De eerste is om te voldoen (comply). Hierbij is geen verdere actie nodig. De tweede mogelijkheid is dat een taak niet kan worden uitgevoerd zoals beschreven in de Kwaliteitscriteria 2.1. Bij de ODWH is een belangrijke oorzaak hiervan een te laag werkaanbod omdat er onvoldoende bedrijven in een bepaalde klasse in het werkgebied van de ODWH zijn. In de gevallen waarin niet wordt voldaan dient er gemotiveerd te worden aangegeven hoe toch het kwaliteitsniveau van de Wet VTH kan worden geborgd (explain). Bijvoorbeeld door het periodiek uitvoeren van collegiale toetsen op specifieke dossiers door externe partijen.

Gemotiveerd afwijken betekent overigens niet dat de kwaliteit van de uitgevoerde werkzaamheden onvoldoende is, maar het kwaliteitsniveau (met het bestaande personeelsbestand en werkaanbod) onvoldoende is gewaarborgd binnen de ODWH zelf. Door passende maatregelen te nemen (zoals samenwerking met andere diensten of inhuren van collegiale toets) wordt het kwaliteitsniveau toch gewaarborgd.

BIJLAGE F: CONTROLEVERKLARING

Accountants

Aan het bestuur van
Omgevingsdienst West-Holland
Schipholweg 128
2316 XD LEIDEN

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Scheveningseweg 80-82
Postbus 85745
2508 CK Den Haag

T: +31 (0)70 358 90 00
F: +31 (0)70 350 20 20

denhaag@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst West-Holland te Leiden gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst West-Holland op 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2019, uitgezonderd de gevolgen van de aangelegenheden beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking inzake rechtmatigheid' in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder gemeentelijke verordeningen, zoals opgenomen in het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019
2. het overzicht van baten en lasten over 2019;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. Bijlage A: Wet normering topinkomens;
5. Bijlage B: de SiSa-bijlage; en
6. Bijlage D: programmarekening naar taakvelden.

Accountants

De basis voor ons oordeel

De basis voor ons oordeel met beperking inzake de rechtmatigheid

Wij hebben de volgende onrechtmatigheden geconstateerd:

- in de jaarrekening zijn lasten verantwoord die, waar dit wel vereist was, niet volgens de Europese aanbestedingswet zijn aanbesteed. De omvang van deze rechtmatigheidsfout bedraagt € 298.000;
- in de jaarrekening is voor een bedrag van € 127.000 aan investeringen in materiële vaste activa verantwoord die niet waren opgenomen in de begroting. Voor deze investeringen is door het algemeen bestuur geen krediet beschikbaar gesteld waardoor sprake is het niet voldoen aan de eisen voor begrotingsrechtmatigheid.

De totale rechtmatigheidsfout van € 425.000 overschrijdt het in de paragraaf 'Materialiteit' genoemde percentage voor fouten.

De basis voor ons oordeel bij de jaarrekening

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst West-Holland, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 183.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2019. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de controletolerantie van € 9.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Accountants

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- voorwoord;
- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de verplichte paragrafen;
- bijlage C: toelichting eindafrekening, frictie en cao-lasten;
- bijlage E: rapportage kwaliteitscriteria 2.1; en
- sociaal jaarverslag 2019.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijkse bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het controleprotocol.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Accountants

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur, het Controleprotocol WNT 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's;
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Accountants

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 2 april 2020

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Was getekend,

R. Buitenhuis RA

SOCIAAL JAARVERSLAG 2019

7 SOCIAAL JAARVERSLAG 2019

Er is dit jaar voor gekozen de sociale jaarverslaggeving kort en puntsgewijs in te richten. Onder (1) treft u de cijfermatige weergave aan, onder (2) vindt u noemenswaardige ontwikkelingen op het gebied van personeel en organisatie in 2019.

1. Kengetallen medewerkers in 2019

Medewerkers en leeftijdsopbouw (dd 31 december 2019)

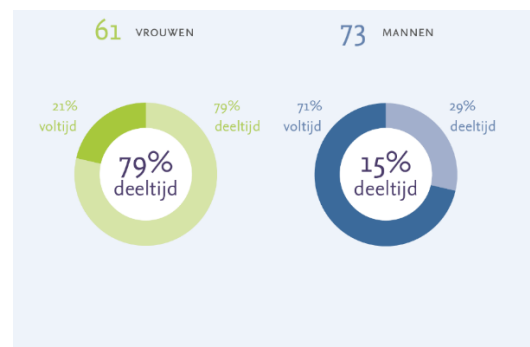
Totaal aantal medewerkers	: 134
Gemiddelde leeftijd personeel	: 51 jaar
Gemiddelde leeftijd mannen	: 52 jaar
Gemiddelde leeftijd vrouwen	: 49 jaar

Fulltime versus parttime

Van de 134 medewerkers werkten er 69 parttime en 65 fulltime.

80% van de vrouwelijke werknemers werkte parttime, tegenover 20% van de mannelijke werknemers.

Instroom – Doorstroom – Uitstroom

Instroom	: 17 medewerkers
Doorstroom	: 14 medewerkers
Uitstroom	: 6 medewerkers

Ouderschapsverlof

Aantal gebruikers ouderschapsverlof	: 2 medewerkers
-------------------------------------	-----------------

Stages

Aantal stages	: 4 stages
---------------	------------

2. Noemenswaardige ontwikkelingen op het gebied van personeel en organisatie in 2019

- Organisatieontwikkeling
In 2019 zijn de voorbereidingen voor het werken in een matrixorganisatie gestart. De veranderingen zijn erop gericht de werkwijze in de organisatie beter te laten aansluiten op wensen van de opdrachtgevers en eigenaren. Onderdeel van de aanpak was een dienstbrede uitrol van Management drives, waarbij teamleden elkaars krachten leerden kennen ten behoeve van een goede samenwerking.
- Strategisch personeelsplan
In 2019 heeft een initiërende schouw van het totale personeelsbestand van de dienst plaatsgevonden, om in kaart te brengen welke acties moeten worden ondernomen om ook in de toekomst ons werk goed te kunnen blijven uitvoeren. Diverse acties zijn al uitgevoerd en de schouw zal voortaan jaarlijks worden uitgevoerd.
- Personeelsverloop
Onder de instroom, doorstroom en uitstroomcijfers is te zien dat het aantrekken van de arbeidsmarkt heeft gezorgd voor uitstroom van medewerkers. Naast het opvangen van de uitstroom is instroom gerealiseerd aan de hand van de toegekende formatieuitbreidingsruimte. Doorontwikkeling van medewerkers heeft geleid tot doorstroming naar andere functies binnen de dienst, waarmee we medewerkers aan ons binden en kennis voor de toekomst behouden blijft.
- Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
Voor de invoering van de WNRA per 1 januari 2020 zijn in 2019 voorbereidingen getroffen om een soepele overgang te realiseren. Er is besluitvorming voorbereid rond de aansluiting bij de CAO Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties en er is een Personeelshandboek opgesteld, waarover in 2020 overeenstemming met Georganiseerd Overleg en de Ondernemingsraad wordt verwacht. Alle medewerkers van de dienst ontvangen begin 2020 een arbeidscontract.
- Nieuw functiehuis
In 2019 zijn de laatste stappen gezet om te komen tot een nieuw functiehuis voor de dienst. Voor alle bestaande functies is een technische omzetting gemaakt naar een functie in HR21, een generiek functiehuis dat voor gemeenten en andere overheden zoals omgevingsdiensten is opgesteld. Het systeem is transparant en consistent en biedt een goed basis voor het verder bouwen aan de organisatie. Vanwege de organisatieontwikkeling en verwachte wijzigingen in de toekomst staat er voor 2020 onderhoud aan het functiehuis gepland.
- Eed en belofte
In navolging op de vaststelling van de regeling ambtseed of belofte van de dienst hebben in 2019 alle medewerkers in loondienst de eed of belofte afgelegd ten overstaan van de directeur. Elk kwartaal vindt voortaan een officieel moment plaats, zodat ook alle nieuwe medewerkers zich committeren aan het op een integere wijze uitvoering geven aan hun functie.
- Ziekteverzuim
Het totale ziekteverzuim van 2019 bedroeg 5,8%, waarbij het bij 1,5% om kort verzuim ging en bij 4,3% om lang verzuim.

De dalende lijn die was ingezet in 2017 (4,3%) 2018 (3,9%), kon hierdoor niet worden voortgezet. De stijging is het gevolg van langdurige ziekte met als oorzaak niet werk gerelateerde klachten.

De ziekmeldingsfrequentie was 1,1. Dit is gelijk aan voorgaande jaren en laat zien dat het hogere verzuimcijfer gelegen is in langdurige ziekte.

- Ondernemingsraad
De ondernemingsraad telt zeven leden. Er is achtmaal overleg gevoerd, onder meer over de organisatieontwikkeling en de huisvesting van de dienst.

- Opleidingen
Het totale beschikbare opleidingsbudget voor 2019 was € 164.000,-. Hiervan is 90% gerealiseerd. Door het in huis organiseren van kosteloze kennisbijeenkomsten rond de Omgevingswet en het intern opleiden van medewerkers voor het nieuwe zaakstelsel zijn kosten bespaard, terwijl de opleidingsdoelen wel zijn behaald.

In het opleidingsplan ligt voor 2019 en 2020 de focus op de Omgevingswet, het nieuwe zaakstelsel en de organisatieontwikkeling.

- Jubilea
Collega's die wij mochten feliciteren met een jubileum bij onze organisatie: 12,5 jaar overheidsdienst: 4 medewerkers, 25 jaar overheidsdienst: 7 medewerkers.
- Feestcommissie
In 2019 werd door de Feestcommissie zevenmaal een evenement georganiseerd waarvoor alle medewerkers uitgenodigd waren.
Hoogtepunt was de personeelsmiddag- en avond op het strand van Noordwijk, die in het teken stond van onderlinge samenwerking en ontspanning.

Accountantsverslag

Omgevingsdienst West-Holland

Boekjaar 2019

Aan het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur
van de Omgevingsdienst West-Holland
Schipholweg 128
2316 XD Leiden

Den Haag, 2 april 2020

Geacht bestuur,

Hierbij bieden wij u ons accountantsverslag aan dat is opgesteld in het kader van de opdracht om de jaarrekening 2019 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst West-Holland (hierna: ODWH) te controleren. Dit accountantsverslag gaat in op de belangrijkste bevindingen uit de controle van de jaarrekening van ODWH.

In dit verslag lichten wij toe welke overwegingen plaats hebben gevonden bij de bepaling van de aard, het tijdstip van uitvoering en de diepgang van de werkzaamheden die zijn toegepast bij de uitvoering van de controle van de jaarrekening.

Wij hebben bij de jaarrekening over boekjaar 2019 een goedkeurende controleverklaring verstrekt ten aanzien van getrouwheid en een beperking ten aanzien van rechtmatigheid. De bevindingen in dit verslag doen dan ook geen afbreuk aan ons oordeel over de jaarrekening.

Wij hebben het accountantsverslag toegelicht en besproken met de directie en een afvaardiging van de ambtelijke organisatie.

Wij bedanken de medewerkers van de ODWH voor de open en constructieve samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en de totstandkoming van onze rapportage.

Tot het verstrekken van nadere toelichting zijn wij graag bereid.

Met vriendelijke groet,
Baker Tilly (Netherlands) N.V.

drs. R. Buitenhuis RA
Director Audit

Inhouds- opgave

Bestuurlijke samenvatting controle 2019	4
Belangrijkste bevindingen uit onze controle	7
Interne beheersing	14

Bijlagen

Bijlage A – SiSa-bijlage	19
Bijlage B – Reikwijdte van de controlewerkzaamheden	20
Bijlage C – Onafhankelijkheid	21
Bijlage D – Controleaanpak	22
Bijlage E – Detailbevindingen interne beheersing	23
Bijlage F – Actuele ontwikkelingen	25
Bijlage G – Controleverschillen	26

Bestuurlijke samenvatting controle 2019

Bestuurlijke samenvatting controle 2019

Conclusies jaarrekeningcontrole 2019

Kernpunt	Uitkomst
Goedkeurend oordeel ten aanzien van getrouwheid	Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de ODWH een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva per 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.
Oordeel met beperking ten aanzien van rechtmatigheid	Op basis van onze werkzaamheden is voor een bedrag aan € 425.000 aan onrechtmatige bestedingen geconstateerd. Deze onrechtmatigheden betreffen investeringen waarvoor geen krediet beschikbaar was en inkopen die onterecht niet Europees zijn aanbesteed. Het totaal van de geconstateerde onrechtmatigheden overschrijdt de materialiteitsgrens van 1%, maar blijft onder de 3%-grens. Op basis van deze geconstateerde afwijking zullen wij een controleverklaring met een beperking ten aanzien van de rechtmatigheid afgeven.
Geen bevindingen ten aanzien van de WNT-verantwoording	Wij hebben de WNT-verantwoording van de ODWH gecontroleerd met inachtneming van het controleprotocol WNT. Wij kunnen concluderen dat de opgenomen toelichting in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen. In onze controleverklaring is een specifieke alinea opgenomen ter benadrukking van aangelegenheden. Deze bepaling komt terug in alle controleverklaringen met betrekking tot de WNT 2019, omdat de cumulatiebepaling met betrekking tot beloning van topfunctionarissen door accountants niet controleerbaar is.
Geen bevindingen ten aanzien van de SiSa-bijlage	Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2019. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de opgenomen specifieke uitkeringen geen bevindingen geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.
Interne beheersing	Wij hebben de processen van interne beheersing in het kader van de verantwoording van de jaarrekening beoordeeld. Hieruit blijkt dat er met betrekking tot de processen inkoop & aanbesteding, de urenautorisatie en het betalingsproces effectieve maatregelen zijn, waarop wij kunnen steunen in het kader van de jaarrekeningcontrole. Een aantal maatregelen, zoals de autorisatie van de uren, dekken niet volledig het risico. Door het uitvoeren van aanvullende steekproeven en overige controlewerkzaamheden hebben wij voldoende zekerheid over de processen ten behoeve van de jaarrekeningcontrole gekregen.

Bestuurlijke samenvatting controle 2019

Conclusies jaarrekeningcontrole 2019

Kernpunt	Uitkomst
Normenkader	<p>In 2019 is de geactualiseerde nota planning & control 2020-2023 aangenomen. De financiële beheersverordening, de controleverordening die onderdeel zijn van het normen- en toetsingskader voldoen nog niet aan de huidige wet- en regelgeving</p> <p>Wij adviseren om een analyse uit te voeren op het normenkader en toetsingskader en op basis daarvan te beoordelen welke (interne) beleidsdocumenten, waaronder de financiële beheersverordening en de controleverordening, aangepast moeten worden. Dit is ook van belang in relatie tot de rechtmatigheidsmededeling die vanaf 2021 afgegeven moet worden door het bestuur.</p>
Automatiseringsomgeving	<p>Wij hebben de automatiseringsomgeving getoetst in het kader van de jaarrekeningcontrole. Hieruit blijkt dat de logische toegangsbeveiliging voldoet aan de daaraan te stellen eisen om op te kunnen steunen in het kader van de jaarrekeningcontrole.</p>
Financiële positie	<p>De algemene reserve (inclusief gerealiseerd resultaat) per ultimo boekjaar is € 704.310. Dit is circa 4% van de totale baten en ligt daarmee binnen de norm van maximaal 5% van de totale baten. Als er naar de verhouding ten opzichte van het weerstandsvermogen wordt gekeken dan blijkt dat de algemene reserve toereikend is om het benodigde weerstandsvermogen te dekken. De financiële positie is hiermee als toereikend aan te merken.</p>
Jaarverslag is opgesteld in overeenstemming met het BBV en bevat geen materiële inconsistenties met de jaarrekening	<p>Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is opgesteld en met de jaarrekening verenigbaar is en het jaarverslag in het licht van de tijdens het onderzoek van de jaarrekening verkregen kennis en begrip omtrent de Gemeenschappelijke Regeling en haar omgeving geen materiële onjuistheden bevat.</p> <p>Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.</p>

Belangrijkste bevindingen uit onze controle

Het oordeel bij uw jaarrekening

Een goedkeurende verklaring over getrouwheid en een beperking ten aanzien van de rechtmatigheid

De door ons geconstateerde ongecorrigeerde controleverschillen inzake getrouwheid blijven binnen de door u gestelde goedkeuringstoleranties. De geconstateerde afwijkingen ten aanzien van de rechtmatigheid zijn groter dan 1%, maar kleiner dan 3%. Dit heeft een verklaring met beperking als gevolg. Daarom geeft onze controleverklaring de volgende oordelen:

Getrouwheid	Goedkeurend
Rechtmatigheid	Beperking

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het BBV

De directie en het bestuur hebben in de jaarrekening 2019 de voorschriften van het BBV gevolgd. Dit betekent dat geen materiële alternatieve verwerkingswijzen zijn gehanteerd.

Daarnaast zijn naar onze mening de door directie en het bestuur gekozen waarderingsgrondslagen aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten en bijzondere transacties. Dit geldt tevens voor het tijdstip waarop die transacties hebben plaatsgevonden, de periode waarin zij zijn verantwoord en de desbetreffende toelichtingen in de jaarrekening.

De ODWH heeft gedurende 2019 geen vrijwillige wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van belangrijke verslaggevingsgrondslagen. De wijzigingen van verslaggevingsgrondslagen die het BBV met ingang van 2018 voorschrijft zijn door de Gemeenschappelijke Regeling opgevolgd.

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening

Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig de Wet op de gemeenschappelijke regelingen is opgesteld en verenigbaar is met de jaarrekening. Verder hebben wij vastgesteld dat de verplichte paragrafen zijn toegevoegd.

Gemaakte schattingen in de jaarrekening

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het bestuur belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het bestuur heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening beoordeeld. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen met de bijbehorende toelichting. Voor wat betreft de belangrijkste schattingen die ook in het voorgaande jaar relevant waren, is onze conclusie dat deze gebaseerd zijn op consistente uitgangspunten en veronderstellingen.

Gemaakte schatting	2019	2018
Waardering van uw materiële vaste activa	●	●
<i>Toelichting:</i> <i>Wij zijn van mening dat de schattingen met betrekking tot de materiële vaste activa een evenwichtig beeld geven van de waardering van uw materiële vaste activa.</i>		
Overlopende activa en passiva	●	●
<i>Toelichting:</i> <i>De gemaakte schattingen met betrekking tot de overlopende activa en passiva zijn evenwichtig. Wij hebben geen controleverschillen geconstateerd met betrekking tot deze posten.</i>		
Nauwkeurigheid en volledigheid van de voorzieningen	●	●
<i>Toelichting:</i> <i>Wij kunnen ons vinden in de gemaakte schattingen ten aanzien van de nauwkeurigheid en de waardering van de voorzieningen. Wij hebben geen controleverschillen geconstateerd met betrekking tot deze post.</i>		

Legenda status:

- = evenwichtig
- = optimistisch
- = voorzichtig
- = controleverschil

De financiële positie van de ODWH

Resultaat nader besproken

Het gerealiseerd resultaat over het jaar 2019 bedraagt € 29.327 voordelig ten opzichte van het een begroot resultaat van nihil. Hieronder hebben wij de verschillen tussen de gewijzigde begroting en realisatie weergegeven.

Tabel resultaat 2019 ten opzichte van de gewijzigde begroting (x € 1.000)

	Gewijzigde begroting	Jaarrekening	Verschil
Totale lasten	-17.342	-18.108	-766
Totale baten	17.356	18.151	795
Totaal saldo van baten en lasten	14	43	29
Mutatie in de reserves	-14	-14	0
Gerealiseerd resultaat	-	29	29

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting zijn uitgebreid toegelicht in de paragraaf 5.5 van de jaarrekening. De belangrijkste en meest opvallende posten welke leiden tot het gerealiseerde resultaat zijn hiernaast weergegeven.

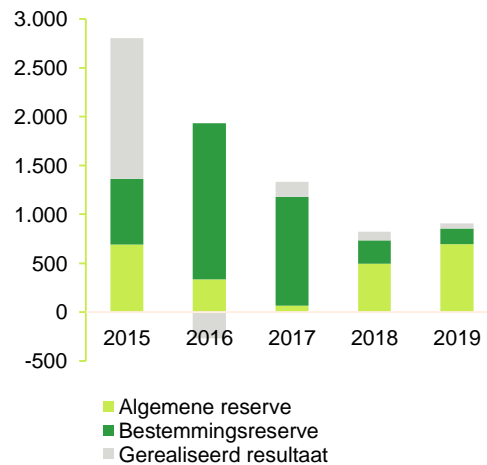
Afwijking (x € 1.000)	Voordelig	Nadelig
1. Inhuur vacatie/ziekte	-	865
2. Salaris	-	648
3. Lagere kosten goederen en diensten	898	-
4. Hogere bijdrage deelnemers	113	-
5. Hogere subsidiebatens	238	-
6. Overige	293	-
Totaal	1.542	1.513
Rekeningresultaat	29	

De financiële positie van de ODWH

Het eigen vermogen van uw Gemeenschappelijke Regeling daalt

Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per 31 december 2019 volgens de jaarrekening € 0,9 miljoen en heeft zich de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld:

Grafiek ontwikkeling eigen vermogen (x € 1.000)

Van de totale reserves ter hoogte van € 864.310 is € 704.310 opgenomen als algemene reserve. Het saldo van deze reserve is ten opzichte van voorgaand jaar gestegen met € 123.327, zijnde de toevoeging vanuit de bestemmingsreserve ad € 94.000 en het resultaat van het boekjaar 2019 ad € 29.327.

De grafiek van de ontwikkeling van het totale eigen vermogen laat over de langere termijn een dalende trend zien. De algemene reserve stijgt, door de toevoeging van resultaten, sinds 2017. In 2018 en 2019 zijn het belangrijkste deel van de frictiekosten uit de bestemmingsreserve aangewend door het opnemen van een voorziening voor de leegstand van een gedeelte van de huisvesting.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In het jaarverslag is onder andere de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing opgenomen, welke informatie bevat over de weerstandscapaciteit, de risico's en het beleid dat hieromtrent gedurende 2019 is gevoerd.

De door de ODWH berekende beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt, inclusief het voorstel tot resultaatbestemming € 704.000 (2018: € 581.000). Er is dus sprake van een stijging van de beschikbare weerstandscapaciteit in 2019 ten opzichte van 2018. Dit vloeit onder andere voort uit de reorganisatiemaatregelen die, in samenwerking met de deelnemende gemeenten, zijn genomen.

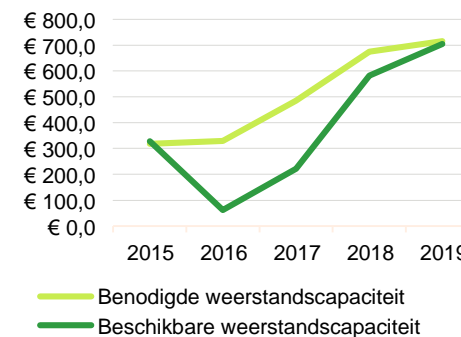
De ODWH heeft op basis van een risico-inventarisatie berekend wat de benodigde weerstandscapaciteit is. Hieruit volgt een gekwantificeerd bedrag aan benodigde weerstandscapaciteit van € 446.000 (2018: € 675.000).

De grootste door de ODWH geïdentificeerde risico's zijn:

- hogere frictiekosten (€ 51.000);
- risico te laag weerstandsvermogen (€ 300.000), hetgeen betrekking heeft op het naar voren halen van kosten als gevolg van de verhuizing.

Ten opzichte van voorgaand jaar is sprake van een daling van de gekwantificeerde risico's met € 229.000.

Grafiek weerstandscapaciteit (in € 1.000)

Rechtmatigheid

Europese aanbestedingsrichtlijnen

In het kader van de rechtmatigheid van de jaarrekening 2019 is een controle uitgevoerd op de naleving van de (Europese) aanbestedingsrichtlijnen. Uit onze controle op de rechtmatigheid van de inkoop blijkt dat voor enkele inkooptrajecten met een inkoopwaarde van in totaal € 298.000 niet de juiste procedure is gevolgd. Op basis van onze controle komt naar voren dat deze inkoop Europees aanbesteed hadden moeten worden. Wij hebben dit bedrag als rechtmatigheidsfout aangemerkt en opgenomen in de foutenevaluatie.

Eén van de contracten waar de onrechtmatigheid is geconstateerd is in 2019 Europees aanbesteed. Het andere contract is per 31 december 2019 afgelopen en wordt niet gecontinueerd in 2020. Als gevolg daarvan zullen deze onrechtmatigheden in 2020 verdwijnen.

Wij adviseren het bestuur om de interne beheersing op de aanbestedingen aan te scherpen. Dit kan door bijvoorbeeld aan de voorkant van het proces vast te leggen op basis van welke argumentatie / aanbestedingswetgeving er is gekozen voor de aanbestedingsprocedure.

Begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2010, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door de algemeen bestuur zelf nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet.

Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan de algemeen bestuur, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan de algemeen bestuur van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van het algemeen bestuur.

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota 2018 van de Commissie BBV.

In de kadernota is opgenomen dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Deze kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen per programma.

In de toelichting op de staat van baten en lasten is door het bestuur een analyse van de overschrijdingen opgenomen. De overschrijdingen zijn toereikend toegelicht en passen binnen het bestaande beleid of worden gecompenseerd door hogere baten binnen het programma. Het bestuur stelt uw algemeen bestuur voor genoemde overschrijdingen te autoriseren in het kader van de vaststelling van de jaarrekening 2019. Vooruitlopend hierop zijn wij hiervan reeds uitgegaan bij het vormen van ons oordeel over de (begrotings)rechtmatigheid.

Wij constateren dat de overschrijdingen op lastenniveau volledig worden gecompenseerd door baten, daarmee is er geen sprake van overschrijdingen ten opzichte van de gewijzigde begroting

Rechtmatigheid

Kredieten

Wij zijn nagegaan of de investeringen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door de algemeen bestuur geautoriseerde kredieten. Wij constateren dat er in de begroting 2019 geen rekening is gehouden met investeringen.

In totaal is € 127.000 besteed aan investeringen in de materiële vaste activa. De investeringen gelden, door het ontbreken van een krediet, als onrechtmatig. De overschrijding is in de jaarrekening verantwoord, waardoor het bestuur hier achteraf zijn goedkeuring aan kan geven.

Deze overschrijdingen zijn door het algemeen bestuur niet geaccordeerd, derhalve hebben wij de overschrijdingen meegewogen in ons oordeel. We adviseren de directie om het algemeen bestuur in een eerder stadium te informeren over aanstaande kredietoverschrijdingen en een gewijzigd kredietvoorstel te laten behandelen in het algemeen bestuur.

Normenkader

In 2019 is de geactualiseerde Nota planning & control 2020-2023 door het algemeen bestuur vastgesteld. Hiermee wordt de huidige (verlengde) nota planning & control 2014-2017 vervangen. Naast de Nota planning & control is ook de financiële beheersverordening en de controleverordening van belang voor de inrichting van de interne beheersing en de communicatie over financiële beheersing met het bestuur.

De huidige laatst gewijzigde versie komt uit 2007. Deze verouderde versie voldoet niet meer aan de huidige wettelijke richtlijnen.

Wij adviseren om een analyse uit te voeren op het normenkader en toetsingskader en op basis daarvan te beoordelen welke (interne) beleidsdocumenten, waaronder de financiële beheersverordening en de controleverordening, aangepast moeten worden. Dit is ook van belang in relatie tot de rechtmatigheidsmededeling die vanaf 2021 afgegeven moet worden door het bestuur.

Op pagina 25 is meer informatie opgenomen over de laatste ontwikkelingen in de rechtmatigheidsmededeling.

Niet financiële beheersingshandelingen

Handelingen en beslissingen van niet-financiële aard vallen buiten de scope van de rechtmatigheidscontrole door de accountant. De accountant toetst deze handelingen en beslissingen niet inhoudelijk door gegevensgericht onderzoek. Volstaan wordt in dit kader met het beoordelen van het interne systeem van risicoafwegingen. Binnen dit systeem moeten voorwaarden zijn geschapen om risico's goed te kunnen beoordelen en in de tijd te kunnen volgen.

Wij hebben ons een beeld gevormd over de wijze van totstandkoming van de inventarisatie van de risico's en de getrouwe weergave van de hieruit mogelijk voortvloeiende financiële gevolgen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van het jaarverslag.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Uw Gemeenschappelijke Regeling heeft de toets op het misbruik en oneigenlijk gebruik neergelegd in interne controleplannen. De uitkomst van deze toets heeft niet geleid tot bevindingen die invloed hebben op de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties.

SiSa-bijlage en WNT

SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2019. De hierbij geconstateerde fouten en onzekerheden dienen op grond van het Bado in het verslag van bevindingen te worden opgenomen indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden:

- € 12.500 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is;
- 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is;
- € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

De SiSa-bijlage dient door uw Gemeenschappelijke Regeling samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage.

In bijlage A bij dit rapport zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. U kunt deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.

WNT verantwoording

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingevoerd. Op basis van deze wet is de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector in dienstverband en bij ontslag wettelijk gemaximeerd.

Voor de bezoldiging van topfunctionarissen geldt naast de maximering een publicatieverplichting in de jaarrekening. Dit geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen, indien zij de maximale bedragen van topfunctionarissen overschrijden.

In het kader van de jaarrekening 2019 heeft u een analyse uitgevoerd van de topfunctionarissen binnen uw organisatie. Tevens heeft u vastgesteld of er functionarissen zijn die een hogere bezoldiging dan de gestelde maxima kennen. Deze informatie heeft u opgenomen in de toelichting op de jaarrekening. Wij hebben de juistheid en volledigheid van deze toelichting gecontroleerd en hebben vastgesteld dat de toelichting voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

De naleving van de anticumulatiebepaling maakt geen onderdeel meer uit van de controle van de accountant. De WNT-toezichthouders kunnen hier wel zelfstandig onderzoek naar doen en zo nodig handhavend optreden. Om die reden hebben alle accountants hiervoor een paragraaf ter benadrukking van aangelegenheden in de controleverklaring opgenomen. Dit hebben wij daarom ook bij de ODWH gedaan.

Interne beheersing

Interne beheersing

Algemeen

Bij de planning en uitvoering van de controle van de jaarrekening 2019 van uw Gemeenschappelijke Regeling hebben wij de interne beheersmaatregelen, welke onderdeel uitmaken van de administratieve organisatie van uw gemeenschappelijke regeling, in onze overwegingen betrokken. Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van interne beheersmaatregelen onderzocht, voor zover wij dit in het kader van de jaarrekening noodzakelijk achten en niet met het doel om een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing te geven.

Wij hebben geen onderzoek naar de effectiviteit van de interne beheersing verricht, anders dan dat relevant is voor onze jaarrekeningcontrole.

Automatisering

Onze controle was niet primair gericht op het doen van een uitspraak omtrent de continuïteit en betrouwbaarheid van (delen van) de geautomatiseerde gegevensverwerking en wij hebben daartoe ook geen opdracht van het management ontvangen. De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht. Andere bevindingen met betrekking tot de IT zijn opgenomen bij de bevindingen van de interim-controle.

Fraude en naleving wet- en regelgeving

Zowel de het bestuur en de directie is primair verantwoordelijk voor het voorkomen en ontdekken van fraude en voor de naleving van wet- en regelgeving. Het is van belang dat de directie, onder toezicht van de algemeen bestuur, sterk de nadruk legt op het voorkomen van fraude, waardoor de gelegenheden tot het plegen van fraude kunnen afnemen, alsmede op het ontmoedigen daarvan, waardoor personen ervan kunnen worden weerhouden om fraude te plegen omwille van de waarschijnlijkheid dat die wordt ontdekt en bestraft.

Wij hebben de volgende frauderisico's bij uw Gemeenschappelijke Regeling onderkend:

Gesignaleerde frauderisico's	Beheersingsmaatregelen	Systeem- en gegevensgerichte werkzaamheden
Doorbreking van de beheersmaatregelen door het management bij de totstandkoming van de significante schattingsposten in de jaarrekening van de ODWH	Interne review van de uitgangspunten en aannames van schattingsposten in de jaarrekening door de diverse control lagen binnen de gemeente.	Detailcontrole van de aannames en uitgangspunten ten aanzien van de significante schattingsposten in de jaarrekening van de ODWH
Onrechtmatige betalingen	Interne functiescheiding tussen uitvoeren en controleren van de betalingen.	De interne beheersingsmaatregelen omtrent de betalingen zijn getoetst op effectiviteit.

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing. Onze controle is uitgevoerd met een hoge maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraude hebben ontdekt.

Interne beheersing

Bevindingen interim-controle

Als onderdeel van deze interim-controle 2019 hebben wij de relevante processen met betrekking tot de werkorganisatie in kaart gebracht. Onze relevante bevindingen over deze processen delen wij met u middels deze managementletter.

Wij wijzen u erop dat een managementletter van nature kritisch van aard is, omdat deze zich richt op te verbeteren aspecten binnen uw organisatie.

Deze managementletter is gebaseerd op de interim-werkzaamheden voor het onderzoek van de jaarrekening 2019. Dit onderzoek heeft zich niet verder uitgestrekt dan dat noodzakelijk is om tot een oordeel te komen over de jaarrekening 2019. Het onderzoek is dus niet primair gericht op het signaleren van alle aandachtspunten in de administratieve organisatie en interne beheersing. Hieronder vallen ook die procedures die zijn gericht op de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde informatiesystemen. Verder is onze jaarrekeningcontrole niet specifiek gericht op het ontdekken van mogelijke onregelmatigheden waaronder fraudes. Als wij een specifiek onderzoek hadden ingesteld, dan hadden wij mogelijk aanvullende zaken gevonden die wij zouden hebben gerapporteerd.

In het overzicht hiernaast zijn de bevindingen per proces opgenomen, met daarin tevens de impact voor de jaarrekeningcontrole.

Een overzicht met de detailbevindingen is opgenomen in bijlage E bij dit accountantsverslag.

Proces	Bevindingen	Uitgevoerde controlewerkzaamheden / conclusie
Inkoop & aanbesteding	- Er zijn onrechtmatige contracten geconstateerd in de spend-analyse	- Op basis van de uitgevoerde spend-analyse is EUR 298.000 aan rechtmatigheidsfouten geconstateerd.
Opbrengsten	- De controle op de urenregistratie door de afdelingshoofden gebeurt per kwartaal is daarmee relatief hoog over. Er kan meer zekerheid worden ontleend door een meer periodieke controle op de urenregistratie.	- Door het uitvoeren van analyses op uren, in combinatie met de (relatief) beperkte afhankelijkheid van urenverantwoording op bijdragen van deelnemende gemeenten is toereikende zekerheid verkregen over de opbrengsten.
Betalingen	- Bij het invoeren van de betalingen in de bankapplicatie is het mogelijk om tussentijds het XML-bestand te wijzigen.	- Bij de controle in de bankapplicatie wordt het controlegetal in de bank vergeleken met die uit de financiële administratie. Op basis hiervan blijkt of er wijzigingen hebben plaatsgevonden. Dit gebeurt echter (nog) niet zichtbaar.

Interne beheersing

Naleving wet- en regelgeving en overige

Wij informeren het algemeen bestuur over illegale handelingen waarbij het hoger kader is betrokken en over fraude en illegale handelingen (of deze nu door het hoger kader of door andere werknemers zijn veroorzaakt) die een onjuistheid van materieel belang in de jaarrekening tot gevolg hebben. Gedurende de controle zijn geen significante punten signaleerd ten aanzien van feitelijke of vermoedelijke niet-nakoming van wet- en regelgeving, voor zover deze van belang worden geacht voor de mate waarin de algemeen bestuur in staat is haar taken te vervullen.

Corruptie en omkopingsrisico's

Uw Gemeenschappelijke Regeling maakt onderdeel uit van de overheidssector waarin corruptie vaker dan bij andere sectoren voorkomt. Dit komt onder andere omdat veel transacties met een relatief grote omvang plaatsvinden, de transparantie over marktprijzen niet in alle gevallen voldoende is om te beoordelen en frequent zaken gedaan wordt met andere corruptiegevoelige sectoren (vastgoed, constructie, infrastructuur et cetera). Hierdoor hebben wij dit als aandachtspunt in onze controle meegenomen.

Corruptie is een wereldwijd probleem waarbij het uw verantwoordelijkheid is om corruptie binnen uw Gemeenschappelijke Regeling te voorkomen. Onze beroepsregels zijn in de praktijkhandreiking "Corruptie, werkzaamheden van de accountant" verder aangescherpt, hetgeen tot aanvullende werkzaamheden heeft geleid.

Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht om eventuele effecten van dit risico ten behoeve van onze controle van de jaarrekening te mitigeren:

- Detailcontrole op de inkoop en aanbestedingen om vast te stellen dat alle inkoop conform de geldende Europese aanbestedingsregels en de Aanbestedingswet 2012 zijn aanbesteed.
- Door middel van een steekproef vaststellen of voor alle inkoop welke in rekening zijn gebracht aan de Gemeenschappelijke Regeling ook een prestatie is geleverd door de tegenpartij.

Uit bovenstaande werkzaamheden zijn geen bevindingen voortgekomen.

A black and white close-up photograph of a pine cone, showing the intricate texture of the scales and the fine needles radiating from the base. The pine cone is positioned on the left side of the frame, with the needles extending towards the right.

Bijlagen

Bijlage A – SiSa-bijlage

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2019 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw Gemeenschappelijke Regeling samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2020 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
E3	Subsidie sanering verkeerslawaaï	-	-	nvt

Strekking controleverklaring rechtmatigheid:	Beperking
Strekking controleverklaring getrouwheid:	Goedkeurend

Bijlage B – Reikwijdte van de controlewerkzaamheden

Op grond van het Bado stelt het algemeen bestuur de goedkeuringstolerantie vast, die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren. Bij de jaarrekening is het normenkader ter kennisname ingebracht, ten aanzien van toleranties zijn geen wijzigingen aangebracht.

Op grond van de jaarrekening 2019 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 182.000 (1% van de lasten) en voor onzekerheden € 548.000 (3% van de lasten). Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, kan een goedkeurende controleverklaring afgegeven worden.

Deze goedkeuringstolerantie is een kwantitatief criterium. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen.

Het rapporteringsbedrag, de maatstaf die geldt voor het rapporteren van fouten en onzekerheden, is bepaald op € 9.100.

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	$\leq 1\%$	$> 1 < 3\%$	-	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (% lasten)	$\leq 3\%$	$> 3 < 10\%$	$\geq 10\%$	-

Verantwoordelijkheid

Conform de aan ons verleende opdracht hebben wij de jaarrekening 2019 van ODWH gecontroleerd. Het is de verantwoordelijkheid van het algemeen bestuur om de jaarrekening op te maken in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel te geven over de jaarrekening, als bedoeld in artikel 213, tweede lid, van de Gemeentewet.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het normenkader en het controleprotocol Wet normering topinkomens 2019 vallen. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Bevestiging bij de jaarrekening

Wij hebben het algemeen bestuur gevraagd om een bevestiging bij de jaarrekening. Er zijn geen aanvullende bevestigingen toegevoegd aan de bevestiging bij de jaarrekening op grond van de specifieke situatie van de ODWH.

Bijlage C – Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van ODWH

De onafhankelijkheid van de accountant behoort tot het fundament van zijn beroep. In de maatschappelijke discussie over kwaliteitsverbetering van de controle speelt de onafhankelijkheid van accountants een belangrijke rol. Vanaf 1 januari 2014 is op alle assuranceopdrachten onder Nederlands recht de Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) van toepassing. Een aantal belangrijke punten uit de ViO, die wij hieronder hebben opgenomen betreffen:

- langdurige betrokkenheid
- samenloop van dienstverlening
- geschenken en giften

Een strikte scheiding tussen controle- en adviesdiensten was al van kracht voor OOB's (organisaties van openbaar belang) vanaf 1 januari 2014 en kantoorroulatie is verplicht voor financiële jaren van OOB's vanaf 2016. Daarnaast kent de Europese verordening vanaf controlejaar 2016 striktere onafhankelijkheidseisen, maar ook nadere bevestigingen over onafhankelijkheid ter communicatie aan interne toezichthouders.

Op 17 juni 2016 is een gewijzigde ViO van kracht geworden vanwege de implementatie van Verordening (EU) nr. 537/2014 van het Europees Parlement en het algemeen bestuur van 16 april 2014 betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang.

Wij bevestigingen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de ODWH in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit het afgelopen jaar niet is aangetast.

Langdurige betrokkenheid

Om alle schijn van afhankelijkheid te vermijden, kunnen de externe accountant en (senior) managers in het team maximaal zeven achtereenvolgende jaren in het team actief zijn. Daarna zullen zij intern roteren. Onze betrokkenheid in jaren laat het volgende beeld zien:

- Director betrokken als verantwoordelijk accountant sinds de controle van de jaarrekening 2018.
- Senior Manager betrokken als manager sinds de controle van de jaarrekening 2016.

Samenloop van dienstverlening

Ten aanzien van OOB's is de combinatie van wettelijke controles en overige dienstverlening volledig verboden, met uitzondering van met name genoemde overige assurediensten. Voor niet-OOB's, zoals ODWH, is bepaald dat samenloop is geoorloofd als de non-assurancedienst niet van materiële invloed is op het assuranceobject. Als er wel materiële invloed is geldt in beginsel een verbod, behalve wanneer de non-assurancedienst niet:

- subjectief of niet-routinematig is of;
- een verwerkingswijze in het assuranceobject ten gevolge heeft waarvan het assuranceteam twijfelt of deze verwerkingswijze passend is; of
- leidt tot een bedreiging uit hoofde van belangenbehartiging.

Wij bevestigen u dat onze non-assurancediensten voldoen aan bovengenoemde criteria.

Geschenken en giften

Zoals met u is overeengekomen, informeren wij u hierbij over de door ons ontvangen respectievelijk verstrekte geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid boven € 100. Wij bevestigen u dat dergelijke geschenken niet door ons verstrekt zijn dan wel ontvangen.

Bijlage D – Controleaanpak

Controleaanpak en uitvoering

Wij voeren onze controle uit met een mix van systeem- en gegevensgerichte werkzaamheden en een mix van vaste teamleden en ingeschakelde experts. Daarnaast beschikken wij als organisatie over verschillende kwaliteitsborgingsmaatregelen. Dit geheel tezamen leidt tot een kwalitatief goede controle. In ons controleplan en dit verslag is voor elk bijzonder aandachtsgebied in onze controle terug te lezen wat de kernpunten in onze controle zijn geweest die hebben bijgedragen aan de kwaliteit in onze controle. Daarnaast gaan wij in de volgende paragrafen van deze bijlage nog nader in op de samenwerking met de andere accountants en de ingeschakelde experts.

Onze controleaanpak is onder andere gericht op het in kaart brengen van de voor de jaarrekening van belang zijnde risico's. Op basis van onze gesprekken met het management over de belangrijke financiële en operationele ontwikkelingen is een aantal punten met een verhoogd risico voor de jaarrekening 2019 onderkend:

- schattingen en toelichtingen in de jaarrekening;
- aanbestedingen;
- WNT-bijlage.

Inschakeling van externe deskundigen

Wij hebben in het kader van onze controle geen gebruik gemaakt van de werkzaamheden van externe deskundigen.

Significante uitdagingen/moeilijkheden tijdens de controle

Er zijn geen significante uitdagingen/moeilijkheden geweest tijdens de controle.

Significante schattingsposten

De belangrijkste schattingsposten binnen de jaarrekening van ODWH betreffen:

- waardering van uw materiële vaste activa;
- vorderingen op handelsdebiteuren;
- waardering van de (reorganisatie)voorziening.

De directie is verantwoordelijk voor het maken van schattingen bij het opmaken van de jaarrekening. Als accountant van de gemeenschappelijke regeling beoordelen wij deze door het bestuur gemaakte schattingen. Op basis van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden concluderen wij dat de gemaakte schattingen door de directie aanvaardbaar zijn.

Bijlage E – Detailbevindingen interne beheersing

Status en prioriteit	Onderwerp	Bevinding, risico	Aanbeveling
2018.1 Status: ☒ Prioriteit: Hoog	Betalingen: Geen functiescheiding in betaalproces	Bevinding: Wij hebben geconstateerd dat de medewerker financiën zowel de registrerende (opstellen betaalbatch) als de controlerende (controleren betalingen) rol heeft in het betaalproces. Hierdoor is er geen sprake van toereikende functiescheiding. Er is geen interne controle achteraf op de juiste verwerking van betalingen. Risico: Betalingen zijn mogelijk onrechtmatig en/of onjuist doordat deze niet toereikend zijn gecontroleerd.	Follow up: De controle op het betaalvoorstel gebeurt nu (hardcopy) door een medewerker (adviseur planning & control) die niet betrokken is binnen het betaalproces, waardoor de functie tussen het opstellen en het controleren van betalingen gewaarborgd is.
2018.2 Status: ☒ Prioriteit: Hoog	Betalingen: Geen toereikende functiescheiding bij mutatie crediteuren stamgegevens	Bevinding: Wij hebben geconstateerd dat de financieel medewerker, welke betrokken is bij het betaalproces, ook mutaties van crediteuren stamgegevens kan uitvoeren. In 2018 zijn de rechten gedurende een periode van het jaar aangepast. Dit is echter in de loop van 2018 weer gewijzigd, waardoor de wijziging niet effectief is. Risico: Betalingen zijn mogelijk onrechtmatig en/of onjuist doordat deze niet toereikend zijn gecontroleerd.	Follow up: In AFAS is een workflow aangemaakt, waaruit blijkt dat wijzigingen in crediteurenstamgegevens geautoriseerd dienen te worden door een andere bevoegde functionaris. Daarmee is de functiescheiding tussen het aanpassen van crediteurenstamgegevens en het goedkeuren daarvan gewaarborgd.
2018.3 Status: ☒ Prioriteit: Hoog	Opbrengsten: Geen toereikende autorisatie op geregistreerde uren	Bevinding: De uren in de urenadministratie worden niet gecontroleerd door een tweede medewerker. Risico: Het risico bestaat dat uren op een verkeerd project worden geboekt waardoor de opbrengsten onjuist worden verantwoord.	Follow up: Per kwartaal worden alle geschreven uren van de medewerkers voorgelegd aan de afdelingshoofden, welke de uren dienen te autoriseren. De uren worden hierdoor niet alleen door de applicatiebeheerder gecontroleerd op juistheid/volledigheid ten opzichte van de contracturen. Aanbeveling: Wij adviseren u om te beoordelen in hoeverre de controle op uren voldoende diepgang heeft om sturing te geven aan de organisatie. Indien autorisatie door afdelingshoofden op de weekstaten in AFAS zou plaatsvinden dan geeft dit meer diepgaande inzicht en mogelijkheden om bij te sturen.

Bijlage E – Detailbevindingen interne beheersing

Status en prioriteit	Onderwerp	Bevinding, risico	Aanbeveling
2018.4 Status: Prioriteit: Hoog	IT: Logische toegangsbeveiliging netwerk niet toereikend ingericht	Bevinding: In de IT-audit hebben we de volgende bevindingen gedaan in relatie tot de logische toegangsbeveiliging op de Netwerkomgeving geconstateerd dat 136 van de 387 accounts hoeven niet te voldoen aan de interne regels omtrent logische toegangsbeveiliging. Vier van deze accounts heeft ook toegang tot de financiële applicatie AFAS. Slechts een beperkt deel van deze accounts(12) wordt gebruikt door de externe dienstverlener die het beheer van het netwerk uitvoert. Risico: Het risico bestaat de ongeautoriseerde toegang tot het netwerk en de financiële applicatie leidt tot misbruik.	Follow up: Wij hebben vastgesteld dat de voor de relevante medewerkers er wordt voldaan aan de daaraan te stellen eisen omtrent logische toegangsbeveiliging. Er zijn twee medewerkers, waarbij het wachtwoordbeleid niet effectief. Zij hebben echter geen rol van betekenis in de relevante processen voor de jaarrekeningcontrole. Daarnaast zijn de administrator rechten beperkt tot de IT-afdeling, waarbij de wijzigingen gelogd worden. Op deze wijze zijn handelingen herleidbaar naar de betreffende individuen.
2019.1 Status: Prioriteit: Hoog	Betalingen: Mogelijkheid aanpassen betaalvoorstel	Bevinding: Wij hebben vastgesteld dat het mogelijk is om wijzigingen door te voeren in het XML-bestand van het (gecontroleerde) betaalvoorstel uit AFAS, voordat deze wordt ingelezen in de bankapplicatie. In de bankapplicatie verschijnt vervolgens geen melding dat er gegevens, zoals bankrekeningnummers, zijn gewijzigd ten opzichte van het originele bestand. Risico: Betalingen zijn mogelijk onrechtmatig en/of onjuist doordat deze niet toereikend zijn gecontroleerd.	Aanbeveling: Wij adviseren u om zichtbaar het controlegetal (hashtotal) op de opdrachtbrief uit AFAS te controleren met het controlegetal, zoals deze in de bank is weergegeven. Wanneer dit aansluit zijn er geen wijzigingen doorgevoerd ten opzichte van het gecontroleerde betaalvoorstel. Reactie management: Tijdens de controle van de betaling in de bankapplicatie wordt het controlegetal vergeleken met de opdrachtbrief uit AFAS. Dit vindt momenteel niet zichtbaar plaats. Er wordt gekeken naar een manier om dit digitaal (in het pdf-bestand) zichtbaar vast te leggen.

Bijlage F – Rechtmatigheidsmededeling

Rechtmatigheidsverantwoording met ingang van boekjaar 2021

Met ingang van boekjaar 2021 dient het bestuur van de gemeenschappelijke regeling zelf verantwoording af te leggen over het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, dat wil zeggen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen.

Deze verantwoording gaat onderdeel uitmaken van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling en als zodanig object van onderzoek worden voor de accountant in zijn opdracht om een getrouwheidsoordeel bij de jaarrekening af te geven. Het algemeen bestuur dient de materialiteits- en rapporteringsgrens te bepalen, mogelijk wel binnen een bepaalde wettelijke bandbreedte.

De aanstaande wetwijziging veroorzaakt dat de bewijslast om aan te tonen dat de gemeenschappelijke regeling primair in control is op gebied van financiële rechtmatigheid en getrouwheid wordt verlegd van de accountant naar het dagelijks bestuur. De intentie is dat de accountant hierbij als vierde lijn gaat functioneren. In onze optiek kan dit alleen worden bereikt als uw zelfcontrolerend vermogen in de 1ste, 2de en 3de-lijn binnen uw mogelijkheden en ambitieniveau optimaal is, waardoor wij alleen in de noodzakelijke processen en transacties hoeven te “spitten”. Waar de 2de en 3de lijncontrole goed is ingericht zullen wij in hogere mate steunen op uw deelwaarnemingen maar altijd in beperkte omvang zelfstandig werkzaamheden blijven uitvoeren. U mag van uw accountant verwachten dat hij zelfstandig een oordeel blijft vormen over de beheersing van de organisatie. Voor gebieden die minder belicht worden, zullen wij uitgebreidere werkzaamheden uitvoeren.

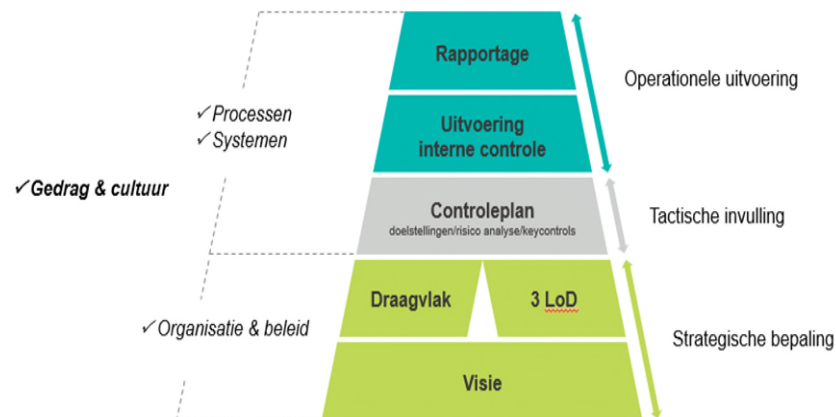
Om voorbereid te zijn op deze wetwijziging adviseren wij u om een kritische analyse uit te voeren op de huidige stand van zaken binnen uw gemeenschappelijke regeling. Allereerst is het van belang om terug te blikken, en na te gaan in hoeverre uw organisatie in de afgelopen jaren gesteund heeft op de werkzaamheden van de accountant of was het oordeel van de accountant een bevestiging van hetgeen reeds gecommuniceerd was door de 3de lijn (VIC: Verbijzonderde Interne Controle). Afhankelijk van de uitkomsten van deze analyse, dient u ambitie gericht op de wetwijziging te gaan bijstellen. Wij raden u aan om deze ambitie officieel vast te stellen, waarmee verankering in de organisatie wordt geborgd. In deze visie dient een beeld te worden geschetst hoe u de organisatie wenst te beheersen/ controleren. De visie dient een leidraad te bevatten voor de organisatie om te waarborgen en zichtbaar te maken dat binnen de gemeenschappelijke regeling getrouw en rechtmatig wordt gehandeld.

Op basis van het gewenste ambitie niveau in de visie dient te worden bepaald of de randvoorwaarden voor realisatie van deze visie toereikend zijn binnen uw gemeenschappelijke regeling en wat dit eventueel betekent voor de huidige inrichting van de 1ste, 2de en 3de lijnscontrole, de positionering van de 3de lijn (VIC). Ten aanzien van de positionering van de VIC is het belangrijk dat zij de positie krijgen om onafhankelijk te rapporteren over eventuele bevindingen. Uitgangspunten die bij een eventuele herziening/ herstructurering van uw organisatie in ogenschouw moeten worden genomen is een goed werkende bestuurlijke inrichting, actuele risicomanagement /beheersing per proces, juiste implementatie van de PDCA- cyclus (plan, do, check en act) en toezicht op de invoering van verbetermaatregelen.

Bijlage F – Rechtmatigheidsmededeling

Rechtmatigheidsverantwoording met ingang van boekjaar 2021

Belangrijk is hierbij om na te gaan wat de (aangepaste) visie betekent voor uw processen en systemen. Indien er vele aanpassingen benodigd zijn om uw organisatie zichtbaar in control te krijgen op het gebied van getrouwheid en financiële rechtmatigheid heeft dit een behoorlijk impact op uw medewerkers. De aanpassingen dienen uiteindelijk te worden gedragen door de medewerkers van de gemeenschappelijke regeling op elke niveau binnen de organisatie. Hierbij is gedegen aanpak voor de implementatie essentieel. Iedere medewerker dient namelijk op zijn niveau te worden meegenomen in het gewenste risico management zoals dat is beschreven in de visie. Onze visie hierop is om medewerkers vooral aan de voorkant te betrekken bij de actualisatie van de het risicomanagement/beheersing per proces. Hierdoor creëer je bewustwording en draagvlak door de gehele organisatie. Onderstaand figuur geeft bovenstaande visueel weer

Teneinde hier grip op te krijgen is het zaak aandacht te hebben voor mensgerichte beheersinstrumenten. Het vaststellen van gewenst gedrag en het borgen van dit gedrag middels genoemde beheersinstrumenten zal daarbij helpen. De zogenaamde “Soft controls” zijn op te vatten als maatregelen die van invloed zijn op bijvoorbeeld de motivatie, loyaliteit, integriteit, inspiratie en normen en waarden van medewerkers. Soft controls vormen een onlosmakelijk onderdeel van de set beheersmaatregelen die het management treft om zeker te stellen dat de organisatiedoelstellingen worden gerealiseerd (De Heus en Stremmelaa, 2000).

Bijlage F – Rechtmatigheidsmededeling

Rechtmatigheidsverantwoording met ingang van boekjaar 2021

Wij adviseren u om aandacht te hebben voor deze aspecten. Wij kunnen u hierbij helpen door dit mee te nemen in onze controle aanpak en een eerste 0-meting hierover op te stellen. Wij kunnen ons ook voorstellen dat het belangrijk is voor het bestuur en de ambtelijke organisatie om meer duidelijkheid te krijgen over de invulling van ieders rol en verantwoordelijkheid en de eisen die worden gesteld aan de interne beheersing om tot een rechtmatigheidsverantwoording te kunnen komen en met elkaar hierover het goede gesprek te hebben. Wij gaan graag het gesprek met u aan om u verder te adviseren over het mogelijk verder verfijnen van de visie, de inrichting van de interne controle en positionering van de VIC. Tevens kunnen wij u ook van dienst zijn bij de uitwerking van uw risicoanalyse en u adviseren over mogelijke beheersmaatregelen. Wij hebben ervaring met het beleggen van sessies met medewerkers om de risicoanalyse en beheersmaatregelen in kaart te brengen en zodoende draagvlak te creëren bij uw medewerkers. Wij houden bij de advisering uiteraard rekening met de eisen en schaal van uw gemeenschappelijke regeling.

In januari jl. is de model tekst en de toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording gepubliceerd door de commissie BBV. Hiermee is bekend geworden hoe de verantwoording eruit komt te zien. Er is echter nog niet bekend gemaakt op welke wijze het bestuur tot een rechtmatigheidsverantwoording kan komen: het antwoord op de vraag: wat moet de gemeenschappelijke regeling doen om de verantwoording te kunnen verstrekken. Inmiddels zijn wij bij diverse gemeenschappelijke regelingen aan de slag met bestuur en ambtelijke organisatie om het antwoord op deze vraag te vinden. Het gaat daarbij om het bepalen van de gemeenschappelijke ambitie ten aanzien van interne beheersing, het creëren van draagvlak binnen de organisatie en het bestuur en het formuleren van normenkader, toetsingskader en aanpak van de interne rechtmatigheidscontrole (waaronder controleplan). Daarbij kan onderscheid worden gemaakt tussen interne beheersing in de processen (eerste lijn), interne controle onder verantwoordelijkheid van de lijnmanager (tweede lijn) en de verbijzonderde interne controle (derde lijn). De samenhang en inrichting van deze drie lijnen (three lines of defence) is belangrijk om in 2020 te ontwerpen en in te richten. Wij adviseren u een plan van aanpak op te stellen, waarbij 2020 een voorbereidingsjaar en tevens een testjaar kan zijn. Over 2020 verstrekt de accountant nog een rechtmatigheidsoordeel. Met ingang van 2021 beperkt het oordeel van de accountant zich tot een getrouwheidsoordeel. Overigens controleert de accountant vanaf 2021 ook de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording als onderdeel van de jaarrekening.

Bijlage G– Geconstateerde controleverschillen

Ongecorrigeerde controleverschillen

De hieronder opgenomen tabel met ongecorrigeerde controleverschillen is verstrekt aan het bestuur en is als bijlage bij de Bevestiging bij de jaarrekening gevoegd. Wij hebben de ongecorrigeerde verschillen met de directie besproken. Wij zijn van mening dat verschillen zoveel mogelijk door het bestuur/de directie moeten worden gecorrigeerd, echter wij kunnen instemmen met de overwegingen van het bestuur om deze verschillen niet te corrigeren, aangezien deze bedragen niet materieel zijn voor het inzicht van de jaarrekening. Rechtmatigheidsafwijkingen kunnen niet gecorrigeerd worden. De geconstateerde fouten ter hoogte van € 425.000 ten aanzien van rechtmatigheid zijn hoger dan de door u vastgestelde materialiteit van € 182.000.

Fouten

Aard van de controleverschillen (in €)	Getrouwheid	Rechtmatigheid
Afwijking Europese aanbestedingsregels	-	298.000
Begrotingsonrechtmatigheid als gevolg van investeringen	-	127.000
Totaal gecorrigeerde controleverschillen	-	425.000

Contactgegevens

drs. Robert Buitenhuis RA

Director Audit

r.buitenhuis@bakertilly.nl

drs. Stefan Turenhout RA

Senior Manager Audit

s.turenhout@bakertilly.nl

Kantoorgegevens:

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Scheveningseweg 80-82

Postbus 85745

2517 KZ Den Haag

+31 70 358 90 00

